

**Izvješće o unutarnjoj prosudbi
sustava za osiguranje kvalitete
visokog obrazovanja na
Ekonomskom fakultetu u Osijeku
u akademskoj godini 2023./2024.**

Osijek, 28. 5. 2024.

Uvod

Sukladno *Zakonu o osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti*¹, Ekonomski fakultet u Osijeku uspostavio je unutarnji sustav osiguravanja i unaprjeđenja kvalitete. Kako bi se osigurala usklađenost ovog sustava s njegovim ciljevima, redovito se provodi unutarnja, ali i vanjska prosudba njegove funkcionalnosti. Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, unutarnja prosudba sustava osiguravanja i unaprjeđenja kvalitete usklađena je sa *Standardima i smjernicama za osiguranje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG*. Cilj je unutarnje prosudbe utvrditi “stvarno stanje djelovanja sustava za osiguranje kvalitete, te njegovu usklađenost sa zahtjevima u dokumentima za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete.”²

Unutarnja prosudba sustava osiguravanja i unaprjeđenja kvalitete provodi se redovito, jednom godišnje na inicijativu Povjerenstva za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete, te Ureda za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete. Redovitu unutarnju prosudbu sustava kvalitete provodi Povjerenstvo za unutarnju prosudbu sustava za osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku (u nastavku teksta: Povjerenstvo) koje imenuje Dekan, a čine ga predstavnici znanstveno-nastavnog osoblja te studenata. Ovo Povjerenstvo provodi unutarnju prosudbu sukladno Priručniku za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku³. Izvješća Povjerenstva javno su dostupna svim zainteresiranim na mrežnom sjedištu Fakulteta od akademske godine 2013./2014. godine⁴.

Dekan Ekonomskog fakulteta u Osijeku, prof. dr. sc. Boris Crnković, 26. veljače 2024. godine donio je Odluku o imenovanju Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava za osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Ekonomskom fakultetu u sustavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u akademskoj 2023./2024. godini, Klasa: 007-01/24-01/01, URBROJ 2158-96-01-24-16.

Dana 19. ožujka 2024. godine, s početkom u 9:00 sati, održan je sastanak članova Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava za osiguranje kvalitete u akademskoj godini 2022./2023. s predstavnicom Ureda za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete i predsjednicom Povjerenstva za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete. Članovi Povjerenstva upoznali su se na sastanku s vremenskim planom realizacije pojedinih faza unutarnje prosudbe te načinom provedbe prosudbe. Od tada pa zaključno do 27. svibnja 2024. godine proveden je postupak unutarnje prosudbe. Postupak unutarnje prosudbe uključivao je prikupljanje i analizu potrebnih isprava, intervju s predstavnicima dionika sustava za kvalitetu, te izradu ovog Izvješća. Povjerenstvo je donijelo svoje zaključke, smjernice i preporuke te ih strukturiralo u skladu sa *Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG*, kako slijedi:

¹ Zakon o osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti (NN, 151/22)

² Priručnik za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, travanj 2021., <https://www.efos.unios.hr/o-fakultetu/kvaliteta/> (pristupljeno 20. 5. 2024.)

³ Priručnik za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, travanj 2021., <https://www.efos.unios.hr/o-fakultetu/kvaliteta/> (pristupljeno 20. 5. 2024.)

⁴ <https://www.efos.unios.hr/o-fakultetu/kvaliteta/> (pristupljeno 20. 5. 2024.)

Standard 1	Politika osiguravanja kvalitete
Standard 2	Izrada i odobravanje programa
Standard 3	Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta
Standard 4	Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje
Standard 5	Nastavno osoblje
Standard 6	Resursi za učenje i podrška studentima
Standard 7	Upravljanje informacijama
Standard 8	Informiranje javnosti
Standard 9	Kontinuirano praćenje i periodička revizija programa
Standard 10	Periodičko vanjsko osiguravanje kvalitete.

Tijekom postupka prosudbe sustava osiguravanja i unaprijeđenja kvalitete Povjerenstvo je koristilo sljedeće isprave: Statut Ekonomskog fakulteta u Osijeku, Zakon o osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti, Strategiju razvoja kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, Priručnik za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, Standarde i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG, Pravilnik o ustroju i djelovanju sustava za osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, Izvješća o unutarnjoj prosudbi sustava za osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku u prijašnjim godinama, te Strategiju razvoja Ekonomskog fakulteta u Osijeku za razdoblje 2023.-2028. Navedena dokumentacija dostupna je javnosti u elektroničkom obliku na mrežnom sjedištu Fakulteta.

Uvažavajući *Standarde i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG* u nastavku Izvješća prikazani su rezultati prosudbe te smjernice i preporuke za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete nastavnih i znanstvenih aktivnosti na Ekonomskom fakultetu u Osijeku.

1. Politika osiguravanja kvalitete

Doc. dr. sc. Dario Šebalj

„Visoka učilišta moraju imati politiku osiguravanja kvalitete koja je javno dostupna i dio njihovog strateškog upravljanja. Unutarnji dionici tu politiku moraju razvijati i provoditi putem odgovarajućih struktura i procesa i pritom uključivati i vanjske dionike.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG

Ekonomski fakultet u Osijeku veliku pažnju pridaje osiguravanju i unaprjeđivanju kvalitete visokog obrazovanja, što je vidljivo u Strategiji razvoja Ekonomskog fakulteta u Osijeku za razdoblje 2023.-2028.⁵, u kojoj su navedena 4 strateška cilja razvoja Fakulteta:

- **Strateški cilj 1:** Osiguravanje visoke kvalitete i prepoznatljivosti obrazovnih programa u području ekonomije i poslovne ekonomije s ishodima učenja koji će omogućiti stvaranje potrebnih kompetencija sukladno zahtjevima okružja i standarda kvalifikacija.
- **Strateški cilj 2:** Jačanje znanstveno-istraživačke produktivnosti i izvrsnosti kroz osnaživanje i poticanje istraživačkih i mentorskih kapaciteta s ciljem generiranja novih znanstvenih spoznaja i transfera znanja.
- **Strateški cilj 3:** Razvoj Fakulteta kao važnog čimbenika u gospodarskom i društvenom razvoju okružja, te u povećanju kvaliteta života u zajednici kroz suradnju sa vanjskim dionicima i obrazovanje odgovornih i stručnih građana osjetljivih na potrebe zajednice u kojoj žive.
- **Strateški cilj 4:** Osigurati ljudske, materijalne, informacijske i ostale resurse s ciljem povećanja kvalitete svih procesa i aktivnosti Fakulteta.

Ekonomski fakultet u Osijeku na svojim mrežnim stranicama ima javno objavljenu i revidiranu politiku kvalitete koja ističe opredijeljenost Fakulteta za kontinuirano i sustavno poboljšanje učinkovitosti svih obrazovnih, znanstveno-istraživačkih i stručnih aktivnosti Fakulteta kao i njegovog doprinosa zajednici (Politika kvalitete Ekonomskog fakulteta u Osijeku, 2022.).⁶ Ujedno, politika kvalitete usklađena je s, u tom trenutku važećim⁷, najvišim nacionalnim zakonima (Zakon o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti i Zakon o osiguranju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju), međunarodnim standardima u visokom obrazovanju (Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja - ESG) te smjernicama vezanim uz zahtjeve standarda ISO 9001:2015⁸.

Temeljem Pravilnika o ustroju i djelovanju sustava za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku⁹, ustrojbene jedinice sustava za osiguranje kvalitete na Fakultetu su Ured za unaprjeđenje i osiguravanje kvalitete obrazovanja te Povjerenstvo za unaprjeđivanje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja.

- Ured za unaprjeđenje i osiguravanje kvalitete obrazovanja (u nastavku: Ured za kvalitetu), osnovan je 1. siječnja 2014. godine. Zadatak Ureda za kvalitetu je provedba postupaka internog i eksternog vrednovanja te metoda za istraživanje različitih aspekata kvalitete

⁵ Mrežna stranica Fakulteta: https://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2023/11/Strategija-razvoja-Ekonomskog-fakulteta-od-2023-do-2028_final.pdf (pristupljeno 3. 4. 2024.)

⁶ Mrežna stranica Fakulteta: <https://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2023/12/Politika-kvalitete-2022.pdf> (pristupljeno 3. 4. 2024.)

⁷ U trenutku kada je napisana trenutno važeća Politika kvalitete EFOS-a (iz 2022. godine), ova dva Zakona bila su na snazi. Trenutno ti Zakoni više nisu važeći, budući da su u međuvremenu izašli novi.

⁸ Datum početka recertifikacijskog ciklusa prema zahtjevima standarda ISO 9001:2015. je 11. 7. 2022. i traje do 14. 7. 2025., što je vidljivo na poveznici: <https://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2023/12/Certifikat-ISO-9001-2015-do-2025.pdf> (pristupljeno 3. 4. 2024.)

⁹ Mrežna stranica Fakulteta: https://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2023/12/Pravilnik-o-ustroju-i-djelovanju-sustava-za-osiguranje-kvalitete-visokog-obrazovanja-EFOS_procisceni-tekst.pdf (pristupljeno 3. 4. 2024.)

obrazovanja, prikupljanje potrebne informacije za analize, poticanje stručnog usavršavanja djelatnika Fakulteta u području kvalitete, sustavno provođenje utvrđenih karakterističnih indikatora kvalitete te sudjelovanje u raspravama o kvaliteti i širenju kulture kvalitete u akademskoj i stručnoj javnosti.

- Povjerenstvo za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja¹⁰, čiji je zadatak organizacija, koordinacija i provođenje postupaka vrednovanja i razvijanja unutarnjih mehanizama osiguranja, unaprjeđivanja te promicanja kvalitete Fakulteta.

Ured za kvalitetu, zajedno s Povjerenstvom za unaprjeđivanje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja radi na uspostavi formalno-administrativnog okvira za sveobuhvatni sustav osiguravanja kvalitete te razvija i promovira unutarnje mehanizme unaprjeđenja i osiguranja kvalitete u koje su aktivno uključeni različiti dionici Fakulteta.

Formalno administrativni okvir sustava osiguranja kvalitete Fakulteta transparentno je i javno dostupan te uključuje sljedeće dokumente:

- Zakon o osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti, NN 151/22.¹¹
- Standardi i smjernice za osiguranje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja (ESG), 2015.¹²
- Strategija razvoja kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, 2016.¹³
- Politika kvalitete Ekonomskog fakulteta u Osijeku, 2022.¹⁴
- Pravilnik o ustroju i djelovanju sustava za osiguranje kvalitete na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 2013.¹⁵
- Pravilnik o ustroju i djelovanju sustava za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, 2018.¹⁶
- Priručnik za osiguranje i unapređenje kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, 2021.¹⁷
- Mapa poslovnih procesa, 2015.¹⁸
- Plan rada Povjerenstva za unaprjeđivanje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja za akademsku godinu 2023./2024.¹⁹
- Godišnje izvješće o radu Povjerenstva za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete u akademskoj godini 2022./2023.²⁰
- Godišnja izvješća Povjerenstava za unutarnju prosudbu sustava osiguranja kvalitete za svaku akademsku godinu u razdoblju 2013.-2023.²¹

¹⁰ Od 13. 7. 2023. Povjerenstvo za unaprjeđivanje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja djeluje u sastavu: prof. dr. sc. Sunčica Oberman Peterka, predsjednica Povjerenstva; izv. prof. dr. sc. Ivana Fosić, članica; izv. prof. dr. sc. Anamarija Delić, članica; Ružica Stanić, univ. mag. oec, članica; Karla Sajfert, studentica, članica; dr. sc. Ivan Sarić, Hrvatska udruga poslodavaca - Regionalni ured u Osijeku, član; te mr. sc. Ivana Katavić Milardović, Upravni odjel za gospodarstvo Osječko-baranjske županije, članica.

¹¹ Mrežna stranica Fakulteta: <https://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2023/12/Zakon-o-osiguravanju-kvalitete-u-visokom-obrazovanju-i-znanosti-2022.pdf> (pristupljeno 3. 4. 2024.)

¹² Mrežna stranica Fakulteta: <https://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2023/12/ESG-final-2015.pdf> (pristupljeno 3. 4. 2024.)

¹³ Mrežna stranica Fakulteta: <https://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2023/12/STRATEGIJA-razvoja-kvalitete.pdf> (pristupljeno 3. 4. 2024.)

¹⁴ Mrežna stranica Fakulteta: <https://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2023/12/Politika-kvalitete-2022.pdf> (pristupljeno 3. 4. 2024.)

¹⁵ Mrežna stranica Fakulteta: <https://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2023/12/pravilnik-kvaliteta-20210518-UNIOS.pdf> (pristupljeno 3. 4. 2024.)

¹⁶ Mrežna stranica Fakulteta: <https://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2023/12/Pravilnik-o-ustroju-i-djelovanju-sustava-za-osiguranje-kvalitete-visokog-obrazovanja-EFOS-procisceni-tekst.pdf> (pristupljeno 3. 4. 2024.)

¹⁷ Mrežna stranica Fakulteta: <https://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2023/12/Prirucnik-za-osiguranje-i-unaprijeđenje-kvalitete-na-EFOS-2.pdf> (pristupljeno 3. 4. 2024.)

¹⁸ Mrežna stranica Fakulteta: <https://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2023/12/Mapa-poslovnih-procesa-2015.pdf> (pristupljeno 3. 4. 2024.)

¹⁹ Mrežna stranica Fakulteta: <https://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2024/03/Plan-rada-Povjerenstvo-kvaliteta-23-24.pdf> (pristupljeno 3. 4. 2024.)

²⁰ Mrežna stranica Fakulteta: <https://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2024/03/Izvjescje-Povjerenstva-za-osiguravanje-i-unapređivanje-kvalitete-visokog-obrazovanja-22-23.pdf> (pristupljeno 3. 4. 2024.)

²¹ Mrežna stranica Fakulteta: <https://www.efos.unios.hr/o-fakultetu/kvaliteta/> (podizbornik Unutarnja prosudba sustava) (pristupljeno 3. 4. 2024.)

- Godišnji planovi i realizacije stručnih usavršavanja nastavnika, za akademske godine u razdoblju 2015.-2023.²²
- Izvješća o uspješnosti provedbe studijskih programa od ak. god. 2016./2017. do ak. god. 2021./2022.²³ (Izvješće za 2022./2023. još nije objavljeno)
- Interna evaluacija ureda Ekonomskog fakulteta u Osijeku, za ak. god. 2022./23..²⁴
- Izvješća o interno provedenim studentskim anketama po semestrima u razdoblju 2014.-2021.²⁵

Sustavom osiguranja kvalitete potiče se studente na redovito sudjelovanje u sveučilišnim i internim anketama. Rezultati ovih anketa se analiziraju i koriste kao osnova za poboljšanje studijskih programa i administrativnih procesa. Također, katedre se potiče na provedbu tzv. sustručnjačkog praćenja nastave, gdje nastavnici vrše međusobnu evaluaciju nastave, planiranje usavršavanja i profesionalnog razvoja te praćenje trendova u svojim stručnim i znanstvenim područjima, čime se pridonosi promicanju dobrih pedagoških praksi i interdisciplinarnom pristupu učenju i poučavanju. Uprava Fakulteta pridonosi razvoju i kvaliteti studijskih programa i osiguravanju potrebnih nastavnih, ali i administrativnih ili tehničkih resursa. Uprava vodi računa o standardu studenata i osiguravanju podrške studentima, sustavu komuniciranja i informiranja javnosti. Važan segment vođenja Fakulteta je osiguravanje podrške nastavnom osoblju u znanstveno-istraživačkom radu (kroz nagrađivanje izvrsnosti), kao i sustavni razvoj domaće i međunarodne suradnje te doprinosa Fakulteta društvenoj zajednici.

Uključivanje zaposlenika iz redova nenastavnog osoblja i studenata u rad Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava kvalitete također pridonosi transparentnosti i izgradnji kulture kvalitete. Studenti i zaposlenici su kroz razne kanale (web stranica, Ured za kvalitetu, razna događanja i sl.) informirani o djelovanju sustava kvalitete. Međutim, stječe se dojam da učinci sustava kvalitete nisu dovoljno prepoznati, dijelom zbog povećanja broja i dinamike aktivnosti (redovita izvješća ili planovi iz područja upravljanja sustavom kvalitete, kao što su planovi rada službi, osposobljavanja i usavršavanja nastavnog i nenastavnog osoblja, planovi ili praćenje akreditacijskih aktivnosti i sl.), a većim dijelom zbog nezainteresiranosti dionika te kompleksnosti i vremenski zahtjevnih aktivnosti. U studenom 2023. godine donesen je Plan rada Povjerenstva za unaprjeđivanje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja za akademsku godinu 2023./2024. U njemu su navedene sljedeće planirane aktivnosti:

- Revizija Mape poslovnih procesa (do kraja ak. god. 2023/24.) – **U IZRADI (nije dovršeno)**
- Izrada godišnjeg plana usavršavanja nastavnog osoblja (do kraja 2023. godine) – **OBJAVLJEN**
- Plan rada stručnih službi i plan usavršavanja nenastavnog osoblja (do kraja 2023. godine) – **NIJE OBJAVLJEN**
- Sustručnjačko praćenje (tijekom ak. god. 2023/24.) – **U TIJEKU**
- Provedba interne ankete (po završetku semestra) – **PLANIRA SE NA KRAJU SEMESTRA**
- Izvješće o uspješnosti provedbe studijskih programa za ak. god. 2022/23. (do kraja 2023. godine) – **NIJE OBJAVLJENO**
- SWOT analiza Fakulteta (do kraja 2023. godine) – **NIJE OBJAVLJENO**
- Praćenje izvršenja Strategije razvoja EFOS-a i akcijskog plana (tijekom ak. god. 2023./24.) – **U TIJEKU**
- Dovršetak uvođenja CEEMAN reakreditacije (do kraja ak. god. 2023/24.) – **U TIJEKU**
- Učlanjenje u AACSB te pokretanje postupaka vezanih uz proces dobivanja akreditacije AACSB (do kraja ak. god. 2023/24.) – **UČLANJENJE DOVRŠENO, U TIJEKU POSTUPCI ZA**

²² Mrežna stranica Fakulteta: <https://www.efos.unios.hr/o-fakultetu/kvaliteta/> (podizbornik Plan stručnog usavršavanja nastavnika) (pristupljeno 3. 4. 2024.)

²³ Mrežna stranica Fakulteta: <https://www.efos.unios.hr/o-fakultetu/kvaliteta/> (podizbornik Izvješće o uspješnosti provedbe studijskih programa) (pristupljeno 3. 4. 2024.)

²⁴ Mrežna stranica Fakulteta: <https://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2023/12/Interna-evaluacija-ureda-Ekonomskog-fakulteta-u-Osijeku-2022-2023.pdf> (pristupljeno 3. 4. 2024.)

²⁵ Mrežna stranica Fakulteta: <https://www.efos.unios.hr/o-fakultetu/kvaliteta/> (podizbornik Izvješća o provedenim studentskim anketama) (pristupljeno 3. 4. 2024.)

DOBIVANJE AKREDITACIJE

- Učlanjenje u EFMD te pokretanje postupaka vezanih uz proces dobivanja akreditacije EFMD (do kraja ak. god. 2023/24.) – **UČLANJENJE DOVRŠENO, U TIJEKU POSTUPCI ZA DOBIVANJE AKREDITACIJE**

U trenutku pisanja ovog izvješća revizija mape poslovnih procesa još uvijek nije dovršena (navodi se da je u izradi), iako je ova aktivnost bila planirana još tijekom akademske godine 2019/20. godine. Na web sjedištu Fakulteta javno je objavljen plan usavršavanja nastavnog osoblja, dok to nije slučaj s planom rada stručnih službi. Kao jedna od aktivnosti unaprjeđenja kvalitete nastavnog procesa jest i sustručnjačko praćenje nastave koje se provodi na Katedrama. Međutim, prema dostupnim informacijama, ovu aktivnost ne provode sve Katedre. Iako planirano za kraj 2023. godine, izvješće o uspješnosti provedbe studijskih programa za ak. god. 2022/23. još uvijek nije objavljeno. SWOT analiza Fakulteta također još uvijek nije objavljena, iako je planirana za kraj 2023. godine. Ekonomski fakultet u Osijeku je prošle akademske godine pokrenuo postupak dobivanja dvije prestižne međunarodne akreditacije – AACSB (The Association to Advance Collegiate Schools of Business) i EFMD (European Foundation for Management Development) s ciljem dostizanja najviših standarda kvalitete u području poslovnog obrazovanja i ekonomije, dok je u tijeku i uvođenje CEEMAN reakreditacije (prvotno planirano u ak. god. 2022/23.).

U tijeku je provedba interne studentske ankete za ak. godinu 2023/24. Početkom ak. god. 2023/24. obavljen je i prijelaz na novi suvremeniji i funkcionalniji dizajn mrežnog sjedišta Fakulteta. Mrežna stranica Kvaliteta (<https://www.efos.unios.hr/o-fakultetu/kvaliteta/>) sada je preglednija te sadrži ažurirane dokumente i razna izvješća. Sve poveznice su funkcionalne.

S druge strane, novi trendovi i strateški prioriteti gospodarskog i društvenog razvitka temeljeni na načelima zelene transformacije i korištenja obnovljivih izvora energije, smanjenja ugljičnog otiska institucija i pojedinaca, povećanja udjela recikliranja i općenito društveno odgovornog ponašanja javnih institucija kakva je i Fakultet, postavljaju pred politiku kvalitete nove izazove i potrebu revidiranja strateških dokumenata i operativnih politika u sustavu osiguranja kvalitete.

U izvješću o unutarnjoj prosudbi sustava kvalitete u 2022./2023. g. donesene su određene preporuke za unaprjeđenje:

- Redovito i kontinuirano ažurirati sve dokumente relevantne za sustav kvalitete i unutarnju prosudbu kvalitete na mrežnoj stranici Fakulteta, te posebno na mrežnom mjestu koje se odnosi na Kvalitetu (ispraviti nefunkcionalnu poveznicu na stranici „Ured za kvalitetu“ – poveznica na Pravilnik UNIOS-a i stranicu „Potpora studentima“ te ukloniti ili ažurirati zastarjele poveznice Rezultati ankete o ishodima učenja i Priručnik o ishodima učenja iz 2008. godine te ažurirati Izvješće o radu sustava za pomoć studentima)
Ova preporuka je **UVAŽENA**.
- Nastaviti aktivnosti na reviziji Mape poslovnih procesa
Ova preporuka **NIJE UVAŽENA**, kao što je već ranije navedeno.
- Javno, putem web sjedišta, objaviti Plan rada stručnih službi
Ova preporuka **NIJE UVAŽENA**, kao što je već ranije navedeno.
- Provoditi aktivnost sustručnjačkog praćenja na svim Katedrama, a ne samo na ponekim
Ova preporuka **NIJE UVAŽENA**, kao što je već ranije navedeno.
- Jačanje mentorskih kapaciteta na doktorskom studiju (primjerice kroz mentorske radionice)
Ova preporuka **NIJE UVAŽENA**.

Zaključno, moguće je istaknuti kako su mehanizmi sustava kvalitete transparentni, usklađeni sa strateškim dokumentima, relevantnim regulatornim okvirom te su u njihovu provedbu aktivno uključeni unutarnji i vanjski dionici. Planirane aktivnosti kontinuirano se provode, a preporuke s prethodne unutarnje prosudbe sustava kvalitete većinom nisu uvažene. Premda je postojeći formalno administrativni sustav ustrojen, ažuriranost te dosljednost u njihovoj provedbi mogla bi pridonijeti ujednačavanju percepcije kulture kvalitete od strane svih dionika Fakulteta.

Preporuke za unaprjeđenje:

- Redovito i kontinuirano ažurirati sve dokumente relevantne za sustav kvalitete i unutarnju prosudbu kvalitete na mrežnoj stranici Fakulteta, te posebno na mrežnom mjestu koje se odnosi na Kvalitetu
- Nastaviti aktivnosti na reviziji Mape poslovnih procesa
- Javno, putem web sjedišta, objaviti Plan rada stručnih službi
- Provoditi aktivnost sustručnjačkog praćenja na svim Katedrama, a ne samo na ponekim
- Jačanje mentorskih kapaciteta na doktorskom studiju (primjerice kroz mentorske radionice)

2. Izrada i odobravanje programa

Dr. sc. Mia Cirkveni

„Visoka učilišta moraju imati postupke za izradu i odobravanje svojih studijskih programa. Oni moraju biti izrađeni tako da ispunjavaju postavljene im ciljeve, uključujući i predviđene ishode učenja. Kvalifikacije koje se dodjeljuju temeljem programa treba jasno opisati i predstaviti, pozivajući se na odgovarajuću razinu nacionalnog kvalifikacijskog okvira za visoko obrazovanje pa time i na Kvalifikacijski okvir Europskog prostora visokog obrazovanja.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG

Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku izvode se sljedeći studijski programi:

1. Sveučilišni prijediplomski studij Ekonomija i poslovna ekonomija
2. Sveučilišni diplomski studij Poslovna ekonomija (sa smjerovima: Financijski menadžment, Marketing, Menadžment, Poduzetništvo i inovativnost, Poslovna informatika, Upravljanje opskrbnim lancima)
3. Sveučilišni diplomski studij Primijenjena ekonomija
4. Sveučilišni specijalistički studij (sa smjerovima: Financije i bankarstvo, Marketing posebnih područja, Organizacija i menadžment, Poduzetništvo, Računovodstvo, revizija i analiza, Upravljanje ekonomskim razvojem)
5. Doktorski studij Menadžment
6. Doktorski studij Poduzetništvo i inovativnost

Sveučilišni prijediplomski studij Ekonomija i poslovna ekonomija i sveučilišni diplomski studij Poslovna ekonomija (sa smjerovima Financijski menadžment, Marketing, Menadžment, Poduzetništvo i inovativnost, Poslovna informatika, Upravljanje opskrbnim lancem) novoutemeljeni su sveučilišni studijski programi tijekom čije je izrade Fakultet surađivao s brojnim dionicima. Studijski program sveučilišnog prijediplomskog studija Ekonomije i poslovne ekonomije započeo je u akademskoj godini 2021./2022. godine, dok je studijski program sveučilišnog diplomskog studija Poslovna ekonomija (sa smjerovima Financijski menadžment, Marketing, Menadžment, Poduzetništvo i inovativnost, Poslovna informatika, Upravljanje opskrbnim lancem) započeo u tekućoj akademskoj godini (2023./2024.).

Na Fakultetu se također provode i razni programi cjeloživotnog učenja²⁶, kao i programi mobilnosti za studente, poput Erasmus+ i CEEPUS. Svi navedeni programi imaju opće ciljeve usklađene sa strategijom Ekonomskog fakulteta u Osijeku, a ishodi učenja studijskih programa, dostupni na novom mrežnom središtu Fakulteta²⁷, usklađeni su s odgovarajućim razinama Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO).

Studijski programi oblikovani su u skladu s četiri sljedeće svrhe visokog obrazovanja Vijeća Europe: „pripremanje studenata za aktivno građanstvo i buduću karijeru, podršku njihovom osobnom razvoju, stvaranje široke baze naprednih znanja i poticanje znanstvenog rada i inovacije“²⁸.

U akademskoj 2022./2023. izvršeno je usklađivanje studijskih programa s novim Zakonom o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (promjene naziva studijskih programa te promjene akademskih

²⁶ Brošura „Cjeloživotno učenje na Ekonomskom fakultetu u Osijeku“ na mrežnom središtu Fakulteta: <https://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2024/02/Cjelozivotno-ucenje-na-EFOS-u.pdf> (pristupljeno 05/04/2024.)

²⁷ Mrežno središte Fakulteta: <https://www.efos.unios.hr/> (pristupljeno 05/04/2024.)

²⁸ Hrvatski prijevod revidiranog ESG-ja usvojenog na Ministarskoj konferenciji u Erevanu 14. i 15. svibnja 2015. godine, str. 5.

naziva koji se stječu završetkom studija), došlo je do izmjene voditelja Poslijediplomskog doktorskog studija Menadžment i pripreme novog studijskog programa, te se pokrenuo proces odobravanja teme doktorske disertacije putem istraživačkih seminara. Radi potrebnih unaprjeđenja novog studijskog programa Poslijediplomskog doktorskog studija Menadžment, u akademskoj 2023./2024. novih upisa na doktorski studij nije bilo, a nakon što isto bude ostvareno, ponovno će se pokrenuti upis na doktorski studij.

U akademskoj godini 2023./2024. provedene su i dodatne aktivnosti nužne za neometano napredovanje studenata kroz studij:

- Teme diplomskih i završnih radova (na hrvatskom i engleskom jeziku) i njihovi opisi uvedeni su u sustav ISVU
- Odbor za završne i diplomske radove dao je preporuke za opis tema diplomskih radova (nastavnici trebaju navesti cilj diplomskog rada, istraživačka pitanja koja se preispituju u radu, te dijelove koje trebaju obuhvatiti teorijski i empirijski dio rada, u slučaju da isti postoje).
- Imenovani su mentori²⁹ za svaku skupinu studenata prijediplomskog i diplomskog studija, koji su im na raspolaganju i pružaju podršku studentima rješavanjem svih nejasnoća i upita, olakšavajući im uspješno savladavanje obaveza i dovršetak studija.
- Imenovani su voditelji i tajnici smjerova na sveučilišnim diplomskim studijima koji u suradnji s voditeljima katedri doprinose poboljšanju komunikacije sa studentima te osiguravaju kvalitetnije i učinkovitije vođenje nastavnog procesa.
- Evidencija se nastave od akademske godine 2015./2016. odvija kroz sustav Academio, čime se osigurava kontrola izvođenja nastave u odnosu na zahtjeve propisane izvedbenim planovima kolegija.
- Objavljeno je izvješće o uspješnosti provedbe studijskih programa u 2022./2023. godini³⁰.
- Kontrola ostvarivanja ishoda učenja provodi se kroz studentsku anketu, sustav Academio, kao i kroz satnicu i raspored izvođenja nastave po tjednima. S obzirom da podatke u sustav Academio unose nastavnici, i oni su aktivno uključeni u proces kontrole ostvarivanja ishoda učenja.
- U planu je pokretanje jednog ili svih smjerova diplomskog studija online, a ishođenje akreditacije za isto je u pripremi.

Fakultet je iznimno posvećen osiguravanju dobro organiziranih mogućnosti za stručnu praksu, promicanju znanstvenih i stručnih istraživanja te omogućavanju stjecanja međunarodnog iskustva.

- Studenti se po pojedinim kolegijima i aktivnostima Katedri aktivno uključuju u razne projekte i događanja čija je svrha motivirati ih i omogućiti im kontakt s praksom (Pravno ekonomska klinika, Kreativna riznica, Globalni tjedan poduzetništva, Susret s poslodavcem i sl.)
- Fakultet prepoznaje važnost internacionalizacije te je svojim studentima u akademskoj godini 2023./2024. ponudio mogućnost izbora i upisa 21 kolegija na engleskom jeziku³¹. Planira se i ponuda jednog od diplomskih studija na engleskom jeziku. Međutim, stječe se dojam kako je interes redovnih i izvanrednih studenata za studiranje na engleskom jeziku još nedovoljno osviješten kao važna poluga u ostvarivanju njihovih karijernih ciljeva.
- Postoji potreba za objavom raspoloživosti kolegija ili stručne prakse za tekuću i nadolazeću akademsku godinu kako bi dolazni studenti u programima mobilnosti (Erasmus+, CEEPUS) mogli pravovremeno planirati svoje aktivnosti.

Studenti su u sustav kvalitete uključeni sudjelovanjem u ocjenjivanju nastavnika putem sveučilišne ankete (svake dvije godine), te sudjelovanjem u ocjenjivanju nastavnika internom anketom Fakulteta. Studenti također imaju svoje predstavnike u Povjerenstvu za unaprjeđivanje i osiguranje kvalitete

²⁹ Mrežna stranica Fakulteta <https://www.efos.unios.hr/za-studente/mentorski-sustav/> (pristupljeno 05/04/2024)

³⁰ Mrežna stranica Fakulteta <https://www.efos.unios.hr/o-fakultetu/kvaliteta/> (pristupljeno 05/04/2024)

³¹ Mrežna stranica Fakulteta <https://www.efos.unios.hr/za-studente/kolegiji-na-engleskom-jeziku/> (pristupljeno 05/04/2024)

visokog obrazovanja, kao i Povjerenstvu za unutarnju prosudbu sustava kvalitete. U izradi novih studija naročito se vodilo računa o opterećenju studenata, revidiranju ECTS-a, te ugrađivanju stručne prakse i programa mobilnosti studenata u svrhu unapređenja prilika za rad i učenje u praksi ili internacionalnom okruženju.

Fakultet je u akademskoj godini 2022./2023. pokrenuo aktivnosti za AACSB i EFMD akreditaciju, dok je u akademskoj godini 2023./2024. aktivno počeo sudjelovati i u događanjima međunarodnih organizacija čiji je član postao: AACSB, CEEMAN, EFMD, PRME, TRANSEO.

Dio preporuka iz Izvješća Povjerenstva za unutarnju prosudbu kvalitete u ak. god. 2022./2023. je usvojen, prvenstveno onaj koji se odnosi na izvršen prelazak na novo mrežno sjedište Fakulteta, te redovito praćenje i izvještavanje o zadovoljstvu poslodavaca kompetencijama polaznika studijskih programa Fakulteta, dok su preostali u tijeku.

Zaključno, Ekonomski fakultet u Osijeku primjenjuje unaprijed definirane postupke u oblikovanju i odobravanju svojih studijskih programa, koji su usmjereni prema precizno definiranim ishodima učenja i ciljevima programa. U procesu izrade studijskih programa sudjeluju različiti interni i eksterni dionici, pri čemu se uzimaju u obzir relevantni međunarodni i domaći *benchmark* programi.

Preporuke za unaprijeđenje:

- Planirati sustavno praćenje i prikupljanje povratnih informacija o zadovoljstvu poslodavaca kompetencijama studenata polaznika novih studijskih programa Fakulteta s ciljem kontinuiranog poboljšanja studijskih programa radi usklađenosti sa suvremenim trendovima u teoriji i praksi.
- Revidirati postojeće sveučilišne specijalističke studije usklađujući ih s potrebama na tržištu rada.
- Potaknuti studente na upis kolegija koji se izvode na engleskom jeziku, što će unaprijediti njihov profesionalni napredak, pružajući im priliku za stjecanje novih iskustava i olakšavajući im ophođenje u međunarodnom radnom okruženju.
- Neprekidno ažurirati informacije u vezi s programima mobilnosti i stručnim praksama na novoj mrežnoj stranici Fakulteta.

3. Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta

Doc. dr. sc. Jelena Franjković

Karla Sajfert, studentica

„Visoka učilišta moraju osigurati da se programi izvode na način koji potiče studente na preuzimanje aktivne uloge u ostvarivanju procesa učenja i da vrednovanje studenata odražava takav pristup.”

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG

Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku u akademskoj 2023./2024. godini izvode se sveučilišni obrazovni programi iz područja ekonomije i poslovne ekonomije na prijediplomskoj, diplomskoj i poslijediplomskoj (specijalistički i doktorski) razini.

Nakon što je u studenom 2018. godine provedena reakreditacija, stručno povjerenstvo Agencije za znanost i visoko obrazovanje predložilo je ključnu promjenu studijskog programa i kvalitetnijeg povezivanja ishoda učenja kolegija sa studijem na kojem se kolegij izvodi. Može se reći kako je u akademskoj godini 2023./2024. predloženo gotovo i u potpunosti zaživjelo. Nakon nekoliko godina rada na izmjenama prijediplomskog i diplomskih studija, ove godine se po prvi puta izvode novi programi na obje razine. Prijediplomski sveučilišni studij ekonomije i poslovne ekonomije izvodi se kroz 6 semestara, a sastoji se od ukupno 38 obveznih kolegija koji nose 154 ECTS boda, 20 ECTS bodova izbornih obveza te završnog rada koji nosi 6 ECTS bodova. U akademskoj 2023./2024. godini prvi put se izvodi 3. godina novog jedinstvenog prijediplomskog studija. Značajan iskorak na 3. godini studija je pružanje raznih mogućnosti studentima u izvršavanju izbornih obveza (20 ECTS bodova) kroz odabir izbornih kolegija iz popisa ponuđenih kolegija koji su dio ovog programa, sveučilišnih izbornih kolegija, odrađivanje stručne prakse uz opterećenje od 5 ECTS bodova ili pak priznavanje dijela ili svih ECTS bodova temeljem studentske razmjene (unutar sveučilišta, nacionalno ili međunarodno).

Kolegiji su uvjetno podijeljeni u 7 skupina i to na: metodološke kolegije, osnovne ekonomske kolegije, kolegije okruženja, poslovne kolegije, vještine, izborne obveze i završni rad. koji osigurava kvalifikaciju sveučilišnog prvostupnika ekonomije i poslovne ekonomije za široki spektar zanimanja, daje širok temelj za razumijevanje temeljnih pojmova, koncepata, osnovnih procesa u ekonomiji i poslovnoj ekonomiji te omogućuje nastavak studija na diplomskim sveučilišnim studijima na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, ali i na drugim hrvatskim, europskim i svjetskim fakultetima. U akademskoj godini 2023./2024. godini posljednji se put izvodi 2. godina starih sveučilišnih diplomskih studija te se prvi put izvodi 1. godina novih programa sveučilišnih diplomskih studija. Tijekom izmjene diplomskih studija vodilo se računa o opterećenju studenata te smanjivanju satnice seminarske nastave. Izvodi se sveučilišni diplomski studij Poslovne ekonomije, na pet smjerova: Financijski menadžment, Marketing, Menadžment, Poduzetništvo i inovativnost, Poslovna informatika i Upravljanje opskrbnim lancem. Nastava se izvodi za redovne studente, dok se za izvanredne studente nastava izvodi na smjerovima Financijski menadžment i Marketing, za koje je postojao najveći broj zainteresiranih studenata. Nastava se provodi kroz 4 semestra, a sastoji se od ukupno 120 bodova - 30 ECTS bodova nosi 6 obveznih kolegija koji se izvode na svim smjerovima i nose zajednički sadržaj, dok 90 ECTS bodova nose smjerovski kolegiji i obveze. Kao i na prijediplomskoj razini, 15 ECTS bodova izbornih obveza studenti mogu ostvariti kroz izborne kolegije smjera, sveučilišne izborne kolegije ili kroz međunarodnu mobilnosti i stručnu praksu. Očekuje se da će ovakva mogućnost ostvarivanja ECTS bodova povećati međunarodnu mobilnost studenata jer neće biti potrebe za dodatno polaganje ispita po povratku. Novi sveučilišni diplomski studij Primijenjena ekonomija nije ostvario dovoljan broj zainteresiranih studenata te se ove godine ne izvodi.

Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku postoji šest sveučilišnih specijalističkih studija: Financije i bankarstvo, Organizacija i management, Marketing posebnih područja, Poduzetništvo, Upravljanje ekonomskim razvojem, Računovodstvo, revizija i analiza. Završetkom specijalističkih poslijediplomskih

studija, studenti stječu specijalizirana znanja iz pojedinih područja koja im daju mogućnost obavljanja složenih poslova, kreativno i kritičko razmišljanje u rješavanju složenih problema te bolje snalaženje i pozicioniranje u uvjetima visoke konkurentnosti društva u kojemu žive i djeluju. Tijekom akademske godine 2023./2024. na Fakultetskom vijeću usvojeni su novi Ishodi učenja svih specijalističkih studija. U 2023./2024. nije bilo dovoljno zainteresiranih studenata (minimalno 10) za upis i jednog studija te je već raspisan novi natječaj za sve studije za akademsku godinu 2024./2025.

S ciljem omogućavanja studiranja na engleskom jeziku, Fakultet je pokrenuo diplomski studij Poduzetnički menadžment i poduzetništvo na engleskom jeziku za izvanredne studente. Nažalost, unatoč raspoloživosti, zbog nedovoljnog interesa studenata, studij se još uvijek ne izvodi. Osim navedenog studija, redovnim i izvanrednim studentima je omogućeno pohađanje nastave na engleskom jeziku iz većeg broja kolegija na različitim smjerovima i razinama studija koji se izvode. Popis kolegija čije je izvođenje omogućeno i na engleskom jeziku javno je objavljen na mrežnoj stranici Fakulteta³². Unatoč raspoloživosti, i u akademskoj godini 2023./2024. vrlo mali broj studenata se odlučio na pohađanje nastave i polaganje ispita na engleskom jeziku, iako im se to upisuje u dodatak diplomi. U drugom semestru 2. godine novog diplomskog studija Poslovne ekonomije, što će se prvi put izvoditi iduće akademske godine 2024./2025., na svakom smjeru će se ponuditi barem dva izborna kolegija na engleskom jeziku. Može se očekivati rast broja studenata koji će slušati kolegije na engleskom jeziku.

Fakultet sudjeluje u izvođenju Međunarodnog međusveučilišnog poslijediplomskog interdisciplinarnog doktorskog studija Poduzetništvo i inovativnost koji je u 2023./2024. godini upisao 11. generaciju studenata. Priprema se novi program Poslijediplomskog doktorskog studija Management te se još uvijek ne upisuju novi studenti za taj program, a postojeći studenti redovito odrađuju svoje obaveze. Uveden je sustav četiri istraživačka seminarara kroz koja se student uz savjetnika i povjerenstvo na istraživačkim seminarima vodi do prijave teme doktorskog rada, čime se očekuje značajno poboljšanje kvalitete istih.

Od 2021. godine na Ekonomskom fakultetu u Osijeku djeluje Centar za cjeloživotno učenje koji je aktivan u izvođenju programa cjeloživotnog učenja koji su osmišljeni prema potrebama okruženja i u suradnji s različitim dionicima. Tijekom akademske godine 2023./2024. ponuda programa je značajno proširena zahvaljujući nastavnicima te se u ponudi nalazi više od 20 programa cjeloživotnog učenja³³ iz područja financijskog menadžmenta, upravljanja projektima, turizma, upravljanja ljudskim potencijalima, poduzetništva, komunikacijskih vještina i ostalih područja. Nakon završetka svakog od navedenih programa cjeloživotnoga učenja, polaznici dobivaju potvrdu o završenome programu, a u većini slučajeva i određeni broj ECTS bodova.

Zahvaljujući prelasku na novo mrežno sjedište Fakulteta, osobne stranice nastavnika su ujednačene, ažurirane te sadržajno pročišćene. Uključuju samo najvažnije informacije o nastavnicima i kolegijima koje izvode. Na stranici pojedinog kolegija navedeni su cilj kolegija, sadržaj kolegija, suradnici na kolegiju, satnica, ishodi učenja te poveznice na platforme za e-učenje. Upravo potonje služi za komunikaciju i informiranje studenata s obzirom da platforme poput Merlina, koju koristi većina nastavnika, pružaju puno više mogućnosti u korištenju različitih metoda i pristupa učenju i poučavanju kao i načina njihovog izvođenja, poput predaje i evaluacije studentskih zadataka i sličnih aktivnosti.

Ishodi učenja koji se nalaze na mrežnoj stranici Fakulteta za svaki studij i svaki kolegij, kreirani su u skladu sa zaključcima projekta ECONQUAL (Usvajanje načela Hrvatskog Kvalifikacijskog Okvira u visokoobrazovnim institucijama u polju ekonomije). Od nastavnika se traži da jasno definiraju povezanost ishoda učenja, nastavnih metoda i ocjenjivanja znanja. Iz postojećih Izvedbenih planova kolegija koji su objavljeni na mrežnom sjedištu Fakulteta u kategoriji Transparentnost³⁴, vidljivo je da nastavnici koriste različite pedagoške metode koje prilagođavaju različitim načinima izvođenja nastave i

³² Mrežna stranica fakulteta: <https://www.efos.unios.hr/za-studente/kolegiji-na-engleskom-jeziku/> (pristupljeno 25.4.2024.)

³³ Mrežna stranica fakulteta: <https://www.efos.unios.hr/cjelozivotno-obrazovanje/> (pristupljeno 25.4.2024.)

³⁴ Mrežna stranica fakulteta: <https://www.efos.unios.hr/o-fakultetu/transparentost/> (pristupljeno 13.5.2024.)

potiču studente na aktivno uključivanje u nastavni proces. Tijekom akademske godine 2023./2024. provedeno je i nekoliko stručnih ekskurzija u sklopu kojih su studenti 1. i 2. godine diplomskog studija pojedinog smjera imali priliku u praksi vidjeti ono o čemu uče na Fakultetu. Primjerice, studenti Marketinga su u Sarajevu posjetili marketinšku agenciju, studenti smjera Upravljanje opskrbnim lancem su posjetili proizvodni pogon u Bratislavi jednog od najvećih proizvođača automobila na svijetu, a studenti smjera Financijski menadžment posjetili su u Zagrebu neke od najvažnijih financijskih institucija u Hrvatskoj - Zagrebačku burzu, Hrvatsku narodna banku i Hrvatsku agenciju za nadzor financijskih usluga (HANFA). Takve stručne ekskurzije (su)financirane su od strane Fakulteta.

Jedan od važnih alata za procjenu percepcije kvalitete nastavnog procesa od strane studenata je redovito ispitivanje njihovih doživljaja kvalitete. Provođi se na nekoliko načina: Sveučilišna i Fakultetska anketa o percepciji studenata o kvaliteti nastave se izmjenjuju svake dvije godine, a također se provode i formalne ili neformalne inicijative za ispitivanje zadovoljstva studenata na razini pojedinačnih kolegija. Povratne informacije studenata se aktivno koriste kako bi se unaprijedio nastavni proces i prilagodilo potrebama studenata. Naravno, ankete se provode u digitalnom obliku čime se izbjegava nepotrebna potrošnja papira.

Proces ocjenjivanja i procjene znanja studenata na Fakultetu provodi se na dosljedan i pravedan način. Analizom dostupnih izvedbenih planova, može se uočiti kako se nastavnici koriste pisanim i/ili usmenim ispitima za provjeru znanja studenata. Većina nastavnika se trudi jasno pokazati studentima u kojoj su mjeri postigli ciljeve učenja te ih savjetovati o koracima koje mogu poduzeti kako bi ih postigli. Studentima se omogućuje uvid u svoje ocjenjene pisane ispite nakon održavanja, a postupak žalbe na rezultate definiran je propisima, s mogućnošću žalbe Dekanu u roku od 48 sati, nakon čega Povjerenstvo imenovano od strane Dekana preuzima daljnje korake. Iako postupak prigovora na izvedbu nastave ili rad pojedinog nastavnika nije formalno propisan, studentima je dostupna mogućnost da se obrate Studentskom zboru, prodekanu za nastavu ili drugom članu Uprave Fakulteta. Kako bi se povećalo zadovoljstvo studenata i olakšalo polaganje kolegija, osim redovitih, organiziraju se izvanredni ispitni rokovi tijekom akademske godine, po jedan u zimskom (studeni 2023. godine) i ljetnom semestru (svibanj 2024. godine).

Pravilnikom o studiranju određeno je da studenti moraju prisustvovati na 70 % nastave. Unatoč tome, i dalje je primijećen povećani izostanak studenata s redovite nastave, osobito u ljetnom semestru. Nastavnici smatraju da je ovo pitanje koje bi moglo imati negativan utjecaj na kvalitetu obrazovanja i uspjeh studenata na ispitima. Izostankom sa nastave, studenti propuštaju priliku iskoristiti mogućnosti za stvaranje veza i poznanstava koja su se pokazala korisnima u budućoj karijeri. Ipak, razlozi izostanaka mogu se pronaći i u brojnim aktivnostima kojima ljetni semestar obiluje, a koje su također važan čimbenik studentskog života, poput Ekonomijade, Studentske roštiljade i ostale brojne aktivnosti studentskih udruga.

Cjelokupno osoblje Fakulteta poštuje i prilagođava se posebnim različitostima studenata i njihovim specifičnim potrebama. Koordinatorica za podzastupljene skupine, mr.sc. Nalanda Kantor, brine se o studentima s invaliditetom te studentima slabijeg socijalno-ekonomskog statusa, nudeći im podršku i savjete prilagođene njihovim individualnim potrebama tijekom obavljanja njihovih studentskih dužnosti. U Priručniku za studente s invaliditetom, dostupnom na mrežnoj stranici Fakulteta³⁵, studenti s posebnim potrebama mogu pronaći informacije o uvjetima i mogućnostima studiranja na Fakultetu, dok se osoblje Fakulteta upoznaje s problemima i preprekama s kojima se ti studenti suočavaju te pruža smjernice za prilagodbu rada. Nastavnici u suradnji sa studentima osmišljavaju i prilagođavaju način održavanja nastave i procese ocjenjivanja te podržavaju izvođenje nastavnih aktivnosti individualnim pristupom, prilagođenim sposobnostima i potrebama studenata. Studentima s invaliditetom omogućen je nesmetan pristup i kretanje unutar zgrade Fakulteta, uključujući Studentsku referadu, Knjižnicu, dvorane i sanitarni čvor.

³⁵ <https://www.efos.unios.hr/za-studente/podzastupljene-skupine/>

Posebna pažnja posvećuje se studentima koji su kategorizirani sportaši te se njihove obaveze dogovaraju individualno s nastavnicima a bez ugrožavanja kriterija. Fakultet im nastoji pomoći u balansiranju njihove trenutne sportske karijere i buduće poslovne, a najveću pomoć u tome im pruža prodekan za nastavu koji uspješno koordinira komunikaciju prema nastavnicima. Na temelju Pravilnika o studiranju studenata sportaša na visokim učilištima i rješenja Hrvatskog olimpijskog odbora o kategorizaciji sportaša za studente koji se razvrstavaju u kategoriju vrhunski i vrsni sportaš Fakultet i student utvrđuju posebne uvjete studiranja i podršku studentu kategoriziranom sportašu kako bi mogao uskladiti svoje studijske i sportske obveze. Kao i tijekom prijašnjih godina, za studente kategorizirane sportaše vrijede sljedeća prava: mogu studirati pojedinu studijsku godinu tijekom dvije akademske godine, izostati s nastave uz obvezu najave izostanka s nastave predmetnom nastavniku, a na temelju predloženja dokaza o opravdanosti izostanka (npr. pripreme i odlazak na međunarodna natjecanja), polagati kolokvije i ispite u dogovoru s predmetnim nastavnikom i prodekanom za nastavu izvan ispitnih termina u slučaju opravdanih i dokumentiranih razloga, uz osiguranje javnosti tijekom provedbe kolokvija i/ili ispita, iznimno, u dvije uzastopne akademske godine steći manje od propisanih 35 ECTS bodova, pravo na mentora i/ili studenta tutora koji bi pratio njegov rad i postignuća te mu pomagao tijekom studija, pravo na upis smanjenog semestralnog opterećenja izraženog u ECTS bodovima i pravo na mirovanje obveza u trajanju od najviše jedne akademske godine zbog ispunjavanja opravdanih sportskih obveza (npr. pripreme duljem trajanju, sudjelovanje na olimpijskim igrama). U akademskoj godini 2023./2024. na Ekonomskom fakultetu navedeno pravo kategoriziranih sportaša koristi troje studenata.

Studenti Ekonomskog fakulteta u Osijeku imaju priliku sudjelovati u programima Erasmus+ ili Ceepus mobilnosti, koji potiče razmjenu, suradnju i mobilnost studenata unutar Europe. Sudjelovanjem u razmjeni, studenti doprinose internacionalizaciji i interdisciplinarnosti svojih studijskih programa na fakultetu, te razvijaju stručne, međuljudske i međukulturalne vještine. Tijekom razmjene, studenti pohađaju nastavu i polažu predmete u vrijednosti od 30 ECTS bodova po jednom semestru na partnerskim sveučilištima i institucijama u inozemstvu. Uvođenjem određenog broja ECTS bodova koje studenti u zadnjem semestru prijediplomske i diplomske razine mogu ostvariti kroz mobilnost, Fakultet dodatno potiče internacionalizaciju. Također, studenti imaju priliku provesti petomjesečni studijski boravak radi istraživanja, pisanja završnih radova ili obavljanja stručne prakse u inozemnoj organizaciji. Maksimalno trajanje boravka u inozemstvu iznosi 10 mjeseci, što odgovara jednoj akademskoj godini. Izvrsnost studenata potiče se i jača putem više inicijativa, među kojima se ističu preporuka Sveučilištu za Rektorovu nagradu, nagrada Fakultetskog vijeća te posebno Dekanova nagrada. Svake akademske godine sustavno se analizira uspjeh studenata, a oni s najboljim prosjekom ocjena na godini studija te koji osvoje prvo mjesto na nacionalnim ili međunarodnim natjecanjima nagrađuju se Dekanovom nagradom. Svečanom dodjelom nagrada pruža se priznanje izvrsnim studentima i potiče se cijela studentska zajednica na posvećenost studijima i postizanje izvrsnosti kroz kontinuirano usavršavanje.

Fakultet ima razvijene odgovarajuće postupke za rješavanje stegovnih postupaka i studentskih žalbi. Pravo studenata na žalbe regulirano je Pravilnikom o stegovnoj odgovornosti studenata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera, javno objavljenim na mrežnom sjedištu Fakulteta³⁶ (Transparentnost / Sveučilišni propisi), a utvrđuju se obveze, povrede i stegovna odgovornost studenata kojim se sprječava kršenje Etičkog kodeksa Fakulteta. U akademskoj godini 2023./2024. nije bio pokrenut niti jedan stegovni postupak pred Stegovnim sudom za studente, kao niti jedan stegovni postupak pred Stegovnim sudom za nastavnike. Ovakva situacija može biti rezultat dijelom međusobnog poštivanja nastavnika i studenata te poštivanja svojih obveza, ali dijelom i nedovoljnog poticanja nastavnika i njihovoj nevoljnosti da pokrenu stegovni postupak protiv studenata. Kroz neformalne razgovore, može se saznati kako su za nepoželjno ponašanje studenata i sankcije u pravilu neformalne, primjerice, izrada novog seminara za pokušaj plagiranja ili promjena mentora u slučaju završnog ili diplomskog rada. Prethodno se zasigurno može smatrati nedovoljnim za izgradnju mladih osoba s odgovarajućim etičkim vrijednostima.

Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku postoji peteročlano Povjerenstvo za nastavu i studente, koje se sastoji od četiri nastavnika i jednog studenta. Glavna zadaća ovog Povjerenstva je donošenje odluka

³⁶ Mrežna stranica fakulteta: <https://www.efos.unios.hr/o-fakultetu/transparentost/> (pristupljeno 13.5.2024.)

vezanih uz studentska pitanja, kao što su odobrenje mirovanja obveza studenata, prijelaza studenata, nastavka prekinutog studija, priznavanja odlazne mobilnosti studenata unutar Erasmus+ programa te drugih zahtjeva propisanih Pravilnikom o studijima i studiranju na Sveučilištu. Povjerenstvo redovito obrađuje pristigla pitanja studenata te pruža formalne odgovore, rješavajući ih na obostrano zadovoljstvo.

Prilikom izrade ovog izvješća primijećeno je djelomično ispunjavanje preporuka iz prethodnog Izvješća o unutarnjoj prosudbi sustava za osiguranje kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku za 2022./2023. godinu: Prelaskom na novo mrežno sjedište Fakulteta, ujednačene su i ažurirane informacije o svim nastavnicima i kolegijima. Na Poslijediplomskom doktorskom studiju Management započete su, ali još uvijek nisu završene izmjene programa. Pohvalno je što se primjenjuju nove procedure koje osiguravaju poboljšanje kvalitete. Neke od preporuka nisu ispunjene. Iako se pokušava motivirati domaće studente za pohađanje nastave na engleskom jeziku ti pokušaji nisu dovoljni jer se, nažalost, još uvijek ne uspijeva upisati niti jedna osoba na program nastave na engleskom jeziku. Potrebno je ostvariti i intenzivniju suradnju s Uredom za međunarodnu suradnju na UNIOS-u jer strani studenti prepoznaju koncept Sveučilišta i javljaju se s takvim upitima prema UNIOS-u. U skladu s tim, preporuča se i objava svih informacija o programu na mrežnom sjedištu Fakulteta na engleskom jeziku, kao i proceduru upisa za strane studente izvan Europske unije. U drugom semestru 2. godine novog diplomskog studija Poslovne ekonomije, što će se prvi put izvoditi iduće akademske godine 2024./2025., na svakom smjeru će se ponuditi barem dva izborna kolegija na engleskom jeziku. Standardizirana procedura prilikom prihvaćanja, odnosno, odbijanja ocjene još uvijek nije uvedena. Sudjelovanje studenata u znanstveno-istraživačkom radu i dalje nije zadovoljavajuće, iako nije u potpunosti jasno na koji način se to evidentira, tj. mjeri.

Zaključno, Fakultet je napravio iscrpne promjene većine studijskih programa, a za neke su one još u izradi. Očekuje se kako će Fakultet i dalje nastaviti redovito revidirati studijske programe svih razina te prilagođavati pristupe, metode i angažman studenata u procesu učenja. Razvijeni su mehanizmi prilagodbe izvođenja i praćenja studenata sukladno njihovim različitostima, te se gdje god je to opravdano, uzimaju u obzir različiti načini izvođenja nastave, fleksibilno korištenje različitih pedagoških metoda, kao i pristupa vrednovanju ishoda učenja. Ujedno, razvijeni su mehanizmi koji omogućuju redovito ocjenjivanje izvođenja nastave, studentskog zadovoljstva održanom nastavom na prijediplomskoj i diplomskoj razini studiranja, te osigurani mehanizmi poštivanja etičkog kodeksa i rješavanja studentskih žalbi.

Preporuke za unaprjeđenje:

- Nastaviti i završiti s izmjenama programa Poslijediplomskog doktorskog studija Management
- Postupak odnosno pravila prijave Stegovnom sudu za studente/nastavnike učiniti transparentnijim
- Objaviti sve informacije o diplomskom studiju Poduzetnički menadžment i poduzetništvo na engleskom jeziku na mrežnom sjedištu Fakulteta na engleskom jeziku te isticanje istog; poveznicu objaviti i na mrežnim stranicama UNIOS-a
- Intenzivirati suradnju s Uredom za međunarodnu suradnju na UNIOS-u za potencijalni upis stranih studenata koji dolaze iz Europske unije, ali i trećih zemalja te transparentnije propisati uvjete i procedure za upis, kao i pružiti podršku stranim studentima pri upisu
- Pokrenuti pripreme za dobivanje dopusnice za nastavu na daljinu za programe na engleskom jeziku
- Nastaviti i završiti pripreme za verificiranje on-line programa za izvanredne student
- Propisati jedinstven postupak prilikom prihvaćanja, odnosno, odbijanja ocjene, koji će u vidu standardizirane procedure vrijediti za sve nastavnike
- Nastaviti značajnije poticati interes i sudjelovanje studenata u znanstveno-istraživačkom radu
- Uvesti studentsku anketu o zadovoljstvu i na razine studija na kojima se dosada nije provodila

4. Upisi i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje

Doc.dr.sc. Petra Mezulić Juric

„Visoka učilišta moraju dosljedno provoditi unaprijed utvrđene i objavljene propise koji pokrivaju sve faze studiranja, tj. upis, napredovanje kroz studij, priznavanje i certificiranje.”

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja-ESG

UPISI STUDENATA

Ekonomski fakultet u Osijeku provodi upise studenata na sveučilišnoj prijediplomskoj, sveučilišnoj diplomskoj, sveučilišnoj specijalističkoj i doktorskoj razini. Na stručnoj prijediplomskoj razini upisi su bili do akademske godine 2018./2019. kad je studij stavljen u mirovanje. Upisi studenata na sveučilišni prijediplomski i sveučilišni diplomski studij provodi se u rokovima koje je propisao Središnji prijavni ured³⁷ nakon objave rezultata državne mature odnosno završenog prijediplomskog studija. Upisi studenata provode se sukladno zakonskim odredbama te Pravilniku o studijima i studiranju na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku³⁸, kojim je određen ustroj i izvedba studija, način organiziranja nastave i pravila studiranja (prava i obveze studenata na svim razinama studija). U prosincu 2023. godine donesen je novi Pravilnik o studijima i studiranju na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Ekonomski fakultet u Osijeku svake godine objavljuje natječaj za upis studenata na službenom mrežnom sjedištu Fakulteta i Sveučilišta za sve razine studiranja³⁹. U natječajima su definirani uvjeti za upis, upisne kvote, termini upisa, potrebna dokumentacija, iznosi školarina, kao i načini plaćanja istih. Osim uputa o upisima koje su objavljene na mrežnom sjedištu Fakulteta i Sveučilišta, informacije o upisima svi studenti mogu dobiti i u Uredu za studente i studije fakulteta⁴⁰ (osobno, telefonskim kontaktom, komunikacijom putem e-pošte). Rang lista pristupnika formira se u Središnjem prijavnom uredu gdje pristupnici dobivaju i upisni broj. Rang lista je formirana tako da svaki pristupnik može vidjeti koliko su bodova ostvarili oni koji su plasirani ispred ili iza njega (bez mogućnosti uvida u identitet ostalih pristupnika i analiziranja ostvarenih bodova po pojedinom predmetu državne mature sukladno GDPR). Upisi, prijave i odjave ispita, napredovanje studenata te završetak studija prati se dosljedno i transparentno putem ISVU-a, a nastavnom osoblju je na raspolaganju nastavnički portal, Merlin i Academio. Kod preuzimanja dokumenata, odnosno potvrde o stečenom akademskom nazivu, koja je važeći dokument kao dokaz o završetku studija do trenutka izdavanja diploma i dopunskih isprava na promociji se koriste knjige potpisa akata. U svrhu kontrole studenti vlastoručnim potpisom u knjigu popisa promoviranih studenata potvrđuju primitak diplome.

Na prvu godinu sveučilišnog prijediplomskog studija Ekonomskog fakulteta u Osijeku mogu se upisati pristupnici koji su završili četverogodišnje srednjoškolsko obrazovanje i koji su položili državnu maturu (hrvatski i strani jezik te matematika B razine). Pristupnici koji su u trenutku upisa stariji od 25 godina te nisu polagali državnu maturu također se mogu prijaviti za upis na prijediplomske studije. Prilikom formiranja rang liste za ove se pristupnike analizira ostvareni prosjek ocjena na prethodnoj razini obrazovanja. Od akademske godine 2020./2021. studenti upisuju novi zajednički - jedinstveni sveučilišni prijediplomski studij Ekonomije i poslovne ekonomije u trajanje od tri (3) godine.

Osim Ureda za studente i studije, studenti informacije o načinu studiranja, kao i ostale informacije vezane uz studiranje na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, mogu dobiti i od Studentskog zbora⁴¹. Za sve

³⁷ Mrežna stranica Ureda: <https://www.studij.hr/> (pristupljeno: 11.4.2024.)

³⁸ Mrežne stranice Fakulteta: [PRAVILNIK-o-studijima-i-studiranju-30XI2023.pdf](https://www.unios.hr/pravilnik-o-studijima-i-studiranju-30XI2023.pdf) (unios.hr) (pristupljeno: 11.4.2024.)

³⁹ Mrežna stranica za Sveučilišta – Prijediplomski studiji: <http://www.unios.hr/obrazovanje/preddiplomski-studiji/> (pristupljeno: 11.4.2024.)

Mrežna stranica Sveučilišta - Diplomski studiji: <http://www.unios.hr/obrazovanje/diplomski-studiji/> (pristupljeno: 11.4.2024.)

⁴⁰ Mrežna stranica Ureda: <https://www.efos.unios.hr/za-studente/referada/> (pristupljeno: 11.4.2024.)

⁴¹ Mrežne stranice Studentskog zbora: <https://www.efos.unios.hr/za-studente/studentski-zbor-i-udruga/> (pristupljeno:

novoupisane studente organizira se tzv. Orijentacijsko predavanje, a od akademske godine 2019./2020. cijeli tjedan aktivnosti, tzv. Orijentacijski dani bruoša, čiji cilj je upoznati studente s načinom rada fakulteta, službama, obvezama i pravima.

Diplomsku razinu studija na Ekonomskom fakultetu u Osijeku mogu upisati studenti koji imaju prethodno završen sveučilišni prijediplomski studij ili stručni prijediplomski studij iz područja društvenih znanosti. Kriteriji upisa je uspjeh studenta na prethodnoj razini (prosjeck ocjena). Studenti koji su kvalifikaciju sveučilišnog prvostupnika stekli izvan polja ekonomije također se mogu upisati na diplomsku razinu, ali uz obvezu polaganja razlikovnih ispita⁴² (obvezni razlikovni ispiti su iz kolegija Mikroekonomija, Makroekonomija, Menadžment, Financijski menadžment i Marketing). Na ovaj način omogućena je prohodnost svih sveučilišnih i stručnih prvostupnika prema višim razinama obrazovanja.

Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku moguće je birati između šest sveučilišnih specijalističkih studija: Organizacija i management, Marketing posebnih područja, Poduzetništvo, Računovodstvo, revizija i analiza, Upravljanje ekonomskim razvojem te Financije i bankarstvo (revidiran program u više od 40 %). Završetkom sveučilišnih specijalističkih studija, studenti stječu specijalizirana znanja iz pojedinih područja koja im daju mogućnost obavljanja složenih poslova, kreativno i kritičko razmišljanje u rješavanju složenih problema te bolje snalaženje i pozicioniranje u uvjetima visoke konkurentnosti društva u kojemu žive i djeluju. Upisne kvote studenata na sveučilišnim specijalističkim studijima ovise o potražnji na tržištu i trendovima u okruženju.

Na doktorske studije na Ekonomskom fakultetu u Osijeku mogu se upisati pristupnici koji su završili sveučilišni diplomski studij ili sveučilišni integrirani studij u području društvenih znanosti, polje: ekonomija ili pravo, završili sveučilišni diplomski studij ili sveučilišni integrirani studij koji nije u području društvenih znanosti (polje: ekonomija ili pravo) uz obvezu polaganja razlikovnih ispita, završili dodiplomski sveučilišni studij po studijskom sustavu prije 2005. godine u području društvenih znanosti, polje: ekonomija ili pravo, završili dodiplomski sveučilišni studij po studijskom sustavu prije 2005. godine koji nije u području društvenih znanosti (polje: ekonomija ili pravo) uz obvezu polaganja razlikovnih ispita ili završili poslijediplomski znanstveni (magistarski) studij u području društvenih znanosti (propisane i odobrene od članova Sveučilišnog ili Fakultetskog vijeća). Polaznici na doktorske studije se odabiru na temelju ostvarenog uspjeha na prethodnoj razini obrazovanja te dodatnih elemenata propisanih u samim propozicijama natječaja za upis (motivacijsko pismo, postojeće istraživačke i znanstvene reference te preporuka potencijalnog savjetnika, odnosno voditelja istraživačkog rada). Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku bilo je moguće birati između dva doktorska studija, a to su: Poslijediplomski doktorski studij Management i Međusveučilišni interdisciplinarni doktorski studij Poduzetništvo i inovativnost. Na Međusveučilišnom interdisciplinarnom doktorskom studiju Poduzetništvo i inovativnost obvezno je i dobro poznavanje engleskog jezika. Odlukom Fakultetskog vijeća Ekonomskog fakulteta u Osijeku od 30. ožujka 2022. doktorski studij Management je stavljen u stanje mirovanja te se od akademske godine 2021./2022. ne upisuju studenti u 1. godinu navedenog dokorskog studija, što je potvrđeno odlukom Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku od 27. travnja 2022. godine.

PRIZNAVANJE POLAGANJA ISPITA

Studenti koji su ranije položili bilo koji od kolegija koji su dio izvedbenog plana nastave, mogu zatražiti priznavanje polaganja ispita. Proces priznavanja ispita provodi svaki predmetni nastavnik za kolegije na kojima je nositelj, putem zapisnika kojim predmetni nastavnik priznaje ispit u cijelosti, djelomično priznaje ili ne priznaje ispit.

Studenti koji ostvare ECTS bodove kroz programe mobilnosti (Erasmus+, CEEPUS i slični dodatni programi usavršavanja na nekoj od visokoškolskih institucija) na kolegijima koji se ne mogu povezati s

11.4.2024.)

⁴² Mrežna stranica Odluke: https://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2023/11/29_Odluka-o-razlikovnim-ispitima-za-upis-sveucilisnih-diplomskih-studija.pdf (pristupljeno: 11.4.2024.)

njihovim nastavnim planom obveznih ili izbornih kolegija, na ukupan broj ECTS bodova ostvarenih tijekom studija pribrajaju i ove dodatno ostvarene ECTS bodove, što je vidljivo u Dopunskoj ispravi studenta. Novim sveučilišnim prijediplomskim i diplomskim programima moguće je priznati ostvarene ECTS bodove iz programa mobilnosti kao izborne kolegije.

Ujedno, priznavanje kvalifikacija stečenih na inozemnim visokim učilištima u svrhu akademskog priznavanja usklađeno je s načelima Lisabonske konvencije, propisima i naputcima Agencije za znanost i visoko obrazovanje, njenog Nacionalnog ENIC/NARIC ureda, te Centra za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera.

NAPREDOVANJE STUDENATA

Nastavni kalendar na svim sastavnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku donosi Senat Sveučilišta, kojim se definira početak nastave u akademskoj godini, trajanje nastave po semestrima te trajanje ispitnih rokova. Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku nastava se provodi u semestrima, a svaki semestar traje 15 tjedana. Nastavno opterećenje studenta po semestrima iznosi najmanje 60 ECTS bodova godišnje. Pravo upisa u više godine studija imaju studenti koji ostvare najmanje 45 ECTS bodova. Fakultetsko vijeće svake godine usvaja Izvedbene planove nastave kroz koje su definirani kolegiji, nastavnici i vanjski suradnici koji će izvoditi nastavu prema studijskim programima, te oblici izvođenja nastave te ispitni rokovi. Izvedbeni plan nastave javno je dostupan na mrežnom sjedištu Fakulteta⁴³.

Svi studenti koji su do akademske godine 2021./2022. upisom na drugu godinu sveučilišnog prijediplomskog studija birali između šest studijskih programa na prijediplomskoj razini: Ekonomska politika i regionalni razvitak, Financijski menadžment, Marketing, Menadžment, Poduzetništvo i Poslovna informatika završavaju studij prema upisanim programima. Od akademske godine 2020./2021. studenti upisuju novi zajednički - jedinstveni sveučilišni prijediplomski studij Ekonomije i poslovne ekonomije u trajanje od 3 godine.

Na diplomskoj razini od akademske godine 2023./2024. studenti mogu birati između šest novih diplomskih studija: Financijski menadžment, Marketing, Menadžment, Poduzetništvo i inovativnost, Poslovna informatika, Upravljanje opskrbnim lancem. Svi studenti koji su do akademske godine 2023./2024. upisom na drugu godinu sveučilišnog diplomskog studija birali između pet studijskih programa: Ekonomska politika i regionalni razvitak, Financijski menadžment, Marketing, Poduzetnički menadžment i poduzetništvo i Poslovna ekonomija na kojem studenti mogu odabrati jedan od tri smjera: Poslovna informatika, Logistički menadžment te Menadžment završavaju studij prema upisanim programima.

Rang lista za upis na diplomski studij formira se na temelju prosjeka ocjena studenta ostvarenog na prijediplomskom studiju. Studentima je ponuđen i studijski program Poduzetnički menadžment i poduzetništvo koji se izvodi na engleskom jeziku Graduate study: Entrepreneurial Management and Entrepreneurship.

Ishodi učenja definirani su za sve studijske programe i sve kolegije koji se izvode na Ekonomskom fakultetu u Osijeku. Ishodi učenja također su javno dostupni na mrežnom sjedištu Fakulteta⁴⁴, međutim potrebno ih je redovito ažurirati. Mentorski sustav kojim se želi osigurati dodatna potpora studentima Fakulteta (detaljnije analizirano u Standardu 6.) postoji, međutim u kontaktu s dionicima zamijećeno je kako ga studenti rijetko koriste.

Na Fakultetu postoji Pravilnik o završnim i diplomskim radovima⁴⁵. Prvi pravilnik donesen 2018. a izmijenjen je 2021. godine, dok je u studenom 2023. godine donesen novi Pravilnik o završnim radovima

⁴³ Mrežne stranice Plana: https://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2024/02/Izvedbeni-plan-2023-24_v4.pdf (pristupljeno: 11.4.2024.)

⁴⁴ Mrežne stranice Ishoda učenja: <https://www.efos.unios.hr/studijski-programi/> (pristupljeno: 11.4.2024.)

⁴⁵ Mrežne stranice Pravilnika: <https://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2023/12/Pravilnik-o-zavrsnim-i-diplomskim-radovima-EFOS-2023.pdf> (pristupljeno: 11.4.2024.)

i diplomskim radovima. Navedenim Pravilnikom definirana su sva pitanja vezana za završni odnosno diplomski rad (prijava teme, izrada, prijava i ocjena završnog odnosno diplomskog rada te postupak polaganja diplomskog ispita), prava i obveze studenta, mentora, komentora i povjerenstava, rad Odbora za završne i diplomske radove i ostala pitanja u vezi sa završnim radom na sveučilišnim prijediplomskim i stručnim prijediplomskim studijima te diplomskim radom i diplomskim ispitom na sveučilišnim diplomskim studijima Fakulteta. Također, Pravilnikom je propisano kako svaki nastavnik u jednoj akademskoj godini može mentorirati najviše petnaest završnih/diplomskih radova. Međutim, primijećeno je kako studenti nemaju transparentan uvid u popunjenost kvote za mentorstvo završnih/diplomskih radova kod nastavnika, ili se u proces izbora mentora uključuju u zadnji tren. Ranije spomenute izmjene Pravilnika obuhvatile su održavanje Radionice o pisanju završnih i diplomskih radova koju su svi studenti završnih godina obavezni odslušati. Fakultet svake akademske godine (počevši s akademskom godinom 2020./2021.), tijekom ljetnog semestra, organizira Radionicu u trajanju od četiri nastavna sata i studentima izdaje potvrdu o odslušanoj Radionici bez koje studenti ne mogu prijaviti završni/diplomski rad. Radionicom se studentima olakšava proces prijave i pisanja završnog/diplomskog rada te ujedno i poboljšava njihova kvaliteta. Povratne informacije studenata pokazuju kako je većina studenata zadovoljna provedbom iste te smatra kako im je Radionica korisna pri prijavi i pisanju završnih i diplomskih radova. Međutim, pojedini su studenti upozorili kako se neki nastavnici ne pridržavaju Uputa za pisanje završnih i diplomskih radova te zahtijevaju pisanje radova prema vlastitim uputama što narušava standardiziranost studentskih radova. Još jedna od izmjena Pravilnika o završnim radovima i diplomskim ispitima obuhvaća definiranje roka predaje prve verzije rada. Prema izmjeni Pravilnika, studenti su obavezni najkasnije do 1. srpnja tekuće godine predati prvu verziju završnog/diplomskog rada na pregled mentoru. Ovim se želi osigurati pravovremeni završetak i predaja završnih/diplomskih radova. Svi studentski radovi (osim seminarskih) arhiviraju se u elektroničkom obliku u Nacionalni repozitorij završnih radova (ZIR)⁴⁶ te u fizičkom obliku u arhivi Fakulteta jednu (1) godinu, čime se naglašava važnost prethodno propisanih uvjeta i standarda. Također, dodatna razina znanstveno-istraživačke korektnosti postignuta je i kroz dorađeni sustav za suzbijanje plagijarizma Turnitin koji je dostupan i preporučen mentorima studentskih radova na svim razinama.

Nakon završetka određene studijske razine, za što je potrebno položiti sve ispite te izraditi i obraniti završni, odnosno diplomski rad, studentu se izdaje diploma na hrvatskom i engleskom jeziku. Uz diplomu se izdaje i dopunska isprava o studiju, tzv. Diploma supplement na hrvatskom i engleskom jeziku. Izdavanje diploma kao i svih dodatnih dokumenata propisalo je Sveučilište (oblik, izgled i sadržaj), a sukladno Pravilniku o sadržaju diploma i dopunskih isprava o studiju (NN 77/2008)⁴⁷.

U inoviranom studijskom programu sveučilišnog prijediplomskog studija kao i u prijedlogu novih sveučilišnih diplomskih studija, program stručnih praksi postaje dio izbornih sadržaja koje Fakultet nudi svojim studentima u svrhu njihovog osamostaljivanja i poticanja motiviranosti. Program stručnih praksi⁴⁸ organizirano se provodi na Ekonomskom fakultetu od 2014. godine, te Fakultet ima razvijen formalno-administrativni okvir za praćenje ovakvog oblika aktivnosti. Uvođenjem novog jedinstvenog sveučilišnog prijediplomskog studija u trajanju od 3 godine studentska praksa u završnim godinama postaje izborni predmet i nosi 5 ECTS.

Početkom akademske 2022./2023. godine donesen je novi Zakon o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (NN 119/2022) u kojem je došlo do promjena vezano za nazive vrsta studija, promjene studentskih prava i obveza. S obzirom da je u Zakonu dane prijelazne odredbe vezano za usklađivanje statuta i drugih općih akata sveučilišta i fakulteta, očekuje se da će i studenti kroz Studentski zbor biti uključeni u spomenute izmjene.

Tijekom akademske godine 2023./2024. zamijećeno je kako je usvojena većina preporuka iz ranijih

⁴⁶ Mrežne stranice Repozitorija: <https://zir.nsk.hr/> (pristupljeno: 11.4.2024.)

⁴⁷ Mrežna stranica Pravilnika: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2008_07_77_2553.html (pristupljeno: 11.4.2024.)

⁴⁸ Mrežna stranica Programa: <https://www.efos.unios.hr/za-studente/karijere/> (pristupljeno: 11.4.2024.)

godišnjih Izvješća Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava kvalitete (2020./2021. i 2022./2023.). Ustrojavanjem Ureda za karijerno savjetovanje i razvoj karijera svojim aktivnostima ostvaren značajan pomak i doprinos razvoju karijera studenata i proširivanju njihovih mogućnosti zapošljavanja (opširnije u Standardu 6.). Ureda za karijerno savjetovanje i razvoj karijera kroz projekt Upoznaj poslodavca redovito prezentira poslodavce studentima. Ujedno, osigurano je priznavanje ECTS bodova ostvarenih kroz programe mobilnosti i oni se upisuju u Dopunsku ispravu studenata. Osim toga, potrebno je nastaviti sa sustavnim praćenjem studentske prakse, volonterskih aktivnosti u studentskim udrugama i van njih, studentskih natjecanja i neformalnog usavršavanja. Nadalje, došlo je do pomaka vezano za uvide u kvote za mentorstva završnih i diplomskih radova, na način da se na nivou katedri prati popunjenost kvota za svakog nastavnika te se informacija šalje prodekanu za nastavu koji ima detaljan uvid. U akademskoj godini 2023./2024. nastavio se rad na sustavnom praćenju popunjenosti kvota svakog nastavnika kreiranjem interne evidencije popunjenosti kvota svih nastavnika.

Zaključno, Fakultet ima jasno definirane i javno objavljene postupke koji se odnose na upis i napredovanje kroz studij i završetak studija, čime se omogućava njihovo dosljedno provođenje. Ujedno, Fakultet razvija procese i alate za prikupljanje, praćenje i djelovanje na temelju informacija o napredovanju studenata. Poželjno bi bilo da i na službenim stranicama Sveučilišta⁴⁹ vezano za upise u prijediplomske i diplomske studije budu objavljeni aktualni podatci o mogućnostima studija na Ekonomskog fakulteta u Osijeku.

Preporuke za unaprjeđenje:

- Omogućiti studentima transparentan uvid o popunjenosti kvote za mentorstvo na završnim/diplomskim radovima svih nastavnika, te dosljednu provedbu uputa i smjernica za pisanje završnih/diplomskih radova.
- Ustrojiti/revidirati unutarnje mehanizme praćenja, analize i izvještavanja o učincima stručne prakse ili drugih izbornih sadržaja na uspješnost studiranja.
- Kreirati sustav informiranja studenata o stipendijama na koje se studenti mogu javiti ili postaviti poveznicu na www.stipendije.info, kao i povezati ih s mogućim poslodavcima koji su ih zainteresirani stipendirati uz obvezu zapošljavanja.
- Usustaviti periodično praćenje i izvještavanje o uspješnosti provedbe studijskih programa na svim razinama (trenutno prisutan na sveučilišnoj prijediplomskoj i diplomskoj razini studija).

⁴⁹ Mrežna stranica za Sveučilišta – Prijediplomski studiji: <http://www.unios.hr/obrazovanje/prediplomski-studiji/> (pristupljeno: 11.4.2024.)

Mrežna stranica Sveučilišta - Diplomski studiji: <http://www.unios.hr/obrazovanje/diplomski-studiji/> (pristupljeno: 11.4.2024.)

5. Nastavno osoblje

Prof. dr. sc. Antun Biloš

„Visoka učilišta moraju osigurati kompetentnost svojih nastavnika te primjenjivati pravedne i transparentne procese zapošljavanja i razvoja svojih zaposlenika.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja –

ESG

NASTAVNA AKTIVNOST

Nastavno osoblje Ekonomskog fakulteta u Osijeku (u nastavku Fakulteta) aktivni je nositelj i provoditelj nastavnog procesa na prijediplomskim i diplomskim sveučilišnim studijima te sveučilišnim specijalističkim i doktorskim studijima Fakulteta, kao i brojnih obrazovnih programa cjeloživotnog učenja koje Fakultet nudi zainteresiranim dionicima te programa razlikovnih obveza za upis na diplomske studije Fakulteta.

Broj i nastavno opterećenje nastavnog osoblja

U akademskoj 2023./2024. godini Fakultet ima ukupno 105 zaposlenika⁵⁰, od toga 66 nastavnika i suradnika i to:

- 47 nastavnika u znanstveno - nastavnim zvanjima:
 - 12 redovitih profesora u trajnom izboru,
 - 19 redovitih profesora,
 - 9 izvanrednih profesora,
 - 7 docenata;
- 3 nastavnika u nastavnim zvanjima:
 - 3 viša predavača,
 - 1 predavač;
- 16 suradnika u suradničkim zvanjima:
 - 5 viša asistenta,
 - 11 asistenata.

U počasnom znanstveno-nastavnom zvanju profesora emeritusa su 4 redovita profesora u trajnom zvanju u mirovini, no isti ne sudjeluju u nastavnom procesu i ne ulaze u ukupan broj nastavnog osoblja. Prethodno navedeni nastavnici i suradnici zaposleni su, prema znanstveno – nastavnom zvanju i kvalifikacijama, na odgovarajućoj znanstveno – nastavnoj ustrojbenoj jedinici – Katedri, koja je temeljna ustrojbenja jedinica Fakulteta za izvođenje nastavnog, znanstvenog i stručnog rada.

Fakultet ima ustrojenih šest katedri, kako slijedi:

1. [Katedra za nacionalnu i međunarodnu ekonomiju,](#)
2. [Katedra za menadžment, organizaciju i poduzetništvo,](#)
3. [Katedra za marketing,](#)
4. [Katedra za financije i računovodstvo,](#)
5. [Katedra za kvantitativne metode i informatiku i](#)
6. [Katedra interdisciplinarnih kolegija.](#)

Nastavnici i suradnici izabrani su u znanstveno-nastavna zvanja iz područja / polja / grane u kojoj izvode nastavu, sukladno čemu se može zaključiti kako su kvalifikacije nastavnika prikladne za realizaciju studijskih programa Fakulteta.

⁵⁰ Ukupan broj zaposlenih na dan 15.05.2024.

Broj nastavnika, kako je navedeno prethodno, adekvatan je za uspješnu realizaciju studijskih programa i ostvarivanje predviđenih ishoda učenja te obavljanje znanstvene djelatnosti, a prikladan je i omjer studenata i nastavnika. U akademskoj 2023./2024. godini, omjer studenata (redovitih i izvanrednih) i nastavnika iznosi 24,77 bez djelatnika u suradničkom zvanju te 21,35 s djelatnicima u suradničkom zvanju što ukazuje na nastavak trenda smanjivanja iskazanog omjera (u prethodnoj akademskoj godini, navedeni omjeri iznosili su 26,65 bez djelatnika u suradničkom zvanju odnosno 23,17 s djelatnicima u suradničkom zvanju). U odnosu na prethodne akademske godine, navedeni je omjer znatno manji sukladno čemu se može zaključiti kako se prethodnim ukidanjem stručnih studija te izmjenom studijskih programa u jedinstveni prijediplomski studij kojim su ukinuti smjerovi na toj razini obrazovanja postigao željeni i preporučeni omjer nastavnika i studenata, sukladno preporukama povjerenstva u reakreditacijskom procesu Fakulteta.

Nastavno opterećenje nastavnika područje je kojem Uprava Fakulteta kontinuirano usmjerava posebnu pozornost. Planirano⁵¹ opterećenje nastavnika u akademskoj 2023./2024. godini iznosi prosječno 754,84 radnih sati po djelatniku u znanstveno - nastavnom zvanju, 465,96 radnih sati po djelatniku u suradničkom zvanju, te 1.194 radnih sati po djelatniku u nastavnom zvanju. Nastavno opterećenje nastavnih i suradničkih radnih mjesta iznosi ukupno 45.761,8 radna sata. S obzirom na broj studenata, i dalje treba razmatrati potencijal novih nastavnika i suradnika te je posebna pažnja Uprave Fakulteta usmjerena na brigu o znanstveno - istraživačkom podmlatku i poboljšavanju uvjeta rada nastavnika i suradnika. Uključivanjem vanjskih suradnika (predavača) omogućava se rješavanje problema veće opterećenosti nastavnika, ovisno o ukazanim potrebama za isto.

Ustroj radnih mjesta; trajanje, postupak (re)izbora, napredovanja

Stupanjem na snagu novog Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (NN 119/2022) u listopadu 2022. godine, dolazi do izmjena u dijelu izbora u nova zvanja, odnosno radna mjesta, kao i napredovanja, odnosno reizbora nastavnika i suradnika.

Nastavnici se zapošljavaju na znanstveno-nastavna radna mjesta (*docent, izvanredni profesor, redoviti profesor i redoviti profesor u trajnom izboru*), nastavna radna mjesta (*predavač i viši predavač*) te na suradnička radna mjesta (*asistent i viši asistent*). Nastavnici i suradnici zapošljavaju se na slobodno radno mjesto na Fakultetu u postupku pokrenutom javnim natječajem, a odluku o raspisivanju javnog natječaja donosi Fakultetsko vijeće (članak 40.).

Izbor nastavnika na radno mjesto provodi se na pet godina, a istekom istih, nastavnik se reizabire na postojeće radno mjesto ili se izabire na više radno mjesto (*uz uvjet da je od posljednjeg (re)izbora ispunio polovinu Nacionalnih sveučilišnih, znanstvenih i umjetničkih kriterija za izbor na više radno mjesto*). Izborom nastavnika odnosno znanstvenika na radno mjesto redovitog profesora u trajnom izboru okončan je postupak napredovanja odnosno reizbora. Reizbor nastavnika na radno mjesto provodi se na pet godina, a u slučaju da isti nije reizabran na postojeće radno mjesto prestaje radni odnos u skladu sa zakonom koji uređuje radne odnose (Članak 41. i 42.). Nastavnik koji smatra da ispunjava kriterije za izbor na više radno mjesto obavezan je podnijeti zahtjev za izbor na više radno mjesto prije isteka roka na koji je izabran odnosno reizabran. Nakon zahtjeva slijedi postupak pokretanja izbora odlukom Fakultetskog vijeća i imenovanje stručnog povjerenstva koje ocjenjuje ispunjava li nastavnik sve potrebne kriterije te svoje mišljenje o istom obrazlaže pisanim putem Fakultetskom vijeću koje nadalje donosi odluku o usvajanju ili odbijanju mišljenja stručnog povjerenstva. Odluku o usvajanju mišljenja stručnog povjerenstva Fakultet dostavlja nadležnom matičnom odboru koje donosi odluku ispunjava li nastavnik sve propisane kriterije te u tom slučaju, Fakultet s nastavnikom sklapa aneks ugovora o radu. Ako se u postupku izbora na više radno mjesto utvrdi kako nastavnik ne ispunjava kriterije za izbor na više radno mjesto, pokreće se postupak reizbora na radno mjesto (članak 43.).

⁵¹ Stanje planiranog nastavnog opterećenja za 2023./2024. akademsku godinu iz 05/2023., realno ostvareno opterećenje bit će ažurirano po završetku tekuće akademske godine.

Izbor suradnika nije promijenjen u odnosu na prethodne godine te se asistenti zapošljavaju na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme u trajanju od šest godina, a viši asistenti na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme u trajanju najdulje četiri godine, uz ispunjene uvjete za navedeno (članak 44.).

Pojedinačno po Katedrama Fakulteta početkom svake se akademske godine (ili već tijekom/krajem prethodne u svojstvu plana) izvršava Analiza stanja nastavnog kadra i opterećenosti nastavnika. Fakultet donosi Pravilnik o ustroju radnih mjesta te izrađuje Plan zapošljavanja, kao i raspisuje natječeaje za nova radna mjesta prema odredbama Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti, a u skladu sa planiranim zapošljavanjem novih nastavnika ili napredovanja odnosno reizbora postojećih nastavnika. Fakultet godišnje izrađuje plan napredovanja onih nastavnih djelatnika kojima sukladno pozitivnim zakonskim propisima redovno istječe razdoblje za (re)izbor u viša, odnosno nova radna mjesta te se sukladno tome, planira potrebni nastavnički i suradnički kadar. Odluku o angažiranju vanjske suradnje u nastavi Fakultet razmatra te donosi prije početka nastavnog procesa ukoliko se za istim ukaže potreba te kontinuirano donosi kriterije uspješnosti i izvrsnosti. Na osobni zahtjev nastavnika, Fakultet provodi postupak za odobrenje sudjelovanja vlastitih nastavnika u izvedbi nastave na drugim institucijama. Fakultet posebnu pozornost usmjerava ka transparentnom procesu zapošljavanja novog nastavnog i suradničkog kadra – u cjelokupnom procesu od objave natječaja do konačnog izbora najboljeg kandidata te nastoji primarno i ciljano zapošljavati najbolje studente/pristupnike, uzimajući u obzir i sve ostale dosadašnje aktivnosti pristupnika (nastavnu, istraživačku, stručnu aktivnost i dr.).

Tijekom 2023./2024. akademske godine, nije bilo novih zapošljavanja ili umirovljenja dok je 10 nastavnika izabrano u više znanstveno-nastavno zvanje odnosno nastavno zvanje, među kojima su 2 redovita profesora u trajnom izboru, 7 redovitih profesora i 1 viši predavač. Fakultet osigurava minimalan ukupan broj nastavnika potreban za stabilno provođenje nastavnog procesa te angažira, ukoliko je potrebno, vanjske predavače. U skladu s navedenim, u nastavnom procesu u promatranoj akademskoj godini angažirano je 9 vanjskih predavača (2 redovita profesora, 1 izvanredni profesor, 2 docenta i 4 asistenta).

Plan stručnog usavršavanja i mogućnosti unaprjeđenja nastavnih kompetencija, znanja i vještina

Kao i prijašnjih godina, na Fakultetu se početkom akademske godine kreira Plan stručnog usavršavanja nastavnika, zasebno po Katedrama, koji obuhvaća sve vrste i oblike usavršavanja nastavničkih znanja, vještina i kompetencija – edukacija, seminara, radionica, pohađanja simpozija i sl. Na razini Fakulteta se organiziraju seminari, edukacije i radionice za nastavnike i suradnike, a isti se potiču i na individualna usavršavanja.

Također, nastavnici i suradnici svoja znanja, vještine i kompetencije mogu nadograđivati i kroz Erasmus+ mogućnosti (odlazne i dolazne mobilnosti nastavnoga osoblja te podučavanje Erasmus+ dolaznih studenata). Mobilnost kroz Erasmus+ i druge programe mobilnosti (CEEPUS) znatno je narušena tijekom prethodnih akademskih godina zbog općenitog ograničenja mobilnosti građana uslijed pandemije COVID-19, sukladno čemu je povećani interes nastavnika i suradnika za programima mobilnosti Erasmus+ u postpandemijskim godinama. U akademskoj 2023./2024. godini je Erasmus+ mobilnost realiziralo 22 zaposlenika nastavnog i nenastavnog osoblja. Ipak, kako se natječaji za programe mobilnosti često raspisuju za razdoblje duže od akademske godine, razinu mobilnosti je teže analizirati na razini akademske godine te će rezultati biti vidljivi u sljedećoj akademskoj godini, odnosno po isteku trajanja roka iskoristivosti dobivenih mobilnosti – 2025. godine. Virtualne opcije kao adekvatne zamjene uslijed nemogućnosti fizičkog organiziranja i prisustva radionicama, seminarima, edukacijama i sl. dobra su strana i posljedica pandemijskog razdoblja jer nastavnici i suradnici sada lakše i učestalije koriste navedeno.

Prema Planu rada Povjerenstva za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete, nastavnici i suradnici imaju mogućnost i dužnosti kontinuiranog unaprjeđenja nastavnih kompetencija putem sustručnjačkog praćenja. Navedeno bi trebale provoditi sve katedre na Fakultetu, koje izvješća i čuvaju. Ipak, prema

raspoloživim informacijama, sustručnjačko praćenje ne provode sve Katedre kontinuirano i sustavno te je potrebno uložiti dodatni napor kako bi se navedeno provodilo u propisanom minimalnom roku - jedanput godišnje i za sve nastavnike, na svim Katedrama.

Evaluacije nastavnog procesa i rada nastavnika

Interne i eksterne evaluacije nastavnog procesa i rada nastavnika provode se svake akademske godine, čime Fakultet obavlja kontrolu kvalitete studijskih programa i razina obrazovanja u skladu sa zadanim kriterijima putem odgovornih tijela i povjerenstava. Kvaliteta studijskih programa provodi se temeljem interne evaluacije i evaluacije od strane Sveučilišta. Obje evaluacije daju povratne informacije o stavovima studenata zbog čega su ankete koje popunjavaju studenti vrijedan alat za shvaćanje snaga i slabosti te potencijalno potrebnih izmjena i korektivnih akcija, kako svakom pojedinom nastavniku i suradniku, tako i Upravi Fakulteta.

ZNANSTVENO - ISTRAŽIVAČKA I STRUČNA DJELATNOST

Znanstvenoistraživačka i stručna djelatnost Fakulteta obuhvaća objavu znanstveno - istraživačkih radova u časopisima, autorskim i uredničkim knjigama, udžbenicima, zbornicima radova i popularizacijskim izdanjima, organizaciju znanstveno - stručnih skupova, rad na znanstvenim i stručnim projektima i aktivnostima popularizacije znanosti te stalno unaprjeđenje doktorskih studija i jačanje istraživačkog kapaciteta djelatnika kroz interne i vanjske edukacije i radionice.

Poticanje i nagrađivanje znanstveno-istraživačkog i stručnog rada

Odlukom o poticanju i nagrađivanju znanstveno-istraživačkog i stručnog rada (od 20.2.2023. godine) regulira se poticanje i nagrađivanje autora objavljenih znanstvenih radova, projektne aktivnosti i objavljivanje sveučilišnih udžbenika na Fakultetu. Pravo na poticanje u obliku sufinanciranja troškova i novčanu nagradu imaju svi zaposlenici Fakulteta u znanstveno-nastavnom, nastavnom i suradničkom zvanju. Sufinanciranje troškova i novčana nagrada isplaćuje se temeljem odluke dekana. U svrhu poticanja znanstveno-istraživačke djelatnosti Fakultet sufinancira troškove, ako isti nisu pokriveni iz drugih izvora (znanstveni, stručni, interni i međuinstitucijski projekti). Zaposlenici Fakulteta ostvaruju pravo na nagradu za znanstvene radove iz područja društvenih znanosti, znanstveno polje ekonomija objavljene u publikacijama koje su indeksirane u bazama podataka WoSCC (citirane baze: Social Sciences Citation Index (SSCI) i Sciences Citation Index Expanded (SCIE)) i Scopus. Iznos troškova objavljivanja znanstvenih radova u časopisima indeksiranim u WoSCC i Scopus znanstvenim bazama, a koji se nalaze u Q1 ili Q2 kvartilima, u cijelosti podmiruje Fakultet, ako takvo financiranje nije predviđeno drugim izvorima financiranja. Bruto iznos novčane nagrade izračunava se na način: Bruto osnovica (BO) * koeficijent (K) prema kvartilu predmetne kategorije kojoj časopis pripada (Tablica 1). Vrijednost Bruto osnovice (BO) je 500,00 €. Ako je rad objavljen u publikaciji koja je indeksirana u obje baze podataka ili je indeksiran u različitim predmetnim kategorijama, tada se za izračun koeficijenta (K) uzima veći kvartil predmetne kategorije kojoj časopis pripada, prema klasifikaciji koja je povoljnija za autora.

Tablica 1. Koeficijent prema kvartilu predmetne kategorije

KVARTIL PREDMETNE KATEGORIJE KOJOJ ČASOPIS PRIPADA	KOEFICIJENT (K)
Q1	4
Q2	3
Q3	2
Q4	1,5

Izvor: Odluka o poticanju i nagrađivanju znanstveno-istraživačkog i stručnog rada, dostupno na: https://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2023/11/21_Odluka-o-poticanju-i-nagrađivanju-znanstveno-istrativackog.pdf

Znanstvena produktivnost

Broj objavljenih radova, indeksiranost istih u bazama u 2023. godini usporedno s 2021. i 2022. godinom, kao i citiranost radova u 2023. godini usporedno s 2022. godinom zaključno s 15.5.2024. godine prikazuje se u nastavku Tablicama 2., 3., 4. i 5.

Tablica 2. Broj i vrsta radova gdje je Fakultet naveden kao matična institucija (uključuje doktorande, suradnike i studente)

VRSTA RADA	2021.	2022.	2023.
Radovi u zbornicima skupova	59	44	40
Radovi u časopisima	35	29	22
Autorske knjige	7	7	4
Uredničke knjige	2	2	5
Poglavlja u knjigama	14	11	15
Sažeci sa skupova	4	5	3
Ostale vrste radova	16	13	9
Ukupno radova	137	111	98

Izvor: Podaci za 2023. su preuzeti i korigirani s platforme CRORIS na dan 15.5.2024., a za prethodne godine iz prethodnih izvješća

Prema podacima platforme CRORIS (Informacijski sustav znanosti RH), ukupan broj radova objavljenih u 2023. iznosi 98, što je smanjenje od cca 12% u odnosu na 111 radova evidentiranih u 2022.. godini. U strukturi radova kontinuirano dominiraju radovi objavljeni u zbornicima sa znanstvenih skupova (cca 40%), slično kao i u prethodnim godinama. Ipak, kada se iz popisa eliminiraju autori kojima Fakultet nije matična institucija (Tablica 3), može se uočiti rast broja evidentiranih publikacija.

Tablica 3. Broj i vrsta radova koje su objavili nastavnici i suradnici Fakulteta

VRSTA RADA	2021.	2022.	2023.
Radovi u zbornicima skupova	40	30	38
Radovi u časopisima	24	22	22
Autorske knjige	5	3	3
Uredničke knjige	1	2	2
Poglavlja u knjigama	10	7	7
Sažeci sa skupova	2	4	3
Ostale vrste radova	8	9	9
Ukupno radova	90	77	84

Izvor: Preuzeto i korigirano eliminacijom autora kojima Fakultet nije matična ustanova s platforme CRORIS na dan 15.5.2024.

Tablica 4. Broj radova indeksiranih u bazama podataka koje su objavili nastavnici i suradnici Fakulteta

INDEKSIRANOST	2021.	2022.	2023.
SCOPUS	8	12	14
EconLit	3	3	13
ESCI	6	8	10
CPCI-SSH	2	1	0
CPCI-S	1	0	0
SSCI	3	3	4
BKCI-SSH	0	0	0
Science Citation Index Expanded (SCI- EXP)	3	4	3
SCI-EXP, SSCI i/ili A&HCI	5	6	5
Current Contents Connect (CCC)	5	6	7
HeinOnline	6	4	3
Ukupna indeksiranost	42	47	59

Izvor: Preuzeto i korigirano eliminacijom autora kojima Fakultet nije matična ustanova s platforme CRORIS na dan 15.5.2024.

Ukupan broj znanstvenih radova objavljenih u časopisima indeksiranim u relevantnim bazama u 2023. godini veći je za 25,5% u odnosu na prethodnu 2022. godinu, odnosno veći je za 40,5% u odnosu na 2021. (Tablica 4). Ukupan broj citiranja radova nastavnika i suradnika Fakulteta, u bibliografskim i citatnim bazama podataka Web of Science (WoS) i Scopus, kako je prikazano Tablicom 5 u nastavku, u 2023. godini manja je za 17,5% u WoS-u, a gotovo identična u Scopusu (rast od 0,1%) u odnosu na 2022. godinu. Vidljivo je ukupno smanjenje citiranosti u navedenim citatnim bazama od 8,7%, što može biti indikativno iako nije u suglasju s podacima navedenim u Tablici 4⁵².

Bitno je naglasiti kako evidenciju radova u bazi CRORIS najčešće vrše nastavnici te je potpuno opravdano očekivati kako će se navedeni brojevi radova publiciranih u 2023. godini povećati s evidentiranjem svih radova, što zasigurno treba više poticati te kontinuirano ukazivati nastavnicima i suradnicima na važnost evidencije svih publiciranih radova. Također, baza CRORIS posjeduje još nekoliko manjkavosti i nedostataka, a uslijed toga i neažuriranje indeksiranosti publikacija. No, s obzirom da je navedena baza relevantna i jedina referentna hrvatska znanstvena bibliografska baza, na razini Fakulteta nužni su napori oko educiranja nastavnika i suradnika za što točnijim i pravilnijim unosom svojih radova i podataka vezanim za iste.

Tablica 5. Ukupna citiranost radova nastavnika Fakulteta u referentnim bazama Web of Science i SCOPUS

CITIRANOST	2022.	2023.	% promjena 2023. / 2022.
Web of Science (WoS) citiranost	912	752	- 17,5%
SCOPUS citiranost	908	909	+ 0,1%
Ukupna citiranost	1.820	1661	- 8,7%

Izvor: Pretraga i izrada voditeljice Knjižnice Fakulteta mr. sc. Jasminke Mihaljević za koju je popis nastavnika preuzet sa mrežnog mjesta Fakulteta, a pretraga završena s datumom 23.4.2024. godine.

Pristup časopisima i bazama podataka

Knjižnica Ekonomskog fakulteta u Osijeku djeluje u funkciji obrazovanja i osposobljavanja studenata i kao informacijska potpora znanstveno istraživačkom radu nastavnika i znanstvenika. Za korisnike je dostupna svakim radnim danom od ponedjeljka do petka od 8-20 sati. Ukupan knjižnični fond bliži se broju od 40.000 svezaka knjižne građe. Sadržaj knjižničnog fonda obuhvaća sve udžbenike, priručnike,

⁵² Uvažavajući izvore podataka, za očekivati je da su podaci dobiveni od voditeljice knjižnice pouzdaniji od platforme CRORIS. Prema podacima voditeljice Knjižnice Fakulteta mr. sc. Jasminke Mihaljević, u 2023. godini, bilo je 48 radova indeksiranih u bazi Web of Science, odnosno 37 u bazi Scopus.

zbirku magistarskih i specijalističkih radova, doktorskih disertacija, časopise i zbornike te ostalu stručnu i znanstvenu literaturu koja je potrebna za studij ekonomskih znanosti. Suvremena nastavna literatura nabavlja se prema zahtjevima i interesima nastavnika, te na inicijativu studenata i knjižničara.

Posredstvom portala NSK uz potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja korisnicima je omogućen pristup bazama podataka s cjelovitim tekstom i bibliografskim bazama (WOS i SCOPUS). Posredovanjem NSK, GISKO i same knjižnice, osigurava se i besplatno probno korištenje brojnih baza podataka i informacijskih izvora. Korisnicima je na raspolaganju u otvorenom pristupu repozitorij Ekonomskog fakulteta u Osijeku, koji pohranjuje ocjenske i druge radove (5.080). Knjižnica ima mrežni katalog u sustavu CROLIST putem kojega korisnici mogu pretražiti knjižničnu građu koju knjižnica posjeduje. Posredstvom poveznica na kataloge drugih knjižnica u zemlji i inozemstvu korisnici mogu pretražiti sve što im je tematski zanimljivo i naručiti za međuknjižničnu posudbu, čime se postiže potpuna dostupnost građe. Značajno povećanje dostupnosti građe postignuto je projektom "Digitalna knjižnica" koja pohranjuje udžbenike, znanstvene monografije, izdanja zbornika i časopisa svih ekonomskih fakulteta u Hrvatskoj, a putem lozinke dostupna je 24 sata.

Koristeći sve raspoložive mehanizme, knjižnica omogućava svim svojim korisnicima pristup iznimno velikom broju znanstvenih i stručnih časopisa iz baza podataka te različitih otvorenih izvora informacija namijenjenih ekonomskoj struci. Korisnicima je na raspolaganju 72 naslova tiskanih časopisa i 13 časopisa u e-pristupu, koje knjižnica nabavlja. Putem portala NSK omogućen je pristup časopisima najznačajnijih izdavača kao što su: Taylor & Francis, De Gruyter Journals, Emerald Journals, Springer Journals, Palgrave Macmillan Journals, Cambridge Journals, Oxford Journals, SAGE Journals i dr. Na mrežnim stranicama korisnicima su stavljene na raspolaganje brojni izvori časopisa u otvorenom pristupu: HRČAK (542), DOAJ (20.440), EconLit (2.038).

U čitaonici je smješteno trideset četiri računala opremljenih MS Office paketima i pristupom Internetu s mogućnošću korištenja domaćih i međunarodnih baza podataka putem portala NSK. Knjižnica za korisnike organizira edukaciju o izvorima informacija i bazama podataka. Na mrežnom sjedištu, popunjavanjem obrasca, moguće je koristiti uslugu pripreme literature i bibliografije za izradu stručnih i ocjenskih radova, uslugu "Pitaj knjižničara", predložiti nabavu knjižnične građe te izraziti pohvalu i pritužbu.

Knjižnica svoju djelatnost produbljuje sudjelovanjem u različitim projektima. Jedan od njih je „Zelena knjižnica“, koji ima za cilj poučiti javnost i širiti svijest o održivom razvoju i nužnosti zaštite okoliša. Potom, projekt „Kreativna knjižnica“ kojim se različitim aktivnostima i izložbama prezentiraju kreativne ideje kojima se potiče na čitanje, korištenje knjižnice i povezivanje sa fakultetom i širim okruženjem. Projekt "EU kutak" podrazumijeva aktivnosti na proširenju znanja o Europskoj uniji nabavkom besplatne literature o Europskoj uniji te informiranjem putem povremenih fizičkih i virtualnih izložbi.

Uz pristup prethodno navedenim bazama podataka i izvorima informacija, posebno za nastavno osoblje Fakulteta, ostali važni izvori su baze podataka o nacionalnom gospodarstvu - Poslovna Hrvatska, kao i gospodarstvu Europske unije i svjetskom gospodarstvu koji, osim raspoloživih službenih statistika, obuhvaćaju i mnoštvo relevantnih informacija i podataka. Pristup specijaliziranim bazama o nacionalnom europskom gospodarstvu ograničen je i može se osigurati također uz značajna financijska sredstva. Dio tih podataka postao je dostupan putem znanstvenih projekata dok je dio osiguran kroz status istraživačke ustanove u programu Eurostata za mikro podatke.

Izdavačka djelatnost

Izdavačka djelatnost Fakulteta obuhvaća izdavanje udžbenika, knjiga i zbornika radova domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova te joj se pridaje značajna pozornost na Fakultetu. U 2023. godini u izdanju Fakulteta i Sveučilišta J.J. Strossmayera izdano je 9 naslova, od toga 2 u suizdavaštvu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera i 1 izdanje u suizdavaštvu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku.

Fakultet je izdavač zbornika radova konferencija kojima je organizator – “Region, Entrepreneurship, Development”, „Interdisciplinary Management Research“ i „Business Logistics in Modern Management, ili suorganizator – International Conference on Operational Research, Osijek-Pforzheim Symposium. Nastavno na navedeno, u 2023. godini održane su tri međunarodne znanstvene konferencije na kojima su prihvaćeni, recenzirani radovi objavljeni u sljedećim zbornicima radova: zbornik radova 12. međunarodnog znanstvenog simpozija “Region, Entrepreneurship, Development“ koji sadrži 53 rada na ukupno 838 stranica; zbornik radova „Interdisciplinary Management Research XIX“ sadrži 70 radova na ukupno 1368 stranice te zbornik radova sa 23. međunarodne konferencije „Business Logistics in Modern Management“ kojeg čine 26 radova na ukupno 481 stranice.

Izdavačkom djelatnosti Fakulteta obuhvaćen je i časopis Ekonomski vjesnik / Econviews te GEM (Global Entrepreneurship Monitor) istraživanja za Republiku Hrvatsku. U 2023. godini izdana su dva broja časopisa *Ekonomski vjesnik / Econviews: Review of contemporary business, entrepreneurship and economic issues* sa ukupno 32 rada, i to: 21 izvorni znanstveni rad, 8 prethodnih priopćenja, 1 pregledni rad, 1 pregled knjige i 1 pregled konferencije.

Fakultet je suizdavač dva časopisa: Ekonomski pregled (u 2023. godini objavljeno je 6 brojeva) i Croatian Operation Research Review (CRORR) koji je u 2023. godini objavio 2 broja s ukupno 16 znanstvenih radova, a u čijem su uredništvu nastavnici Fakulteta.

Znanstveno istraživački i stručni projekti

Nastavno osoblje Fakulteta sudjeluje, u svojstvima voditelja i/ili istraživača, u provedbi i realizaciji različitih projekata koji se navode u nastavku Izvješća, podijeljeni u dvije tematske cjeline – znanstvene te stručne projekte.

Znanstveni projekti

U 2023. godini realiziran je plan za treću godinu istraživanja u okviru znanstveno-istraživačkog projekta pod nazivom „Ekonomski izazovi tranzicije prema niskougličnom rastu“, financiranog od Hrvatske zaklade za znanost (broj projekta: IP-2020-02-1018). Projekt vodi prof. dr. sc. Đula Borozan, a među istraživačima s Ekonomskog fakulteta sudjeluju prof. dr. sc. Sanja Pfeifer, izv. prof. dr. sc. Dubravka Pekanov Starčević, dr. sc. Sofija Turjak i dr. sc. Ana Zrnić. Projekt je odobren na razdoblje od 48 mjeseci.

Fakultet je i ove godine raspisao poziv za prijavu internih istraživačkih projekata koji će se financirati iz vlastitih sredstava fakulteta i sredstava za višegodišnje institucionalno financiranje znanosti. Prijavljeno je ukupno jedanaest projekata (šest jednogodišnjih i pet dvogodišnjih), uz dodatnih šesnaest dvogodišnjih internih projekata koji su prijavljeni prošle godine i sada ulaze u drugu godinu istraživanja. Proces prijave novih internih projekata i unos realizacije prošlogodišnjih, kao i prethodne godine, proveden je putem platforme Academia.

U 2022. godini, Ekonomski fakultet u Osijeku podnio je jednu prijavu za znanstveno-istraživački projekt na natječaj Hrvatske zaklade za znanost kao nositelj projekta, te jednu prijavu u kojoj je bio partner na projektu. Rezultati natječaja objavljeni su s velikim kašnjenjem, tek u studenom 2023. godine. Nažalost, nijedna prijava projekta nije izabrana za financiranje.

Stručni projekti / projekti primijenjenih istraživanja

Međunarodni projekti Fakulteta odnose se većinom na projekte financirane iz EU fondova, u čijim prijavama i provedbi Fakultet ima dugogodišnje iskustvo.

Na Fakultetu se u 2023. godini provodilo sedam stručnih projekata:

- Projekt DeepTech in Higher Education Institutions and Ecosystems through Entrepreneurial Education+ (SFF.DeepT+), čiji nositelj je University of Aveiro, Portugal, a partneri na projektu su

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku, Hrvatska; Dundalk Institute of Technology, Irska; Strasczeg Center for Entrepreneurship, Njemačka; Ikononicheski universitet – Varna, Bugarska; Fundació Tecnocampus Mataró-Maresme, Španjolska; VIA University College, Danska; Martin Luther University Halle-Wittenberg, Njemačka; University of Information Technology and Management, Poljska; The Queen's University of Belfast, Irska i Edinburgh Napier University, Škotska. Projekt se financira iz EIT KIC Urban Mobility programa, a ukupna vrijednost projekta iznosi 749.898,33 EUR. Projekt je započeo 1.5.2023. i trajati će do 31.7.2024. Dio misije SFF.DeepT+ projekta je promijeniti perspektive inovacija izgradnjom brzorastućeg saveza i stvaranje sveučilišnog ekosustava koji promiče inovacije i ima utjecaj na gospodarskoj, ekološkoj, tehnološkoj i društvenoj razini. Projektni tim Fakulteta čine: prof. dr. sc. Slavica Singer, profesor emeritus, prof. dr. sc. Sunčica Oberman Peterka, izv. prof. dr. sc. Anamarija Delić i Katica Križanović, univ. spec. oec.

- Projekt Transformation, Acceleration, Networking, Development, Entrepreneurial education and Mentoring+ (TANDEM+), čiji nositelj je University of Aveiro, Portugal, a partneri na projektu su Strasczeg Center for Entrepreneurship GmbH, University of Applied Sciences, Munich, Njemačka, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku, Hrvatska, Ikononicheski universitet – Varna, Bugarska, Dundalk Institute of Technology, Irska, Česke vysoke učeni technicke v Praze, Češka, Fonden for Entreprenorskab, Danskan i Fundacio Tecnocampus Mataro-Maresme, Španjolska. Projekt se financira iz EIT KIC Urban Mobility programa, a ukupna vrijednost projekta iznosi 1.154.278,70 EUR. Projekt je započeo u srpnju 2021. i trajao do srpnja 2023. godine, s tim da je u prosincu 2022. završila prva faza projekta, a u siječnju 2023. počela druga faza projekta. Projektni tim Fakulteta čine: prof. dr. sc. Slavica Singer, profesor emeritus, prof. dr. sc. Sunčica Oberman Peterka, izv. prof. dr. sc. Anamarija Delić i Katica Križanović, univ. spec. oec.
- Projekt EUFORIA – Education Framework for Urban Resilience Innovation Activities, čiji nositelj je Athens University of Economics & Business – Athens Center for Entrepreneurship and Innovation (ACEin) iz Grčke, a partneri na projektu su Athens Centre for Entrepreneurship and Innovation ACEin-AUEB (Grčkae), The Edge: R&BD (Bugarska), Strasczeg Center for Entrepreneurship (SCE) (Njemačka), J.J. Strossmayer University in Osijek (Hrvatska) i University of Aveiro (Portugal). Projekt se financira iz EIT KIC Urban Mobility program, a ukupna vrijednost projekta je 640.875,00 EUR. Projekt obuhvaća dvije faze. Prva faza trajala je od kolovoza 2021. do prosinca 2021., a druga faza od siječnja 2022. do prosinca 2024. Projektni tim čine prof. dr. sc. Slavica Singer, professor emeritus (voditeljica projekta), prof. dr. sc. Sunčica Oberman Peterka i Katica Križanović, univ. spec. oec.. Projekt ima za cilj osnažiti poduzetničke ekosustave razvojem i implementacijom obrazovnog okvira koji pokreće stvaranje hub-ova u četiri grada (Atena, Varna, Osijek i Aveiro), s posebnim naglaskom na ulogu sveučilišta i uz podršku regije München kao partnera za zajedničko stvaranje.
- Projekt Business Analytics Skills for the Future-proof Supply Chains (BAS4SC), kojeg je nositelj Poznan University of Technology, Poljska. Partneri na projektu su Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku, Hrvatska, University of Maribor, Slovenija; Poznan School of Logistics, Poznan, Poljska i University of Novi Sad, Srbija. Projekt se financira iz ERASMUS+ programa. prof. dr. sc. Davor Dujak (voditelj projekta); doc. dr. sc. Jelena Franjković i doc. dr. sc. Dario Šebalj (članovi tima). Projekt BAS4SC usmjeren je na modificiranje i unaprjeđenje visokoškolskog kurikuluma za obrazovanje stručnjaka koji se bave upravljanjem lanca opskrbe, a rezultirati će poboljšanim procesima priznavanja kompetencija u poslovnoj analitici. Projekt je započeo 1.10.2022. i trajati će do 30.9.2025. Ukupna vrijednost projekta iznosi 400.000,00 EUR.
- Projekt CSI: CustomDigiTeach - Creating social impact through customized digital teaching formats, kojeg je nositelj Fachhochschule Munster, Njemačka a partneri na projektu su Inovacijsko-razvojni institut Univerze v Ljubljani, Slovenija; Momentum Marketing Services Limited, Irska; Sveučiliste Josipa Jurja Strossmayera U Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku, Hrvatska i Univerza v Ljubljani, Slovenija. Projekt se financirao iz ERASMUS+ programa. Projekt je imao za cilj povećati znanje o čimbenicima uspjeha digitalnih formata nastave za stvaranje društvenog utjecaja. Projektni tim Fakulteta čine: izv. prof. dr. sc. Aleksandar Erceg (voditelj

projekta); izv. prof. dr. sc. Julia Perić, izv. prof. dr. sc. Anamarija Delić, Katica Križanović, univ. spec. oec. i Ružica Stanić, mag. oec. (članovi tima). Projekt je započeo 1.3.2021. i trajao je do 30.10.2023. Ukupna vrijednost projekta iznosi 287.194,00 EUR.

- Projekt Migracijski izazovi (MI) – jučer, danas, sutra se financira iz Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014-2020 u kojem je Ekonomski fakultet partnerska institucija¹ a nositelji projekta su Udruga mladih i Alumni FET Pula. Projekt je započeo 30.10.2020. i trajao je do 30.10.2023. Projekt je imao za cilj spriječiti daljnje iseljavanje i nezaposlenost, tako što će se provesti znanstvena istraživanja i strukturirani dijalozi, kao temelj za izradu javnih politika, koje bi dovele do novih reformi i mjera u Hrvatskoj. Ukupna vrijednost projekta je 3.562.367,03 kn. U projekt su uključena četiri istraživača s fakulteta i to: izv. prof. dr. sc. Marina Stanić (voditeljica projekta); izv. prof. dr. sc. Aleksandar Erceg; izv. prof. dr. sc. Julia Perić i izv. prof. dr. sc. Ljerka Sedlan König (članovi tima).
- Projekt CroViZone - prilagodba vinogradarskih zona RH klimatskim promjenama, čiji nositelj je Ekonomski fakultet u Osijeku, se financira iz EU fondova, Operativnog programa Konkurentnost i kohezija. Projekt je službeno započeo u studenom 2020 i trajao je 36 mjeseci. Ukupna vrijednost projekta je 3.526.279,42 kn, a iznos bespovratnih sredstava koji sufinancira EU je 2.938.845,54 kn. Projekt je imao za cilj analizirati utjecaj klimatskih promjena na vinogradarske zone u RH. Partneri na projektu su Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu, Agronomski fakultet i Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu. U projekt su uključena četiri istraživača s fakulteta i to: prof. dr. sc. Boris Crnković i izv. prof. dr. sc. Domagoj Karačić, (voditelji projekta); izv. prof. dr. sc. Ivan Kristek, Marija Ileš, mag. oec. (članovi tima).
- Projekt VirtuOS - uspostava regionalnog centra kompetentnosti u sektoru turizma i ugostiteljstva koji se financira iz Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014- 2020 u kojem je Ekonomski fakultet partnerska institucija, a nositelj projekta Ugostiteljsko-turistička škola Osijek. Ukupna vrijednost projekta iznosi 71.458.878,12 kuna. Projekt je započeo 27.3.2020. i trajao je do 27.12.2023. Cilj projekta je unaprijediti kvalitetu obrazovanja u sektoru turizma i ugostiteljstva uspostavom mjesta izvrsnosti – RCK VirtuOS kroz jačanje kompetencija odgojno-obrazovnih radnika i provedbu novih i moderniziranih programa za različite kategorije korisnika čime će se doprinijeti usklađivanju programa strukovnog obrazovanja s potrebama tržišta rada. Projektni tim Fakulteta čine: prof. dr. sc. Sunčica Oberman Peterka i izv. prof. dr. sc. Ivan Kelić (voditelji projekta); prof. dr. sc. Mirela Alpeza, prof. dr. sc. Antun Biloš, izv. prof. dr. sc. Anamarija Delić, izv. prof. dr. sc. Aleksandar Erceg, prof. dr. sc. Julia Perić, prof. dr. sc. Drago Ružić, izv. prof. dr. sc. Davorin Turkalj i Bruno Budimir, mag. oec. (istraživači) i Katica Križanović, univ. spec. oec. (koordinator na razini partnera).

U veljači 2023. godine uspješno je završen projekt VIRTUALS - Virtual Visiting Professors. Tijekom 2023. nastavnici Fakulteta su prijavljivali projektne prijedloge na dostupne natječaje za sufinanciranje iz sredstava fondova Europske unije te je ukupno prijavljeno 10 projekata.

Također, na Fakultetu se kontinuirano prate svi izvori podataka o raspoloživim pozivima i tenderima nacionalnih i međunarodnih projekata. Pripadajuća dokumentacija za pripremu takvih projekata je u pravilu dostupna, ali je potrebno pojačati potporu i motivaciju za sudjelovanje u takvim projektima.

Upravljačke funkcije, članstva u uredništvima, programskim i organizacijskim odborima

Nastavno osoblje Fakulteta (zaposlenici Fakulteta u znanstveno - nastavnom, nastavnom i suradničkom zvanju) sudjeluje u radu brojnih znanstvenih i stručnih skupova ne samo u svojstvu autora i/ili sudionika istih, nego i kroz članstva u programskim i organizacijskim odborima, kao i kroz uredništvo ili članstvo u uredničkim odborima znanstvenih (i stručnih) časopisa kategoriziranih u relevantnim citiranim bazama.

Nastavno osoblje Fakulteta aktivno je u radu sljedećih konferencija i skupova:

- International scientific conference Business Logistics in Modern Management;
- International Scientific Symposium „Region, Entrepreneurship, Development“ (RED);
- Interdisciplinary Management Research;

- CROMAR (Croatian Marketing Association) Congress;
- International Scientific Conference, Poznan, Poljska;
- International scientific-technical conference Manufacturing, Poznan University of Technology, Poznan, Poljska;
- 2nd International Conference SINCERE;
- International Scientific Conference „Economy of Integration“ (ICEI) Tuzla, BiH;
- International Scientific and Professional Conference CRODMA;
- International Conference on Operational Research (KOI);
- BEMM conference;
- ICEL – International Conference on Entrepreneurial Learning;
- International Business Information Management Association (IBIMA) Conference.

Časopisi u čijim je djelatnostima nastavno osoblje Fakulteta aktivno:

- Ekonomski vjesnik / Econviews: Review of contemporary business, entrepreneurship and economic issues;
- Ekonomski pregled;
- Croatian Operational Research Review (CRORR);
- Journal of Logistics and Sustainable Transport;
- Journal Economics Ideas and Practice;
- Paragraf;
- Temel international journal;
- Frontiers in Management and Business;
- Suvremena trgovina;
- Obrazovanje za poduzetništvo – E4E: znanstveno stručni časopis o obrazovanju za poduzetništvo;
- Journal of Risk and Financial Management;
- Business Systems Research Journal;
- Review of Business Research;
- The European Journal of Applied Economics;
- BH Ekonomski forum;
- Ekonomske perspektive.

Aktivnost nastavnog osoblja Fakulteta kroz članstva i/ili upravljačkih funkcija u profesionalnim udruženjima:

- CROMAR;
- Hrvatsko društvo ekonomista;
- Hrvatski klaster konkurentnosti kreativnih i kulturnih industrija;
- Udruga računovođa i financijskih djelatnika Osijek;
- Hrvatska zajednice računovođa i financijskih djelatnika (HZRFD);
- Centar za poduzetništvo;
- CEPOR – Centar za politiku razvoja malih i srednjih poduzeća i poduzetništva;
- Hrvatsko društvo sudskih vještaka i procjenitelja;
- Croatian Supply Chain Management Community;
- European Retail Academy (ERA);
- Junior Faculty Development Program (JFDP);
- Council of Supply Chain Management Professionals (CSCMP);
- Marketing Educators Associations (MEA);
- United States Alumni Community of Croatia (USACC);
- EURO Working Group on Retail Operations;
- Hrvatska udruga nabavne djelatnosti;
- INSOL Europe;
- European Council For Small Business and Entrepreneurship;
- Hrvatsko društvo za operacijska istraživanja;
- Hrvatsko statističko društvo;
- International Academy of Business and Economics;

- ERENET - ENTREPRENEURSHIP RESEARCH AND EDUCATION NETWORK OF CENTRAL EUROPEAN UNIVERSITIES;
- European Accounting Association;
- UNJSVU Udruga nastavnika jezika struke na visokoškolskim ustanovama/ Association of LSP Teachers at Higher Education Institutions;
- HUPE Hrvatska udruženje profesora engleskog jezik / Croatian Association of Teachers of English.

Izvan okvira rada Fakulteta i primarnih djelatnosti istog, kao i povezanih institucija i djelatnosti, nastavno je osoblje uključeno i aktivno u radu različitih strukovnih tijela, odbora u privatnom i javnom sektoru, kao i u lokalnim i građanskim udrugama. Od navedenih, ističu se članstva u udrugama i visokoprofiliranim tijelima od nacionalne važnosti, primjerice:

- Nacionalno vijeće za konkurentnost;
- Research and Innovation Advisory Committee za GEM konzorcij;
- Upravni odbor European Council for Small and Medium Enterprises.

Također, nastavno osoblje Fakulteta djeluje i kao član(ovi) lokalnih i građanskih udruga poput Njemačke zajednice, Udruge Celivita, te Udruge Alumni EFOS.

Popularizacija znanosti

Nastavnici Fakulteta, održavanjem predavanja i izradom postera, sudjelovali su u radu **Festivala znanosti**, najvećeg i najpoznatijeg nacionalnog događaja s temeljnim ciljem promicanja i popularizacije znanosti, a koji se u tekućoj akademskoj godini održao od 22. - 27. travnja 2025. godine s krovnom temom - Inteligencija. Na Festivalu znanosti sudjelovalo je 16 nastavnika organizirajući tematska predavanja te izradom i izlaganjem postera u prostorima Fakulteta (EFOS, Aula znanosti, Aula glagoljice).

Kreativna riznica, popularizacijski simpozij kreativne industrije, pod krovnom temom Rizničarska kreativnost, održao se po jubilarni 10. puta u suradnji većeg broja javnih ustanova, partnera i sponzora, u periodu od 23. - 25. travnja 2024. godine na Fakultetu. Ovaj popularizacijski simpozij javno je otvoren izlagačima i posjetiteljima i u službi je društveno odgovornog udruživanja kulturnih i gospodarskih učinaka. Kreativna riznica obuhvaća brojne programske sadržaje i inspirativne izlagače. U odborima Kreativne riznice volonterski sudjeluje više od 30 nastavnika, djelatnika i studenata Fakulteta.

U promatranoj akademskoj godini, **Udruga Alumni EFOS**, koja okuplja bivše studente Ekonomskog fakulteta u Osijeku, organizirala je i održala nekoliko događanja namijenjenih svim zainteresiranim članovima (i javnosti). Udruga trenutno broji ukupno 410 članova, od čega je 76 aktivnih članova i 334 pasivnih članova.

Radionice, edukacije i licence

Na Fakultetu se kontinuirano održavaju radionice i edukacije s ciljem jačanja znanstveno - istraživačkog kapaciteta profesora, docenata, viših asistenata i asistenata, te unaprjeđenja procesa praćenja i organizacije znanstveno-istraživačkog rada.

Pozvano predavanje profesora s ljubljanskog sveučilišta realizirano je 2. listopada 2023. godine. Prof. dr. sc. Anuška Ferligoj i prof. dr. Sc. Vladimir Batagelj održali su predavanja pod nazivom "Introduction to Social Network Analysis and Blockmodeling" i "Introduction to Bibliographic Network Analysis". Uz navedeno, dio nastavnika pohađao je niz različitih virtualnih i kontaktnih edukacija vezano za metodologiju znanstveno-istraživačkog rada ili za osobno područje interesa i rada.

Ključni resursi za znanstvenu aktivnost nastavnog osoblja Fakulteta raspoloživa su prostorna, informatička (mrežna, računalna i programska) te podatkovna (informacijska) infrastruktura. Svi znanstvenici imaju zadovoljavajuće prostorne kapacitete i dobro opremljenu informatičku infrastrukturu koja je nabavljena prvenstveno iz vlastitih financijskih sredstava Fakulteta kao i sredstava projekata na

kojima znanstvenici participiraju. Nastavnicima je omogućen pristup sljedećim alatima i programskim paketima:

- Instatext – alat za pisanje i uređivanje teksta,
- SPSS - Statistical Package for the Social Science for Windows - softver za statističku analizu podataka,
- Statistica – programski paketi za analizu podataka,
- Alchermer – internetski softver za oblikovanje anketa kao istraživačkih instrumenata.

Zaključno, proučavanjem preporuka za unaprjeđenje nastavnih i znanstvenih aktivnosti iz Izvješća o unutarnjoj prosudbi sustava za osiguranje kvalitete iz prethodne 2022./2023. akademske godine, Fakultet je uvažio i implementirao iste, u mjeri i obujmu u kojem je navedeno bilo moguće, no uočava se potreba, kao i prostor za poboljšanje i napredak. Neupitno je kako se ulažu naponi i trud u ispunjavanju dobivenih preporuka, no nužno je i dalje kontinuirano poticati na ostvarivanje istih, s konačnim ciljem ostvarivanja dobrobiti kako za svakog pojedinačnog nastavnika odnosno suradnika, tako u konačnici i za Fakultet. Osvrtom na preporuke za poboljšanje nastavnih i znanstvenih aktivnosti danih u prošlogodišnjem izvješću, zaključuje se sljedeće:

- zadržan je preporučeni omjer studenata i nastavnika (prethodno u Izvješću navedeno i obrazloženo), kao i ujednačena nastava opterećenost nastavnika i suradnika, a u skladu s potrebama, angažiran dovoljan broj vanjskih predavača;
- djelomično je ispunjena preporuka za pojačavanjem vanjske (domaće i međunarodne) suradnje u nastavi, čemu treba težiti i u narednom razdoblju, uz nastavak iskorištavanja prednosti virtualnih radionica kao relativno novog oblika razmjene informacija i educiranja;
- nastavnici i suradnici su obvezni provoditi redovito sustručnjačko praćenje nastavnog rada, no provedba istog nedovoljno je kontrolirana jer ga sve Katedre i dalje ne provode kontinuirano;
- nastavnici kontinuirano rade na aktivnostima koje bi rezultirale boljom indeksiranošću časopisa i zbornika radova koji su obuhvaćeni izdavačkom djelatnošću Fakulteta, no s obzirom da je navedeno kontinuirana aktivnost tako je i preporuka jer naponi za istim ne mogu biti završeni kada se indeksacija utvrđuje na godišnjoj bazi, posebice kod zbornika radova koji svake godine, po završetku konferencija, prolaze ponovni postupak utvrđivanja iste;
- nastavnicima i suradnicima pruža se potpora za razvijanje međunarodne suradnje, no obujam iste ovisi o iskazanim potrebama i planovima samih nastavnika te je navedeno također kontinuirana aktivnost, čija provedba ne može biti ograničena na jednu akademsku godinu;
- nastavljena je praksa prijave internih istraživačkih projekata, sukladno izmjenama u procesima prijave putem sustava Academio, uz obvezu da isti moraju imati znanstveni aspekt.

Ostale preporuke koje se odnose na uspostavljanje trajne financijske analize i izvješćivanje znanstveno istraživačkog rada; predstavljanje internih projekata doktorandima i predlaganje zajedničkih radova nastavnika i studenata; vezanje objavljenih radova uz istraživačka područja internih projekata kao i kontinuirano mjerenje i podizanje h-indeksa svakog znanstvenika kontinuirane su aktivnosti koje su ispunjavaju u mjeri u kojoj je navedeno bilo moguće ili se postavilo kao prioritet, sukladno svim ostalim aktivnostima nastavnika i suradnika. Također, za cjelovito ispunjavanje istih iziskuje se i duži vremenski period kao i opetovana, kontinuirana provedba.

Zaključno, analizom rada nastavnika i suradnika, Fakultet ima razvijene adekvatne mehanizme i pravila zapošljavanja, razvijanja, napredovanja, analiziranja i planiranja nastavnog odnosno radnog opterećenja i nastavne uspješnosti nastavnika. Rad nastavnika redovito se prati i provedbom interne i eksterne evaluacije (studentskih anketa), temeljem čijih se rezultata dobiva uvid u rad kako nastavnika tako i cjelokupnog nastavnog procesa po pojedinačnim kolegijima. Sukladno navedenom, prema nastavnicima i suradnicima po potrebi se primjenjuju i primjerene formalne mjere, kao i neformalne u vidu prvotnih razgovora i analiza rezultata anketa (kada se za navedenim ukaže potreba). Najbolje ocijenjeni nastavnici, prema rezultatima Jedinstvene sveučilišne ankete, od Dekana Fakulteta dobivaju javno priznanje, pohvalu te zahvalu za izvrsni nastavni rad. Također, nastavnici i suradnici bivaju nagrađeni, kako novčano, tako i javnim priznanjem i zahvalom za znanstvenu izvrsnost prilikom objavljivanja autorskih radova u referentnim bazama. Mehanizmi poticanja znanstvene izvrsnosti su transparentno objavljeni i

poznati cjelokupnom nastavnom osoblju. Fakultet ima razrađene mehanizme poticanja mobilnosti nastavnog osoblja, a kontinuirano nudi i prilike za profesionalni individualni razvoj, inoviranje nastavnih metoda i tehnologija, omogućavanjem svim nastavnicima i suradnicima individualna usavršavanja, pohađanje željenih edukacija, seminara i radionica, nabavljanjem stručne i znanstvene literature te ostalih potrebnih sredstava za što uspješniji rad nastavnika.

Uprava Fakulteta posebnu pozornost usmjerava na svoj nastavni i suradnički kadar, kao glavnom nositelju nastavnog procesa. U nastavnim procesima, uočeni su pozitivni pomaci, posebice u dijelu ostvarivanja preporučenog i željenog omjera broja nastavnika i studenata (1:30). U ovoj je akademskoj godini navedeni u skladu s preporučenim, sukladno čemu se može zaključiti kako je prethodno ukidanje stručnih studija te izmjene studijskih programa u jedinstveni prijediplomski studij i ukidanjem smjerova na istom pozitivno rezultiralo te dovelo do postizanja preporučenog omjera nastavnika i studenata, sukladno preporukama povjerenstva u procesu reakreditacije Fakulteta.

Vezano za znanstveno-istraživačke aktivnosti i djelatnost nastavnika i suradnika, kao i u prethodnim akademskim godinama, nužno je poticati produktivnost iste te uložiti dodatne napore za ostvarivanje što bolje indeksiranosti časopisa i zbornika radova koji su obuhvaćeni izdavačkom djelatnošću Fakulteta. Nadalje, uočena je problematika vezana za uvid u evidenciju broja te vrsta publiciranih radova nastavnika i suradnika Fakulteta, kao i indeksiranost istih u referentnim bazama podataka te citiranost radova, kao primjerice: autori nehotice evidentiraju netočne podatke o unesenim radovima za čije je ispravke nužno kontaktirati odgovorne osobe iz tehničke podrške baza; h-indeks ne može biti u potpunosti točan ukoliko netko od autora ima objavljene radove pod više različitih prezimena i imena, odnosno ako isti nisu objedinjeni i sl. Ipak, valja istaknuti kako se sve prethodno navedeno odnosi na manji broj nastavnika i suradnika jer većina ima ažurirane profile te popise svojih radova, a za dio nastavnika i suradnika koji to još nemaju, navedene nužne aktivnosti ne iziskuju prevelike napore kako bi se dane preporuke i uspješno realizirale.

Preporuke za unaprjeđenje nastavne aktivnosti:

- na svim studijskim razinama, potrebno je težiti osiguravanju i očuvanju visoke razine kvalitete i prepoznatljivosti obrazovnih programa u području ekonomije i poslovne ekonomije s ishodima učenja koji će omogućiti stvaranje potrebnih kompetencija sukladno zahtjevima okruženja i tržišta rada;
- na razini sveučilišnih specijalističkih studija, potrebno je pojačati napore prepoznatljivosti i brendiranja istih u širem okruženju kako bi postali atraktivniji za upis novim polaznicima;
- programe cjeloživotnog obrazovanja potrebno je brendirati i učiniti prepoznatljivima te raditi na sustavnim aktivnostima privlačenja novih studenata;
- ostvareni omjer studenata i nastavnika potrebno je održavati na trenutnoj preporučenoj razini te kontinuirano paziti na ujednačavanje nastavne opterećenosti među nastavnicima i suradnicima;
- vezano za provedbu sustručnjačkog praćenja kao alata za dobivanje konstruktivnih komentara, kritika i sugestija ostalih nastavnika, u ovoj je akademskoj godini preporuka kontrolirati provedbu istog, a kao i prethodne godine, sva izvješća bilo bi poželjno pohranjivati i čuvati na jednom mjestu – Uredu za kvalitetu;
- vezano za domaću i međunarodnu vanjsku suradnju u nastavi, bilo bi poželjno pojačati provedbu iste s ciljem ostvarenja dodane vrijednosti kako za studente, tako i za nastavnike;
- neupitna je važnost i nužnost poticanja aktivnosti postizanja većeg broja dolazne mobilnosti (kako studenata, tako i (ne)nastavnog osoblja), a s tim u svezi, poželjno je pojačati aktivnosti za osposobljavanje nastavnika za izvođenje nastave na engleskom jeziku, kao i pripremiti cjelokupno (ne)nastavno osoblje za provedbu navedenih aktivnosti;

Preporuke za unaprjeđenje znanstveno-istraživačkog rada:

- potrebni su zajednički naponi Fakulteta i nastavnog osoblja za kontinuiranim aktivnim radom na što boljoj i većoj indeksiranosti časopisa i zbornika radova koji su primarno obuhvaćeni izdavačkom djelatnošću Fakulteta;
- nastavnike i suradnike nužno je poticati i osnaživati u razvoju međunarodnih suradnji s konačnim

ciljem jednostavnijeg dolaženja do odgovarajućih kontakata u interesnim područjima istraživanja, suradnjama na međunarodnim znanstvenim radovima ili projektima;

- interni istraživački projekti Fakulteta trebali bi rezultirati publiciranjem radova kako je u procesu prijave i planirano, uz maksimalno iskorištavanje sredstava koja su za realizaciju istih u vremenu trajanja projekta (jedna ili dvije godine) i osigurana, i dodatno, u idućim akademskim godinama trebalo bi težiti suradnji s istraživačima izvan Fakulteta
- u budućem je razdoblju potrebno mjeriti i podizati h-indeks svakog znanstvenika, čemu prethodi ispunjenje uvjeta povezivanja i objedinjavanja svih radova nastavnika i suradnika pod jedinstvenim međunarodnim identifikatorom istraživača – ORCID ID (Open Researcher and Contributor Identifier), kao i WoS Researcher ID te Scopus Author ID, čije korištenje omogućava bolju vidljivost autora, kao i matične institucije;
- nastavnici i suradnici trebali bi kontinuirano unositi i ažurirati podatke o publiciranim radovima i putem ostalih profila, baza i pretraživača znanstvene literature (CRORIS, Google Scholar i dr.).

6. Resursi za učenje i podrška studentima

Ivana Unukić, univ. mag. oec.

Matej Švob, student

„Visoka učilišta moraju odgovarajuće financirati aktivnosti učenja i poučavanja te osigurati dostatne i lako dostupne resurse za učenje i podršku studentima.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG

Resursi za učenje i podrška studentima obuhvaćaju materijalne resurse potrebne za optimalno odvijanje nastave i učenje te podršku studentima u vidu mentora, savjetnika i službi Fakulteta. S obzirom na ulogu Ekonomskog fakulteta u Osijeku u obrazovanju studenata, ključni su dostatni kapaciteti koji će studentima pružiti optimalno okruženje i podršku u svim aspektima studiranja i profesionalnog razvoja. Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku materijalni i ljudski resursi prilagođavaju se potrebama studenata kroz kontinuiran rad na dostupnosti i kvaliteti. U nastavku će se opisati i vrednovati pojedinačni resursi za učenje i podršku studentima kojima se nastoje ostvariti standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju.

Materijalni resursi, infrastruktura i službe podrške

U svrhu izvođenja nastave i drugih potreba okupljanja, Fakultet raspolaže s ukupno 14 dvorana te jednom Fitness dvoranom u dislociranoj zgradi. U prizemlju, u Auli znanosti nalaze se tri dvorane namijenjene većem broju studenata koje nose imena velikana – biskupa Josipa Jurja Strossmayera, te dvojice hrvatskih nobelovaca – Vladimira Preloga i Lavoslava Ružičke, a koji su svi s Osijekom usko povezani. Na katovima se nalaze Aula glagoljice i ostatak manjih dvorana namijenjenih manjim grupama studenata u kojima je omogućena lakša komunikacija između nastavnika i studenata. Cjelokupni interijer Fakulteta ukrašen je meandriranom glagoljicom kojom studenti uče o nematerijalnoj kulturnoj baštini, a Aula glagoljice je drugi najveći unutarnji prostor oslikan glagoljicom u Republici Hrvatskoj. Na Fakultetu se nalaze 4 dvorane opremljene informatičkom opremom, a ukupno je 215 računala namijenjenih za nastavu i studente (14 računala na katedrama, 168 u informatičkim dvoranama, 32 u čitaonici i 1 računalo u Auli glagoljice namijenjeno prijavi/odjavi ispita i ispisivanju potvrda). Jedna dvorana na katu koja je opremljena informatičkom opremom, u znak sjećanja na prerano preminulu prof. dr. sc. Marijanu Zekić Sušac, dobila je ime po njoj. Osim računalima, Fakultet raspolaže i pametnom pločom koja se u nastavi koristi zbog svojih interaktivnih obilježja. U svakoj se pak dvorani nalaze audiovizualna pomagala (računalo, zvučnici, projektor, platno i dr.). Prostor, raspoloživost opreme i softverska podrška su na zavidnoj razini i mogu odgovoriti na potrebe velikog broja studenata. Ipak, postoji potreba za dodatnim višenamjenskim, digitalno opremljenim prostorima manjih kapaciteta za potrebe rada s manjim skupinama studenata (mentorski rad) ili individualno učenje. Prostor Fakulteta u cjelini pravilno se održava uvažavajući higijenske i estetske kriterije, uz one nužne infrastrukturne. Raspoloživost stolica i stolova za praćenje nastavnog procesa primjerena je potrebama, a prostori raspolažu standardnim potrebnim inventarom (pločom za pisanje, potrošnim materijalom, sustavom grijanja i klima uređaja koji omogućavaju efikasnu izvedbu nastave u različitim vremenskim uvjetima).

Međutim, kvalitetna infrastruktura ne znači nužno i optimalnu podršku učenju. Uloga pomoćnog i administrativnog osoblja ključna je za pružanje usluga podrške. Službe podrške na Ekonomskom fakultetu u Osijeku kontinuirano se kadrovski popunjavaju kvalificiranim zaposlenicima, a zaposlenici imaju i mogućnost razvoja vlastitih kompetencija. Unutarnjim se osiguravanjem kvalitete jamči da su svi resursi, pa tako i službe podrške, svrsishodni i pristupačni studentima te da su studenti upoznati s uslugama koje im stoje na raspolaganju. Uloga pomoćnih službi osobito je važna u olakšavanju mobilnosti studenata unutar i između različitih sustava visokog obrazovanja. Također, pri planiranju i osiguravanju resursa za učenje i podršku studentima vodi se računa o potrebama raznolike studentske populacije

(studenti stariji od 25 godina, izvanredni studenti, studenti iz inozemstva, studenti s invaliditetom). Kako bi se kontinuirano unaprijeđivala kvaliteta dostupnih resursa, na Fakultetu se vrši kontrola kvalitete studijskih programa, kao i kvalitete usluge službi podrške (interna studentska anketa i anketa na razini Sveučilišta). Fakultet kontinuirano nastavlja ostvarivati uspješne rezultate prema ocjenama studenata. U nastavku su opisane pojedinačne aktivnosti i službe koje osiguravaju podršku studentima.

Ured za studente i studije – Referada

[Ured za studente i studije](#) služba je za potporu studentima od strane nenastavnog osoblja. Sukladno zakonskim odredbama, provode upise studenata na prijediplomske, diplomске i poslijediplomske studije. Prilikom upisa studenata na prijediplomski i diplomski studij, uvažavaju se rokovi i odredbe koje propisuje Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Definirani su postupci provedbe priznavanja visokoškolskih kvalifikacija, razdoblja studija i prethodnog učenja u slučaju nastavka studija. Osim upisa, Ured za studente i studije izdaje potrebne potvrde o statusu studenta i prijepise ocjena te zaprima zahtjeve za premještanje na drugi studijski smjer ili status te koordinira procesom prijave i obrane završnih i diplomskih radova. Nenastavno osoblje kontinuirano razvija svoja znanja i vještine odlaskom na stručna usavršavanja. Ured ima svoju mrežnu stranicu u sklopu službenog mrežnog sjedišta Fakulteta na kojoj je moguće pronaći važne informacije i obrasce, kao i Upute za prijavu završnog ili diplomskog rada. Ured se nalazi u prizemlju Fakulteta, radno vrijeme je radnim danom od 8:00 do 12:00 sati, a utorkom dodatno od 16:00 do 18:00 sati, čime se nastoji osigurati fleksibilnost zbog izvanrednih, najčešće zaposlenih, studenata.

Knjižnica

[Knjižnica](#) kao posebna organizacijska jedinica djeluje u sastavu Ekonomskog fakulteta u Osijeku u funkciji obrazovanja studenata i kao informacijska potpora znanstveno-istraživačkom radu nastavnog osoblja. Temeljna je zadaća Knjižnice nabava, obrada, diseminacija, posudba, zaštita i čuvanje knjižne građe, te stavljanje na raspolaganje korisnicima. Svojim korisnicima i svima zainteresiranim omogućuje neometan pristup informacijama potrebnim za izvršavanje nastavnih planova i kolegija pojedinačnih studija, te u istraživačkom i nastavnom radu, a u svrhu povećanja razine znanja i informacijske pismenosti. Knjižnica Ekonomskog fakulteta smještena je na prostoru od preko 350 m² ukupne površine, u okviru kojeg se nalazi posudbeni odjel s knjižnim policama u slobodnom pristupu i prostor za čitaonicu. U čitaonici je smješteno 32 računala namijenjena korisnicima. Računala su opremljena MS Office paketima i pristupom Internetu s mogućnošću korištenja domaćih i međunarodnih baza podataka putem portala Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Početkom 2014. godine Knjižnica je nabavila program za knjižničnu djelatnost CROLIST i započela s formiranjem online kataloga. Ukupan knjižnični fond broji gotovo 40.000 svezaka knjižne građe, 92 domaća i inozemna naslova tiskanih stručnih i znanstvenih časopisa, 13 naslova e-časopisa te tri naslova tiskanih novina. Sadržaj knjižničnog fonda obuhvaća sve udžbenike, priručnike, zbirku magistarskih radova i doktorskih disertacija te ostalu stručnu i znanstvenu literaturu koja je potrebna za studij ekonomskih znanosti. Posebno je izdvojena referentna građa: enciklopedije, leksikoni, rječnici. Sva knjižnična građa dostupna je za posudbu ili za rad u čitaonici. Knjižnica obavlja knjižničnu i informacijsku djelatnost na principima najviše kvalitete koristeći ukupne resurse: cjelokupni knjižnični fond, zaposlenike, opremu te prostor namijenjen posudbi i čitaonici. Knjižnica organizira edukaciju o izvorima informacija, načinu pretraživanja baza podataka, te o drugim temama za koje se iskaže interes, i to grupno ili individualno. Otvorena je usluga komunikacije s Knjižnicom putem elektronske adrese: knjiznica@efos.hr, na koju se mogu poslati i prijedlozi, pohvale i kritike. Omogućeno je upisivanje prijedloga za nabavu literature u „knjigu deziderata“.

Knjižnica svoju djelatnost produbljuje aktivnim sudjelovanjem u različitim projektima. Jedan od njih je „Zelena knjižnica“, koji ima za cilj poučiti javnost i širiti svijest o održivom razvoju i nužnosti zaštite okoliša kroz različite aktivnosti. Postoji i projekt „Kreativna knjižnica“ kojim se različitim aktivnostima i izložbama prezentiraju kreativne ideje kojima se potiče na čitanje i korištenje Knjižnice. Projekt EU kutak (stalna izložba knjiga i brošura EU tematike) iznimno je važan za informacijsko opismenjavanje korisnika o EU (u Knjižnici su studentima dostupne različite tiskane publikacije Europske unije, u sklopu suradnje

s Javnom ustanovom Županijske razvojne agencije Osječko-baranjske županije i Informacijskim centrom Europe Direct Osijek).

Značajno povećanje dostupnosti građe knjižnice Ekonomskog fakulteta u Osijeku postignuto je projektom „Digitalna knjižnica“ koja pohranjuje izdanja svih ekonomskih fakulteta u Hrvatskoj, a putem lozinke dostupna je 24 sata.

U sklopu službenog mrežnog sjedišta Fakulteta, nalazi se i mrežna stranica Knjižnice koja sadrži sve relevantne informacije, a knjižnično osoblje dijeli novosti i na [društvenim mrežama](#). Upis u Knjižnicu je jednostavan i suvremen: potrebno je ispuniti online obrazac na mrežnom sjedištu, a zatim preuzeti svoju iskaznicu u prostorima Knjižnice. Knjižnica se nalazi u prizemlju Fakulteta, a radno vrijeme je od ponedjeljka do petka od 8:00 do 20:00 sati. Iz navedenog se može zaključiti kako je riječ o vrlo visokoj razini kvalitete rada, procesa, opremljenosti i dostupnosti knjižnične građe te informacija vezanih za rad Knjižnice.

Skriptarnica

[Skriptarnica](#) Fakulteta opremljena je literaturom koja je studentima potrebna za savladavanje nastavnog sadržaja i polaganje pojedinih kolegija, kao i fotokopirnim uređajima te ostalim sitnim uredskim inventarom. Radno vrijeme Skriptarnice za studente je od ponedjeljka do petka od 8:00 do 14:00 sati, izuzev utorka kada Skriptarnica radi od 8:00 do 12:00 sati te u poslijepodnevnom terminu od 16:00 do 18:00 sati, te je time na raspolaganju i izvanrednim studentima. Skriptarnica se nalazi u prizemlju Fakulteta pored porte, što ju čini vidljivom i dostupnom korisnicima. Od travnja 2019. godine na ukupno osam lokacija na Fakultetu nalaze se multifunkcionalni uređaji (za fotokopiranje, tiskanje i skeniranje), a koji su na raspolaganju svim djelatnicima Fakulteta, čime se ubrzava i olakšava pristup potrebnim dokumentima.

Studentski zbor i studentske udruge

[Studentski je zbor](#) studentsko predstavničko tijelo koje štiti interese svih studenata Fakulteta, sudjeluje u odlučivanju u tijelima Fakulteta i predstavlja studente u sustavu visokog obrazovanja. Zadaci Studentskog zbora prema izmijenjenom [Statutu](#) od rujna 2022. godine su:

- predlaže Statut Studentskog zbora Fakulteta,
- bira studentske predstavnike u Fakultetsko vijeće (njih 6) i druga tijela Fakulteta te sudjeluje u radu i odlučivanju tih tijela u skladu sa Statutom Fakulteta,
- bira studentske predstavnike u odgovarajuće organizacije i trgovačka društva kojima je osnivač Fakultet,
- donosi plan i program rada Studentskog zbora Fakulteta,
- imenuje Studentskog pravobranitelja na način utvrđen Statutom Studentskog zbora Fakulteta,
- brine o kvaliteti života studenata, a posebice o kvaliteti studijskog procesa, studentskom standardu, ostvarivanju studentskih prava i drugim pitanjima važnim za studente,
- predlaže nadležnim tijelima Fakulteta plan financiranja studentskih aktivnosti,
- potiče izvannastavne aktivnosti studenata,
- donosi opće akte Studentskog zbora Fakulteta, ako Zakonom ili Statutom Studentskog zbora nije drugačije određeno, obavlja druge poslove od interesa za studente Fakulteta.

Studentski zbor ima 11 aktivnih članova i 11 zamjenika članova koje biraju studenti Fakulteta na neposrednim izborima. Mandat člana Zbora i njegovog zamjenika traje u pravilu 2 godine, a novi mandat u pravilu započinje novom akademskom godinom. Studentski zbor djeluje prema odredbama Statuta Studentskog zbora Ekonomskog fakulteta u Osijeku. Članovi Studentskog zbora vrlo su aktivni na [društvenim mrežama](#) gdje promiču studentske vrijednosti i interese, informiraju o važnim događajima na Fakultetu i šire te takvim pristupom značajno doprinose cjelokupnoj informiranosti studentske populacije. Od 2020. godine Studentski zbor izdaje Studentski list – časopis u digitalnom i tiskanom obliku kojim nastoje pružiti informacije o Fakultetu, aktualnim događajima, temama, aktivnostima udruga i

savjete vezane za studentski život i osobni razvoj. Na primjer, Studentski zbor pokrenuo je inicijativu postavljanje dispenzera higijenskih uložaka za sve studentice. Osim toga, organizirao je i putovanja na Međunarodnu konferenciju studenata ugostiteljstva i turizma u Novom Sadu, Ekonomijadu & Menadžerijadu u Budvu, te LEAP summit u Zagrebu. Studentski zbor dugi niz godina organizira i tradicionalne „brucošijade“ – zabave za studente prve godine prijediplomskog studija. Također, Studentski zbor ima mrežnu stranicu u sklopu službenog mrežnog sjedišta Fakulteta na kojemu navode svoju ulogu, članove, projekte i slično.

Uz Studentski zbor Fakulteta i Studentsko sportsko društvo, na Fakultetu djeluju brojne studentske udruge: AIESEC, Poduzetnici bez granica (EWoB), Financijski impuls (FIM), Market Everything Target Anything (META), EU informacije, mogućnosti i održivost (ERUDIO) i Ekonomsko društvo informacijskih tehnologija (edIT) kroz koje studenti sudjeluju u mnogobrojnim, često studijskim usmjerenjem motiviranim, izvannastavnim i sportskim aktivnostima te mnogobrojnim projektima. Radom u udruzi stječu se kompetencije kojima studenti ostvaruju konkurentsku prednost na tržištu rada, uče se timskom radu, ali i vođenju tima, organiziranju projekata i konferencija. Osim stjecanja kompetencija članstvom u udrugama, studenti se mogu razvijati i sudjelovanjem u nekom od projekata udruga kao što su Globalni tjedan poduzetništva, Europski tjedan novca, Europski EFOS tjedan, Career Day. Osim projekata koje provode studentske udruge na Fakultetu, postoje i brojni drugi projekti u čiji se rad mogu priključiti i studenti, neki od tih projekata su: Kreativna riznica, Znanstveni forum, Sveučilišna smotra te mnoge edukacije i radionice koje provode osječke tvrtke u prostorima Fakulteta.

Ostali činitelji podrške studentima

Osim opisanih institucionalnih i infrastrukturnih resursa, kao i aktivnosti podrške kroz organizirana djelovanja pojedinih službi, ureda, povjerenstava i udruga, bitno je izdvojiti i ostale činitelje koji pružaju podršku studentima.

Mentorski sustav

Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku provodi se [mentorski sustav](#) kojemu je cilj osigurati studentima pomoć u studiranju i što jednostavnije savladavanje obveza i završetak studija. Mentorski je sustav jedan i od kriterija vrednovanja kvalitete rada na visokom učilištu u postupcima akreditacije i reakreditacije. Na mrežnim stranicama Fakulteta moguće je pronaći i Odluku o imenovanju voditelja (mentora) studentima prijediplomskih i diplomskih sveučilišnih studija u akademskoj 2022./2023. godini, a za svaku grupu studenata prijediplomskog i diplomskog studija imenovani su mentori, kojima se studenti mogu javiti u vrijeme konzultacija. Međutim, u razgovoru s dionicima, zamijećeno je kao se ovaj sustav koristi rijetko i djelomično zbog neupućenosti studenata u njegovo postojanje. S obzirom na prethodno rečeno, umjesto postojećeg mentorskog sustava donesena je odluka o imenovanju voditelja studija i njihovih zamjenika, za 2023./2024. akademsku godinu, koji ima ulogu mentora, ali i ulogu promotora studijskih programa, organiziranja različitih aktivnosti vezanih za studij i slično. Novi mentorski sustav je koncipiran na način da su se unutar Katedri izabrali po jedan voditelj (u znanstveno nastavnom zvanju) i zamjenik (asistenti) diplomskih studijskih programa koji se izvode u sklopu pojedine Katedre te su im dodijeljeni određeni zadatci. Također, S obzirom da EFOS ima jedan prijediplomski studij donesena je odluka da će voditelj ovog studija biti prodekan/ica za nastavu.

Podrška studentima iz ranjivih i podzastupljenih skupina

Cjelokupno osoblje Fakulteta uvažava potrebe ranjivih i [podzastupljenih skupina](#) studenata te priznaje važnost jednakih prilika u dostupnosti visokog obrazovanja. Osobama s invaliditetom osiguran je nesmetan prilaz i ulaz u zgradu kao i kretanje u gotovo cijeloj zgradi kroz ugrađeno dizalo, rampu za spuštanje niz stepenice, prilagođene prilaze i sanitarni čvor prilagođen osobama s invaliditetom. Osim infrastrukturnih prilagodbi prostora Fakulteta, imenovan je i koordinator za studente s invaliditetom koji vodi brigu o studentima iz te skupine, kao i studentima slabijeg socio-ekonomskog statusa, savjetujući i pomažući studentima tijekom izvršenja njihovih studentskih obveza. Na službenom mrežnom sjedištu

Fakulteta, dostupan je Priručnik za studente s invaliditetom u kojemu su studentima specifičnih potreba dostupne informacije o uvjetima i mogućnostima studiranja na Fakultetu, djelatnicima Fakulteta približavaju se problemi, odnosno poteškoće s kojima se studenti susreću prilikom studiranja te daju smjernice za prilagodbu rada. Nastavnom osoblju se na početku svake akademske godine na sjednici Fakultetskog vijeća najavljuje broj studenata iz ranjivih i podzastupljenih skupina kako bi imali pravodobnu informaciju i individualizirali pristup svakom studentu iz pojedine skupine. Nastavnici u dogovoru sa studentima osmišljavaju i prilagođavaju izvedbu nastave i ispitnog procesa u skladu s mogućnostima i potrebama studenata, primjerice produljenim vremenom za pisanje ispita, opskrbom potrebnim pomagalicama, uvećanim testovima i slično.

Posebna pažnja posvećuje se studentima koji su vrhunski sportaši te se njihove obveze dogovaraju individualno s nastavnicima, bez ugrožavanja kriterija vrednovanja znanja. Prodekan za nastavu koordinira ovu komunikaciju. Na temelju Pravilnika o studiranju studenata sportaša na visokim učilištima i rješenja Hrvatskog olimpijskog odbora o kategorizaciji sportaša, za studente koji se razvrstavaju u kategoriju vrhunski i vrsni sportaš, Fakultet i student utvrđuju posebne uvjete studiranja i podršku studentu kategoriziranom sportašu kako bi mogao uskladiti svoje studijske i sportske obveze. Osim navedenih prilagodbi studentima specifičnih potreba, Fakultet odobrava opravdane zamolbe za mirovanje obveza te tako nastoji svim studentima osigurati uvjete i fleksibilnost za uspješan završetak studija.

Psihološko savjetovanje

Inicijativu za osnivanjem [psihološkog savjetovališta](#) za studente pokrenuli su asistenti Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta 2007. godine. Cilj im je bio učiniti dostupnijom pomoć studentima u svladavanju problema vezanih uz učenje, ali i prilagodbi studentskom načinu života. Inicijativa je od strane Filozofskog fakulteta prepoznata kao kvalitetna i došlo je do osnivanja Ureda za potporu studenata. Kako su na Savjetovalištu pomoć redovito dobivali i studenti ostalih fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, djelatnost Savjetovališta od akademske 2016./2017. godine službeno je proširena na cijelo Sveučilište. U uredu rade profesorice Odsjeka za psihologiju koje su educirane za savjetodavni i psihoterapijski rad. Savjetovalište se nalazi na Sveučilišnom kampusu na adresi Cara Hadrijana 10c, 31000 Osijek, a susret se može dogovoriti putem e-mail adrese savjetovaliste@unios.hr.

Služba za profesionalno savjetovanje

Sveučilište je uvidjelo potrebu i velik interes studenata vezan uz [profesionalno savjetovanje](#) te je u sklopu projektnih aktivnosti Tempus JEP projekta „ECAS – Ustrojavanje Službe za profesionalno savjetovanje studenata na hrvatskim sveučilištima“, 20. travnja 2009. godine otvorena Služba za profesionalno savjetovanje studenata (Career Advising Service) koja djeluje u sklopu Centra za kvalitetu. Profesionalno savjetovanje studenata dodatna je usluga i pomoć studentima kao ključnim čimbenicima obrazovnog sustava, a sve u cilju jačanja konkurentnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na hrvatskom i europskom prostoru visokog obrazovanja. Služba je usmjerena na studente završnih godina prijediplomskih i diplomskih studija, ali i na studente ostalih godina koji se žele na vrijeme pripremiti za konkurentan nastup na tržištu rada. Služba za profesionalno savjetovanje studenata priprema studente za tržište rada organiziranjem grupnih savjetovanja (radionice „Pisanje životopisa im popratnog (motivacijskog) pisma“, „Upravljanje svojim vremenom“ i „Kako se uspješno predstaviti na razgovoru s poslodavcem“) i pružanjem usluga individualnog profesionalnog savjetovanja na kojem sa savjetnicom studenti mogu razgovarati o pitanjima vezanim za razvitak njihove buduće karijere i uspješan nastup na tržištu rada. Za sudjelovanje na radionicama i profesionalnim savjetovanjima obvezna je prethodna prijava na e-mail: karijera@unios.hr.

Osijek pro bono

Pravna klinika [OSIJEK PRO BONO](#) postoji već osmu godinu, a nastala je s ciljem pružanja besplatne inicijalne pravne pomoći svima kojima je potrebna. U sklopu pravne klinika pravnu pomoć pružaju studenti organizirani u radne grupe čiji rad je pod nadzorom studentskih mentora te akademskih i

profesionalnih supervizora. Adresa sjedišta Pravne klinike OSIJEK PRO BONO je Ribarska 1, 31 000 Osijek. Kontakt je moguće ostvariti putem telefona: 031/327-822 ili putem e-mail adrese: osijekprobono@gmail.com.

Udruga Duhos

Studentima je za razgovor i savjetovanje dostupan i sveučilišni kapelan koji djeluje i pri udruzi [DUHOS](#) – Duhovnost osječkih studenata. Od 2018. godine, dužnost sveučilišnog kapelana obnaša vlč. doc. dr. sc. Davor Vuković, uz vlč. Marija Žigmana.

Dobrovoljne stručne prakse i razvoj karijera

Aktivno uključivanje studenata, posebno onih na završnim godinama, u razvoj njihovih budućih [karijera](#) nije moguće bez kvalitetne suradnje s gospodarskom zajednicom. Zbog toga je pokrenut projekt Izvrsnost i učinkovitost u visokom obrazovanju u polju ekonomije – E4 Ekonomski fakultet u Osijeku kroz koji je pokrenuto nekoliko inicijativa od kojih je jedna Gospodarski savjet EFOS-a koji je osnovan u studenome 2019. godine s ciljem snažnijeg povezivanja znanstvenih i stručnih napora Ekonomskog fakulteta u Osijeku s gospodarskom zajednicom. Druga inicijativa je bila pokretanje Ureda za karijerno savjetovanje i razvoj karijera (u nastavku: Ured za razvoj karijera) koji je osnovan u ožujku 2020. godine. Cilj Ureda za razvoj karijera je studentima pružiti profesionalno usmjeravanje i povezati ih s potencijalnim poslodavcima te im osigurati podršku u razvoju i unapređenju vještina i poduzetničkih kompetencija radi povećanja njihove konkurentnosti i zapošljivosti na tržištu rada. Zbog toga se organiziraju brojne radionice za studente poput: „Pisana poslovna komunikacija: ne pretpostavljaj, nauči!“ i „Financijska kuhinja-revizori znaju kako miješati i mjeriti svoje brojeve.“ Panele poput „Što nakon EFOS-a? Iskustva iz prve ruke!“. Osim navedenih aktivnosti, organiziraju su i projekti: „Upoznaj poslodavca“ u kojem se predstavljaju uspješne tvrtke (npr. Rimac, Deloitte, Kaufland, Coca Cola, Nexxe grupa, Zvijezda, Belje, Žito grupa, PwC), suorganizacija sa Sveučilištem u sklopu „Tjedna karijera 2023“ koji se prošle godine održao u tjednu 16.-19.5., suorganizacija „Career Day“-a s udrugom AIESEC, itd. No, formalizirana suradnja s gospodarstvom Ekonomskog fakulteta u Osijeku traje još od 2014. godine kada je započeo pilot projekt dobrovoljnih studentskih stručnih praksi kojim se nastoji povezati akademska i poslovna zajednica. Projekt je prepoznala i Hrvatska udruga poslodavaca te se projekt proširio i na druge sastavnice Sveučilišta. Svake se godine studentima nude prakse na području 5 županija regije. Kontinuirano se povećava baza poslodavaca koji pružaju priliku studentima da potkrijepe svoja stečena teorijska znanja iskustvom u poslovnoj praksi.

Definiran je i [Pravilnik o studentskoj stručnoj praksi](#) koji je javno dostupan na mrežnom sjedištu Fakulteta. Iako Fakultet ulaže značajne napore u ostvarivanje suradnje s poslodavcima kroz pružanje mogućnosti sudjelovanja studenata u stručnoj praksi koji se može vidjeti iz sve većeg odaziva i poslodavaca i studenata, ipak nedostaje bolji uvid u sve ponude poslodavaca te način prijavljivanja na prakse. Stoga, bilo bi dobro kada bi se uspostavio neki drugi kanal komunikacije, prije je tome koristila aplikacija EFOS Input (aplikacija za upravljanje i administriranje studentskih stručnih praksi koja ujedno omogućava pristup životopisima studenata i olakšava preporuke prema poslodavcima). No, ona nije već duže aktualna zbog tehničkih poteškoća te je sada prijavu za stručnu praksu moguće obaviti putem prijavnog obrasca koji je pretpošle i prošle akademske godine bio aktualan u periodu ožujka i travnja gdje su se studenti mogli prijaviti za stručne prakse u ljetu. U prošloj akademskoj godini (2022./2023.) obavljeno je 77 dobrovoljnih studentskih stručnih praksi. Obzirom na velik interes studenata ove akademske godine je uz redovnu ponudu prakse u ljetnom semestru, ponuđena i praksa u zimskom semestru za one koji to žele te je u sklopu zimskog semestra ostvareno ukupno 8 dobrovoljnih studentskih stručnih praksi. Osim prijavnog obrasca, na praksu se moguće prijaviti putem osobnih konzultacija sa stručnim suradnikom za karijerno savjetovanje i razvoj karijere Borisom Štulinom, voditeljicom ureda za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete Nalandom Kantor ili prodekanicom za suradnju s okruženjem, međunarodnu suradnju i projekte Sunčicom Oberman Peterka te putem e-mail-a: karijere@efos.hr.

Osim navedenih dobrovoljnih studentskih stručnih praksi, u sklopu novog studijskog programa za prijediplomski studij, praksa je uvedena i kao izborni predmet na prijediplomskom studiju, na 3. godini. Za praksu kao izborni predmet se u 2023./2024. godini odlučilo 26 redovnih i 2 izvanredna studenata. Fakultet značajne napore ulaže u izgradnju suradnje s okruženjem, a osim organiziranja stručnih praksi još jedan od načina pružanja prilike koju studenti mogu iskoristiti u svrhu osobnog razvoja je i Pravnoekonomska klinika. Nastala je kao zajednički, interdisciplinarni projekt Pravnog i Ekonomskog fakulteta u Osijeku 2013. godine i ima za cilj omogućiti studentima stjecanje praktičnih znanja, kao i primjenu stečenih teorijskih znanja. Omogućava studentima rješavanje konkretnih problema malih i srednjih poduzetnika uz stalni nadzor mentora. Mentori u Klinici su stručnjaci iz područja prava i ekonomije – profesori, poslovni savjetnici, odvjetnici, računovođe, porezni savjetnici i javni bilježnici koji zajedno rade na rješavanju problema, a sve usluge su u potpunosti besplatne svim poduzetnicima koji zatraže pomoć. Početkom svake akademske godine objavljuje se natječaj za sudjelovanje u radu Klinike, a sve informacije o kriterijima odabira, odabranim studentima za rad u Klinici, kao i načinu rada javno su dostupne na mrežnom sjedištu Fakulteta. Djelovanje Klinike nastavilo se i u promatranom razdoblju. Također, nastavila se i praksa nagrađivanja, prvenstveno izvrsnih, studenata kroz podmirenje troškova odlaska na konferencije (primjerice, 30-ak studenata na IMR-u 2022) i dodatne edukacije iz struke (primjerice „S EFOS-om na dodatne edukacije“). Nastavljena je i suradnja s LIDER Studentskim klubom kako bi se promovirali studentski projekti i pojedinci, ali i djelovalo na pozitivan ugled Fakulteta kroz bolje medijsko praćenje aktivnosti.

Volontiranje

Osim stjecanja dodatnih znanja i vještina kroz aktivnosti studentskih udruga ili obavljanjem stručne prakse, studente se kontinuirano potiče na volonterski angažman i naglašava im se važnost civilnog sektora u društvu. Tako se u suradnji s Volonterskim centrom u Osijeku provode različite aktivnosti poput predavanja o volontiranju te pojašnjavanja kako se i gdje studenti mogu uključiti u volontiranje. Najveći projekt Ekonomskog fakulteta u kojemu sudjeluje najveći broj volontera jest Kreativna riznica, koja je od svojih začetaka do današnje, desete KR u svoj rad i organizaciju uključila 520 volontera.

Udruga Alumni EFOS

Daljnji angažman u razvoju profesionalne karijere studentima je omogućen članstvom u udruzi [Alumni EFOS](#). Udruga je osnovana u svibnju 2015. godine s ciljem povezivanja završenih studenata Ekonomskog fakulteta u Osijeku. Udruga je u svom djelovanju primarno fokusirana na izgradnju i održavanje veza između Ekonomskog fakulteta u Osijeku i njegovih alumni, odnosno svih studenata i polaznika koji su završili neki od programa Ekonomskog fakulteta u Osijeku. Udruga organizira Leadership forume na kojima brojni stručnjaci iz prakse prenose sudionicima svoja stečena znanja i poslovno iskustvo. Upravni odbor čine predstavnici poslovnog sektora, akademske zajednice, civilnog društva i lokalne uprave/samouprave. Udruga ima svoju mrežnu stranicu i aktivna je na društvenoj mreži Facebook. Novi članovi se mogu pridružiti Udruzi ispunjavanjem online pristupnog obrasca koji je raspoloživ na mrežnoj stranici Udruge. Mandatno razdoblje trenutnog Upravnog odbora Udruge je od 2021. do 2023. godine, a koji tradicionalno čine uspješni iiskusni članovi poslovne i akademske zajednice. Udruga je u promatranom razdoblju organizirala i održala nekoliko AlumniTalk-ova na kojima je ugostila Jadrana Kapovića iz HGSS-a i Guvernera Hrvatske narodne banke prof.dr.sc. Borisa Vujčića. Održana su i tri Alumni talk-a u obliku panela. Jedan na temu „EFOS na tržištu rada – kako nakon diplome?“ te druga dva s krovnom temom „Izgradnja održive poslijeratne ekonomije“. Na prvom panelu pod temom „energetika u fokusu“ gost je bio Davor Štern, a tema drugog panela je bila „Iskustvo Vukovara“ gdje su svoje iskustvo podijelili predstavnici nekih od poduzeća koja posluju u Vukovaru, a to su: Vu Life centar, Vukovarski vodotoranj te Borovo d.d..

U 2023./2024. akademskoj godini, udruga Alumni EFOS organizirala je dva zanimljiva događaja. U suradnji s RCK-UTŠ Osijek, organizirana je radionica namijenjena članovima Udruge Alumni EFOS, pod nazivom „Male tajne sommeliera – opis vina i tehnike sljubljivanja vina i jela“, a promovirana je i knjiga „To je bullshit!“, autora Carla T. Bergstroma i Jevina D. Westa, uz panel i u suradnji s V.B.Z. online

bookshop & club.

Erasmus+ program međunarodne mobilnosti

Studenti Ekonomskog fakulteta u Osijeku od akademske 2009./2010. godine sudjeluju u [Erasmus programu mobilnosti](#). Program Erasmus mobilnosti potiče razmjenu, suradnju i studentsku mobilnost na području Europe. Razmjenom studenata pridonosi se internacionalizaciji i interdisciplinarnosti upisanog studijskog programa na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, a studenti razvijaju stručne i interpersonalne kompetencije u multikulturalnom okruženju. Studenti se na inozemnim partnerskim učilištima i institucijama uključuju u pohađanje nastave i polaganje predmeta u vrijednosti od 30 ECTS bodova po jednom semestru nastave. Osim toga, pruža im se mogućnost petomjesečnog studijskog boravka u svrhu provedbe istraživanja, pisanja završnih radova, ili obavljanja stručne prakse u nekoj inozemnoj organizaciji. Ukupno u inozemstvu mogu ostvariti boravak u trajanju od maksimalno 10 mjeseci (jedna akademska godina). Sve važne informacije za zainteresirane studente, zajedno s Pravilnikom i popisom institucija s kojima Sveučilište surađuje, nalaze se na mrežnom sjedištu Fakulteta. Međutim, unatoč tome nisu sve informacije potrebne za administrativno praćenje dolaznih studenata (npr. njihov upis u kolegije na platformi za e-učenje) raspoložive na engleskom jeziku. U razgovoru s dolaznim studentima zamijećeno je kako bi bilo dobro pojačati administrativnu potporu imenovanim koordinatorima te im osigurati istu kvalitetu administrativne podrške i potpore kao i svim ostalim studentima. U tekućoj akademskoj 2023./2024. godini ukupno je 12 odlaznih studenata Fakulteta sudjelovalo u Erasmus programu u vidu studijskog (nastavnog, semestralnog) boravka, njih 18 u kratkoročnoj mobilnosti (BIP), a Ekonomski fakultet u Osijeku bio je domaćin ukupno 18 studenata u dolaznoj studentskoj razmjeni preko Erasmus programa, te 4 studenta s drugih sastavnica Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku.

Demonstratori

Pojedini studenti u nastavni proces mogu se uključiti kao demonstratori na kolegijima. Njihova funkcija ogleda se u administrativnoj pomoći oko vođenja kolegija te pomoć nastavniku u izvedbi nastave pojedinih kolegija. Nastavnici studente uključuju u znanstveni rad kroz zajedničko pisanje znanstvenih radova, zajedničko sudjelovanje na Festivalu znanosti, konferencijama, popularizacijskom simpoziju i sličnim aktivnostima. Praksa se nastavila i u promatranom razdoblju.

Aplikacija za raspored sati „Academio“

[Academio](#) je web aplikacija namijenjena nastavnicima, studentima i stručnom osoblju, odnosno svim korisnicima u području visokog obrazovanja. Služi za kreiranje i pregled rasporeda sati, pregled raspoloživosti i rezervaciju predavaonica, unos evidencije održane nastave, praćenje internih znanstveno-istraživačkih projekata, unos različitih evidencija vezanih uz znanstvenu djelatnost, izvještavanje i još mnogo toga. Karakterizira ga jednostavno i pregledno sučelje lako za korištenje te mogućnost prilagodbe specifičnostima raznih visokih učilišta. Academio je povezan s ISVU sustavom te je iz njega moguće preuzeti sve potrebne podatke (studente, nastavnike, studije, dvorane i sl.). Pristup Academiu imaju svi djelatnici Fakulteta i studenti putem AAI@EduHr elektroničkog identiteta. Academio se kontinuirano razvija i nadograđuje novim funkcionalnostima koje korisnicima uvelike olakšavaju pristup informacijama i ubrzavaju procese, što nije izostalo ni u promatranom razdoblju.

E-učenje i online nastava

Većina nastavnog osoblja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku za svoje kolegije koristi neki od dostupnih sustava e-učenja. Potreba za sustavima e-učenja bila je prisutna i ranije, no u uvjetima pandemije bolesti COVID-19 kroz akademsku 2021./2022. godinu, e-učenje je postalo neizostavan dio nastavnog procesa. Za prijediplomske i diplomске studije koriste se sustavi Loomen i Merlin, a za Međunarodni međusveučilišni poslijediplomski interdisciplinarni doktorski studij Poduzetništvo i inovativnost sustav ICES. Loomen i Merlin sustavi su sustavi za učenje na daljinu u koji su implementirani *online* tečajevi koji su na raspolaganju korisnicima i koje korisnici sami kreiraju i mogu koristiti isključivo u obrazovne svrhe.

Sustavima studenti lako pristupaju pomoću svojeg AAI@EduHR elektroničkog identiteta. Uz navedene sustave, pojedini nastavnici za učenje na daljinu koriste Adobe Connect i slične alate. Sustavom E-učenja i drugim alatima omogućen je fleksibilan način učenja i poučavanja te je olakšano praćenje nastave izvanrednim i zaposlenim studentima, te onima koji iz određenih, opravdanih razloga ne mogu fizički pohađati nastavu. Fakultet je u akademskoj 2019./2020. godini nabavio licence za aplikaciju *Zoom* koja se od tada većinski koristila prilikom izvođenja online nastave, no nastavnici su slobodni izabrati i neku drugu aplikaciju. S popuštanjem epidemioloških mjera u ljetnom semestru 2021./2022. godine upotreba sustava za e-učenje se vratila u prvobitne okvire. Nadalje, nastavnici u velikoj mjeri koriste napredne tehnologije u nastavi s ciljem njezina osuvremenjivanja poput „pametne“ ploče, kontrole autentičnosti studentskih radova kroz program Turnitin, korištenja programskih alata kao što su Statistica, SPSS, Arena Simulation, Kahoot i njima sličnih, čime se unaprjeđuju nastavni sadržaji i omogućuje bolja komunikacija i podrška studentima.

Mrežno sjedište Fakulteta

Službeno [mrežno sjedište Ekonomskog fakulteta u Osijeku](#) organizirano je na način da se na naslovnoj stranici nalaze sve aktualne obavijesti vezane uz rad Fakulteta i aktivnosti koje se na njemu provode te se one redovito ažuriraju. Stranica je koncipirana na način da se ista pretražuje pomoću izbornika i tražilice. Studentima je namijenjen izbornik ZA STUDENTE koji sadrži podstranice koje su studentima od posebnog interesa i značaja (Referada, Knjižnica, Skriptarnica, Karijere, Erasmus mobilnost, Kolegiji na engleskom jeziku, Mentorski sustav, Podzastupljene skupine, Studentski zbor i udruge, Korisne informacije). Ovdje se nalaze informacije o rasporedu sati, stručnim službama, Studomatu, mentorskom sustavu, iksicama, Erasmus programu, studentskim radovima itd. Stranica je usmjerena na korisnika jer omogućava jednostavno snalaženje pomoću izbornika, ali i tražilicu za brzo traženje željenih informacija. Također, stranica je dostupna za pretraživanje i na mobilnim uređajima. Načelno, svaki nastavnik u sklopu stranice Fakulteta ima izrađenu svoju osobnu stranicu s osobnim informacijama (životopis, kontakt), informacijama o suradnicima na kolegiju, terminima konzultacija, informacijama o kolegijima čiji su nositelji te o svojim znanstveno-istraživačkim aktivnostima. Svaki kolegij nalazi se na zasebnoj podstranici. Na stranicama svakog kolegija nalaze se ciljevi kolegija te dodatne informacije o istom: sadržaj kolegija, suradnici na kolegiju, satnica, ishodi učenja te poveznice na platforme za e-učenje na kojima se nalaze svi nastavni materijali te vijesti i obavijesti o kolegiju u tekućoj akademskoj godini. Neke informacije nisu redovito ažurirane, a posebno se to odnosi na varijantu mrežnog sjedišta na engleskom jeziku, gdje nedostaju važne informacije za potencijalne dolazne studente, a što je u koliziji s nastojanjima Fakulteta u smjeru internacionalizacije. S obzirom da je staro službeno mrežno sjedište Fakulteta dijelom udovoljavalo potrebama korisnika, zbog opisanih nedostataka, a i činjenice da se isto mrežno sjedište upotrebljavalo dugi niz godina, pokrenut je postupak njegovog redizajna i osiguranja stabilnosti prilikom povećanog broja pristupa korisnika (uslijed pandemije) te je isti tijekom 2023./2024. godine i pušten u korištenje, čime je ispunjen jedan od zahtjeva prošlogodišnjeg izvješća na ovu temu. Osim mrežnog sjedišta, Fakultet ima svoju stranicu na društvenoj mreži [Facebook](#), kao i na [Instagramu](#), čime se dodatno prilagođava i približava studentima. Studentski zbor svakoj generaciji studenata organizira grupe kako bi lakše dijelili informacije vezane uz studiranje.

Orijentacijski dani za bruoše

Orijentacijski dani za bruoše projekt je na kojemu se studente prve godine prijediplomskog studija upoznaje s načinom rada Fakulteta, službama, obvezama i pravima, a uvijek je rezultat suradnje Uprave, predmetnih nastavnika, predstavnika studentskih udruga koje djeluju pri Fakultetu i ostalih studenata. Svaki asistent i stariji student zadužen je za skupinu studenata koje vode u obilazak Fakulteta te im pružaju informacije vezane za način studiranja (pravila studiranja i pohađanja predavanja, ispiti/kolokviji, prijave ispita, čitanje rasporeda, praćenje obavijesti, kvote za upis na više godine, X-ica, Carnet račun, mentorski sustav, ERASMUS, usluge Knjižnice i sl.). Uz tu vrstu podrške, organizirana su i zanimljiva predavanja/radionice na kojima studenti imaju priliku stjecati dodatna znanja i vještine, ali se i bolje pripremiti za studentske obveze.

Analizom koja obuhvaća područje Standarda 6 za razdoblje akademske 2023./2024. godine, moguće je zaključiti da je ostvaren napredak u odnosu na prethodno promatrano razdoblje te da Fakultet kontinuirano ulaže u svoje resurse i infrastrukturu kako bi osigurao podršku studentima u studiranju i razvoju dodatnih kompetencija. Međutim, neophodno je uložiti dodatne napore na osiguranju još boljih i funkcionalnijih uvjeta za provedbu učenja i poučavanja, te kontinuirano ulagati u dostatnost i dostupnost resursa za učenje i podršku.

Preporuke za unapređenje:

- povećati poslužiteljske i mrežne kapacitete (npr. funkcionalnosti servera te multifunkcionalnih uređaja za fotokopiranje, tiskanje i skeniranje);
- zbog povećanog broja zahtjeva za izvođenje nastave, kolokvija i ispita putem sustava za e-učenje (Merlin, Loomen,...), prenamijeniti još jednu od manjih dvorana u informatičku;
- u skladu s potrebama novog prijediplomskog i diplomskog studija, povećati broj primjeraka udžbenika u knjižnici i poboljšati prostor za samostalno učenje studenata u prostorima Fakulteta;
- objavljivati rang listu najboljih studenata i izvješćivati poslovnu zajednicu o dostignućima studenata;
- u suradnji s udrugom EFOS Alumni uspostaviti sustav nagrađivanja izvrsnih studenata i promicati zajedničko djelovanje te dodatno uključivanje alumnijske u aktivnosti Fakulteta;
- učiniti informacije o psihološkoj podršci dostupnijima studentima.

7. Upravljanje informacijama

Doc. dr. sc. Jelena Franjković

Karla Sajfert, studentica

„Visoka učilišta moraju osigurati prikupljanje, analizu i korištenje informacija relevantnih za djelotvorno upravljanje programima i drugim aktivnostima.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG

Ekonomski fakultet u Osijeku redovito obavlja aktivnosti za prikupljanje i analizu informacija i podataka koji se odnose na učinkovito vođenje programa i ostalih aktivnosti. Ove aktivnosti obuhvaćaju praćenje podataka o uspjehu u srednjoj školi i preferencijama studenata pri upisu, uspjeh tijekom studiranja, prosječne ocjene, stopu diplomiranja ili odustajanja, zapošljivost, dolazak i odlazak studenata, nastavnog i nenastavnog osoblja u okviru programa mobilnosti (Erasmus+ i Ceepus), kao i druge relevantne informacije koje se prikupljaju iz različitih sustava, uključujući ISVU i druge izvore informacija. Posebna pažnja posvećuje se praćenju i analizi rang-liste za upis na studije za svaku akademsku godinu, s naglaskom na Ekonomski fakultet u Osijeku.

Prelaskom na novu mrežnu stranicu, u izborniku O Fakultetu/Transparentnost, nalaze se svi dokumenti i pravilnici kako bi studenti, cjelokupno osoblje te ostale zainteresirane strane bile što informiranije pri obavljanju svojih zadataka.

Fakultet ima vlastiti sustav za informiranje, praćenje i administriranje različitih nastavnih, znanstvenih i ostalih aktivnosti – Academio, što pridonosi učinkovitosti upravljanja informacijama. I studenti i nastavnici iskazuju zadovoljstvo korištenjem istog, a tijekom godine se sustav nadograđuje ovisno o potrebama i željenom unaprijeđenju centralizacije informacija s ciljem lakšeg i sveobuhvatnijeg izvješćivanja.

Digitalni repozitorij fakulteta omogućuje pristup znanstvenoj-istraživačkoj, intelektualnoj i kreativnoj produkciji uključujući i završne i diplomske radove studenata. Posljednjih nekoliko godina postotak objekata ima tendenciju rasta te je s prošlogodišnjih 32,3 % objekata u otvorenom pristupu, taj postotak sada na 43,2%⁵³.

Kroz udругu bivših studenata Alumni EFOS aktivno se prate karijere bivših studenata, potiče njihovo međusobno povezivanje te ih se što više uključuje u aktivnosti Fakulteta. U sklopu projekta "Upoznaj poslodavca", Ured za karijerno savjetovanje i razvoj karijera organizira seriju događaja kojima se predstavljaju karijerne mogućnosti studentima te omogućuje oglašavanje potreba za radnom snagom poslodavcima, uključujući i članove udruge Alumni. U akademskoj godini 2023./2024. se ovo događanje održavalo otprilike jednom mjesečno te su vrlo često svoje tvrtke predstavljali i opisivali svoj karijerni razvoj upravo bivši studenti Ekonomskog fakulteta u Osijeku. Time članovi udruge Alumni, ali i ostali diplomanti Ekonomskog fakulteta, aktivno sudjeluju u predstavljanju mogućnosti zapošljavanja diplomiranih studenata s Fakulteta.

Ekonomski fakultet u Osijeku redovito provodi jedinstvenu sveučilišnu i internu anketu u kojoj studenti ocjenjuju kvalitetu rada predmetnih nastavnika i pruženih sadržaja kolegija. Ujedno, Fakultet svake druge godine provodi anketu o zadovoljstvu studenata, nastavnika i suradnika radom stručnih službi. Izvješća o provedenim internim anketama javno su dostupna na mrežnoj stranici Fakulteta⁵⁴. O rezultatima anketa raspravlja se na Katedrama, Fakultetskom vijeću te na razini stručnih službi.

⁵³ Mrežna stranica Repozitorija EFOS-a: <https://repozitorij.efos.hr/> (pristupljeno 14.5.2024.)

⁵⁴ Mrežna stranica fakulteta: <https://www.efos.unios.hr/o-fakultetu/kvaliteta/> (pristupljeno 13.5.2024.)

Fakultet upravlja informacijama vodeći se pri tome načelima GDPR. Kao primjer dobre prakse može se spomenuti organizacija promocija diplomiranih studenata za koje studenti potpisuju privole objavljivanja njihovih fotografija. S obzirom da nastavno osoblje često provodi znanstvena istraživanja i projekte, moguće je razmisliti o višoj razini zaštite podataka ispitanika te uvođenju transparentnijeg mehanizma upravljanja podacima prikupljenim za potrebe znanstveno-stručnih istraživačkih aktivnosti Fakulteta, kao i odobravanje uključivanja zaposlenika ili studenata kao ispitanika u znanstvenim istraživanjima vanjskih dionika (znanstvenika s drugih visokoškolskih institucija).

Prilikom izrade ovog izvješća primijećeno je djelomično ispunjavanje preporuka iz prethodnog Izvješća o unutarnjoj prosudbi sustava za osiguranje kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku za 2022./2023. godinu: tijekom nekoliko prethodnih godina, povećan je broj objekata u otvorenom pristupu sa 32,3% na 43,2 % što ukazuje na dobru praksu s kojom treba nastaviti. Iako postoji određena suradnja s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, vrlo slična preporuka se ponavlja i u ovom izvješću. I Uvođenje ulazne studentske ankete još uvijek nije zaživjelo te se i ta preporuka ponavlja.

Konačno, Fakultet je uspostavio sustave za prikupljanje, analizu i upotrebu relevantnih informacija za učinkovito vođenje programa i aktivnosti. Ipak, s obzirom na brze promjene tržišta, važno je stalno ih obnavljati, procjenjivati njihovu učinkovitost te po potrebi prilagođavati prema unutarnjim i vanjskim zahtjevima.

Preporuke za unaprjeđenje:

- Uvesti ulaznu anketu u svrhu poboljšanja evidencije profila studenata te kontinuiranog praćenja njihovog studijskog napretka i upravljanja budućim karijerama.
- Standardizirati i povećati dostupnost informacija suradnje s HZZ-om u vidu kvalitetnijeg praćenja tržišta rada, potreba poslodavaca, zapošljivosti i tijeka karijera studenata koji su završili Ekonomske fakultete na nivou Hrvatske, s posebnim osvrtom na EFOS.
- Nastaviti povećavati broj objekata u otvorenom pristupu repozitorija Fakulteta.
- Nastojati povećati razinu zaštite podataka pri provođenju i sudjelovanju u istraživanjima.

8. Informiranje javnosti

Izv.prof.dr. sc. Dražen Koški

„Visoka učilišta moraju objavljivati informacije o svom radu pa tako i o studijskim programima koje izvode. Te informacije moraju biti jasne, točne, objektivne, važeće i lako dostupne.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG

Sve informacije vezane uz Ekonomski fakultet u Osijeku, od misije i vizije fakulteta, strategije razvoja, statuta, pravilnika i odluka, članova uprave, osiguranja kvalitete i sl. javno su objavljene na mrežnim stranicama Ekonomskog fakulteta u Osijeku u cilju što bolje informiranosti studenata, ali i cjelokupnog osoblja te zainteresiranih strana. Na istom mjestu predstavljeni su i svi nastavnici Fakulteta. Također, na mrežnom mjestu Fakulteta dostupne su informacije o svakom studijskom smjeru. Mrežna stranica Fakulteta donosi informacije i o dodatnim usavršavanjima te izvannastavnim aktivnostima na koje se studenti Fakulteta mogu uključiti.

Nadalje djelatnost Fakulteta je usklađena s odredbama Opće uredbe za zaštitu podataka ili GDPR-om, o čemu transparentno informira javnost na temelju isprava i internih akata vidljivih na svojim mrežnim stranicama.

Isto tako, mrežne stranice Fakulteta sadrže ispitne rokove vidljive na Studomatu, Nastavničkom portalu te web aplikaciji ACADEMIO. Web aplikacija (ACADEMIO) je alat za izradu rasporeda sati, rezervaciju dvorana, unosa evidencije održane nastave te slanje obavijesti studentima od strane nastavnika. Pristup navedenoj web aplikaciji imaju svi djelatnici Fakulteta i studenti korištenjem AAI@EduHr elektroničkog identiteta.

Informacije vezane uz doprinos kvaliteti studiranja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku poput znanstvenih časopisa, projekata, konferencija, popularizacije znanosti i sl. kontinuirano se ažuriraju. Fakultet je također aktualan i prisutan na raznim društvenim mrežama, te se šira javnost informira o događanjima na Fakultetu putem raznih lokalnih medija (radio, televizija, tiskovine, on-line portali, i sl.). Događanja se odnose na gostujuća predavanja, znanstvena događanja na Fakultetu, populariziranje znanosti, uspješnost studenata i nastavnika, humanitarne akcije i sl. Na Smotri sveučilišta svi potencijalni studenti imaju priliku upoznati se s radom Fakulteta i dobiti odgovore na pitanja o upisima i studiranju. Važna je i suradnja sa Sveučilišnim glasnikom u kojem se objavljuju sve aktualnosti kao i studentski projekti.

U svezi s preporukama za unaprijeđenje predstavljenim u prethodnom Izvješću Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava za osiguranje kvalitete u 2022./2023. godini moguće je napomenuti kako je Fakultet dijelom usvojio iste, te je u procesu primjene ostalih navedenih preporuka.

Zaključno, moguće je ustvrditi da Fakultet na svojim mrežnim stranicama na hrvatskom jeziku objavljuje relevantne informacije o studijskim programima, podatke o Fakultetu, ustroju, djelatnicima, aktivnostima fakulteta. Posebnu pozornost Fakultet daje njihovoj ažuriranosti i pravovremenoj dostupnosti.

Preporuke za unaprijeđenje:

- Kontinuirano pratiti, isticati i studentima prezentirati uspješne karijere studenata koji su završili studijske programa Ekonomskog fakulteta u Osijeku.
- Kontinuirano informirati javnosti o uspjesima, događajima i aktualnostima na Fakultetu i na taj

način pridonijeti brendiranju EFOS-a.

- Kontinuirano povećati medijsku vidljivost uspješnih projekata nastavnika i studenata Fakulteta.
- Unaprijediti obuhvat i sadržaj informacija na službenom mrežnom sjedištu na engleskom jeziku.
- Edukativnim sadržajima (radionicama, predavanjima, panelima) obilježavati značajne datume vezane za ekonomiju (Svjetski dan štednje, Međunarodni dan poduzetnika i dr.) te iste prezentirati ciljanoj skupini (srednjoškolcima) te široj javnosti.

9. Kontinuirano praćenje i periodička revizija programa

Valentina Helajz, univ. mag. oec. spec. oec.

„Visoka učilišta moraju pratiti i periodički revidirati svoje programe kako bi se osiguralo da oni postižu postavljene ciljeve i ispunjavaju potrebe studenata i društva. Revizije bi trebale biti usmjerene na kontinuirano poboljšavanje programa. O aktivnostima koje se planiraju ili poduzimaju na temelju revizija treba obavijestiti sve dionike na koje se one odnose.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja –ESG

Ekonomskom fakultetu u Osijeku provodi se kontrola kvalitete studijskih programa i razina obrazovanja u skladu sa zadanim kriterijima putem odgovornih tijela i povjerenstava. Kontrola kvalitete izvedbe studijskih programa provodi se na temelju: rezultata interne studentske ankete i provjerom ispunjenja zadanih indikatora kvalitete koji su usklađeni s indikatorima kvalitete koji su u primjeni na razini Sveučilišta. Kvaliteta studijskih programa ogleda se i u broju akreditiranih studijskih programa, interesu i postignutom uspjehu studenata na svim razinama obrazovanja. Indikatori kvalitete su kvantitativni pokazatelji stanja i razvojnih mogućnosti, a uz rezultate provedene interne studentske ankete pružaju okvir i smjernice za daljnje poboljšanje kvalitete studijskih programa.

Akadske 2020./2021. godine, u skladu s planom aktivnosti, ali i preporukama Povjerenstva u procesu reakreditacije Ekonomskog fakulteta u Osijeku napravljena je revizija sveučilišnih prijediplomskih studija na osnovu koje je zaključeno kako je potrebno ponuditi jedinstveni sveučilišni prijediplomski studij Ekonomije i poslovne ekonomije. Na osnovu donesenih zaključaka i rezultatima savjetovanja s predstavnicima gospodarstva, izrađen je elaborat kojim je u potpunosti osuvremenjen i moderniziran sadržaj sveučilišnog prijediplomskog studija. Revidirani program je započeo s izvedbom u akademskoj 2021./2022. godini. Tijekom akademske 2022./2023. godine intenzivno je nastavljena revizija sveučilišnih diplomskih studija s ciljem njihovog osuvremenjivanja u skladu s potrebama tržišta rada te su izrađeni i usvojeni elaborati revidiranih i osuvremenih postojećih sveučilišnih diplomskih studijskih programa Poslovne ekonomije i Primijenjene ekonomije. Izmjenu i dopunu studijskog programa Poslovne ekonomije predložilo je Fakultetsko vijeće Ekonomskog fakulteta u Osijeku, Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na svojoj sjednici od 14. srpnja 2022. godine. Izmjenu i dopunu studijskog programa Primijenjene ekonomije predložilo je Fakultetsko vijeće Ekonomskog fakulteta u Osijeku, Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na svojoj sjednici od 29. rujna 2022. godine. Svi programi dobili su dopusnicu za izvođenje od akademske 2023./2024. godine.

Sve odluke vezane za aktivnosti koje se planiraju ili poduzimaju, a koje su vezane uz revidiranje studijskih programa raspravlja, usvaja i donosi Fakultetsko vijeće. Uz nastavno i nenastavno osoblje, dio Fakultetskog vijeća čine i studenti koji imaju svoje predstavnike. Oni također sudjeluju u radu Fakultetskog vijeća, te su pozvani uključiti se u oblikovanje izmjena i raspravu o predloženim izmjenama i revizijama programa.

Ocjena uspješnosti studijskih programa provodi se od akademske 2016./2017. godine te su rezultati za sve godine objavljeni i dostupni u okviru Izvješća o uspješnosti studijskih programa na mrežnim stranicama Ekonomskog fakulteta pod kategorijom Kvaliteta/Izvješće o uspješnosti provedbe studijskih programa⁵⁵. Prema Izvješću o uspješnosti provedbe studijskih programa u 2022./2023. akademskoj godini, analiza statističkih podataka o upisima i uspješnosti provedbe studijskih programa Ekonomskog fakulteta u Osijeku za akademske godine 2021./2022. i 2022./2023. ukazuje na nekoliko ključnih trendova i izazova:

⁵⁵ Ekonomski fakultet u Osijeku, Kvaliteta, Izvješća o uspješnosti studijskih programa. Dostupno na: <https://www.efos.unios.hr/o-fakultetu/kvaliteta/> (pristupljeno 23. svibnja 2024.)

- Smanjenje broja upisanih studenata: Broj upisanih studenata u prvu studijsku godinu je značajno smanjen u akademskoj godini 2022./2023. u odnosu na prethodnu godinu (485 naspram 653 studenata). Ovo ukazuje na potrebu za dodatnim naporima u privlačenju novih studenata.
- Povećanje prioriteta pri izboru: Postotak redovitih studenata koji su odabrali Ekonomski fakultet u Osijeku kao prvi izbor povećao se, što je pozitivan trend koji treba dalje poticati.
- Porast upisa izvanrednih studenata: Veći postotak izvanrednih studenata odabrao je Ekonomski fakultet u Osijeku kao prvi izbor, što također predstavlja pozitivnu promjenu.
- Geografska distribucija studenata: Sve veći broj studenata dolazi izvan Osječko-baranjske županije, s posebno značajnim priljevom iz Vukovarsko-srijemske i Brodsko-posavske županije.
- Nepopunjene kvote na diplomskim studijima: Unatoč povećanom interesu za pojedine studije kao što je Marketing, kvote na sveučilišnim diplomskim studijima nisu u potpunosti popunjene, što ukazuje na neravnomjernu popularnost različitih programa.
- Prolaznost s prijediplomske na diplomsku razinu: Veći postotak studenata nastavlja studij s prijediplomske na diplomsku razinu, što ukazuje na visoku razinu zadovoljstva studenata programima na Ekonomskom fakultetu u Osijeku.

Povjerenstvo za unutarnju prosudbu sustava kontrole je na temelju ocjene kvalitete u 2022./2023. godini dalo sljedeće preporuke za unaprijeđenje kvalitete:

- Nastaviti kontinuirano pratiti sve programe kao i revidirati njihove sadržaje u svjetlu najnovijih znanstvenih istraživanja u danoj disciplini.
- Kontinuirano surađivati s poslodavcima kako bi se ponuđeni programi kontinuirano usklađivali s potrebnim znanjima u poslovnoj praksi te potaknuti aktivno uključivanje poslodavaca u buduće procese revizija programa.

Preporuke Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava kontrole su u akademskoj 2023./2024. godini ispunjene u cijelosti.

Preporuke za unaprijeđenje:

- Povećanje promocije i regrutacije: Ekonomski fakultet u Osijeku bi trebao povećati napore u promociji svojih programa kako bi privukao veći broj novih studenata. Ovo može uključivati bolju online prisutnost, sudjelovanje na sajmovima obrazovanja, te suradnju sa srednjim školama.
- Targetirana kampanja prema vanjskim županijama: Nastaviti ciljane kampanje usmjerene na studente izvan Osječko-baranjske županije, posebno iz Vukovarsko-srijemske i Brodsko-posavske županije, kako bi se zadržao i povećao priljev studenata iz ovih područja.
- Jačanje suradnje s gospodarskim sektorom: Ekonomski fakultet u Osijeku bi trebao nastaviti i proširiti suradnju s lokalnim i regionalnim poduzećima kako bi osigurao relevantne prakse i projekte za studente. Ovo može povećati zapošljivost diplomiranih studenata i učiniti studijske programe atraktivnijima.

10. Periodičko vanjsko osiguranje kvalitete

Ivana Unukić, univ. mag. oec.

Matej Švob, student

„Visoka učilišta moraju periodički prolaziti postupke vanjskog osiguravanja kvalitete u skladu s ESG-jem.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG

Misija Ekonomskog fakulteta u Osijeku je stvoriti kompetentne pojedince sposobne za nošenje s različitim izazovima okruženja kroz obrazovni proces i znanstveno-istraživački rad u polju ekonomije i poslovne ekonomije. Vizija Fakulteta je biti institucijom prepoznatljivoj po izvrsnosti, inovativnosti i kreativnosti u obrazovanju, znanstveno-istraživačkom radu u polju ekonomije i poslovne ekonomije, kao i doprinosu društvenoj zajednici na regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini. Sukladno Standardu i smjernicama za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja (ESG standardima), te zahtjevima norme ISO 9001:2015., ostvaruju se postavljena misija i vizija Fakulteta.

Vanjsko osiguranje kvalitete služi kao provjera djelotvornosti unutarnjeg osiguranja kvalitete koje se provodi na Fakultetu kako bi se potvrdila kvaliteta rada. Vanjsko osiguranje kvalitete daje smjernice za unapređenje Fakulteta u svim aspektima djelovanja. Pripremanje postupka vanjskog osiguravanja kvalitete usredotočeno je na prikazivanje napretka u odnosu na prethodni postupak vanjskog vrednovanja.

Postupci vanjskog osiguravanja kvalitete Ekonomskog fakulteta u Osijeku su provedeni, te su prikazani u nastavku od ožujka 2011. godine do travnja 2024.:

- reakreditacija cijele institucije, u ožujku 2011. godine, od strane Agencije za znanost i visoko obrazovanje
- certifikacija prema zahtjevima norme ISO 9001, 2013. godine
- recertifikacija od strane Bureau veritas kuće prema zahtjevima norme ISO 9001:2015 u srpnju 2016. godine
- akreditacija doktorskih studija Ekonomskog fakulteta u Osijeku (poslijediplomski doktorski studij Management i Međunarodni međusveučilišni poslijediplomski interdisciplinarni doktorski studij Poduzetništvo i inovativnost) od strane Agencije za znanost i visoko obrazovanje u svibnju 2017. godine
- reakreditacija cijele institucije, u studenom 2018. godine, od strane Stručnog povjerenstva Agencije za znanost i visoko obrazovanje
- recertifikacija od strane Bureau veritas kuće prema zahtjevima norme ISO 9001:2015 u lipnju 2019. godine
- recertifikacija od strane Bureau veritas kuće prema zahtjevima norme ISO 9001:2015 u lipnju 2020. godine
- izrada Akcijskog plana za poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij Management Ekonomskog fakulteta u Osijeku prema zahtjevima Agencije za znanost i visoko obrazovanje u srpnju 2021. godine
- prihvaća se Izvješće o realizaciji Akcijskog plana za unapređenje kvalitete u postupku II. ciklusa reakreditacije Ekonomskog fakulteta u Osijeku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku za razdoblje od 2020. godine do 2021. godine u veljači 2022. godine.
- prihvaća se Izvješće o uklanjanju nedostataka određenih Izmjenom Akreditacijske preporuke Agencije za znanost i visoko obrazovanje od 9. prosinca 2019. godine (KLASA: 602-04/17-04/0054, URBROJ: 355-02-04-19-0012) nakon provedenog postupka II. ciklusa reakreditacije Ekonomskog fakulteta u Osijeku, Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, u studenom 2022. godine.

- recertifikacija od strane Bureau veritas kuće prema zahtjevima norme ISO 9001:2015 u srpnju 2022. godine

U prosincu 2023. godine na sjednici Fakultetskog vijeća usvojen je Plan rada Povjerenstva za unaprjeđenje i osiguravanje kvalitete za akademsku 2023./2024. godinu, a sljedeće aktivnosti odnose se na vanjsko osiguravanje kvalitete Ekonomskog fakulteta u Osijeku:

- Dovršetak uvođenja CEEMAN akreditacije.
- Učlanjenje u AACSB, te pokretanje postupaka vezanih uz proces dobivanja akreditacije AACSB.
- Pokretanje postupaka vezanih uz proces dobivanja akreditacije EFMD.

Rezultati provedbe akreditacije, reakreditacije kao i certificiranja i recertifikacije, služe kao važne smjernice Ekonomskom fakultetu u Osijeku pri kreiranju i unapređenju pretpostavki za suvremeno i kvalitetno obrazovanje u dobro opremljenom prostoru, s izdašnim informatičkim i knjižnim fondom, te kvalitetnim znanstveno-nastavnim osobljem.

U skladu s preporukama prošlogodišnjeg Izvješća Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava osiguranja kvalitete Fakultet pokazuje opredjeljenje za nove planirane akreditacije od strane uglednih akademskih organizacija, koje su vremenski zahtjevne te su i u ovoj akademskoj godini u tijeku pripreme za postupke akreditacije.

Zaključno, svi provedeni oblici i postupci vanjskog vrednovanja pridonose poboljšanju sustava unaprjeđenja i osiguravanja kvalitete na Fakultetu, uz aktivno sudjelovanje brojnih unutarnjih i vanjskih dionika.

Preporuke za unaprjeđenje:

- Nastaviti procese nužne za akreditaciju Ekonomskog fakulteta u Osijeku od strane uglednih inozemnih akreditacijskih organizacija (npr. AACSB International – Association to Advance Collegiate Schools of Business ili EFMD – European Foundation for Management Development) u cilju jačanja međunarodne prepoznatljivosti i kvalitete nastavnih i znanstvenih aktivnosti Fakulteta.

Zaključak

Povjerenstvo za unutarnju prosudbu sustava za osiguranje kvalitete Ekonomskog fakulteta u Osijeku u akademskoj godini 2023./2024. u razdoblju od ožujka do svibnja 2024. godine provelo je unutarnju prosudbu sustava kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku. Na temelju provedenog postupka unutarnje prosudbe Povjerenstvo je donijelo zaključke o stanju sustava za osiguranje kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, posebice o njegovoj usklađenosti sa Standardima i smjernicama za osiguranje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG.

Na temelju provedene unutarnje prosudbe Povjerenstvo je donijelo sljedeće zaključke:

Standard 1 – Ekonomski fakultet u Osijeku ima transparentne mehanizme sustava kvalitete koji su usklađeni sa strateškim dokumentima, relevantnim regulatornim okvirom, a u njihovu provedbu su uključeni unutarnji i vanjski dionici.

Standard 2 – Ekonomski fakultet u Osijeku primjenjuje unaprijed definirane postupke u oblikovanju i odobravanju svojih studijskih programa, koji su usmjereni prema precizno definiranim ishodima učenja i ciljevima programa. U procesu izrade studijskih programa sudjeluju različiti interni i eksterni dionici, pri čemu se uzimaju u obzir relevantni međunarodni i domaći *benchmark* programi.

Standard 3 – Ekonomski fakultet u Osijeku je napravio iscrpne promjene većine studijskih programa, a za neke su one još u izradi. Ujedno, razvijeni su mehanizmi koji omogućuju redovito ocjenjivanje izvođenja nastave, studentskog zadovoljstva održanom nastavom na prijediplomskoj i diplomskoj razini studiranja, te osigurani mehanizmi poštivanja etičkog kodeksa i rješavanja studentskih žalbi.

Standard 4 – Ekonomski fakultet u Osijeku ima jasno definirane i javno objavljene postupke koji se odnose na upis i napredovanje kroz studij i završetak studija, čime se omogućava njihovo dosljedno provođenje.

Standard 5 – Ekonomski fakultet u Osijeku ima razvijene adekvatne mehanizme i pravila zapošljavanja, razvijanja, napredovanja, analiziranja i planiranja nastavnog odnosno radnog opterećenja i nastavne uspješnosti nastavnika. Nadalje, mehanizmi poticanja znanstvene izvrsnosti su transparentno objavljeni i poznati cjelokupnom nastavnom osoblju.

Standard 6 – Ekonomski fakultet u Osijeku kontinuirano ulaže u svoje resurse i infrastrukturu kako bi osigurao podršku studentima u studiranju i razvoju dodatnih kompetencija.

Standard 7 – Ekonomski fakultet u Osijeku je uspostavio sustave za prikupljanje, analizu i upotrebu relevantnih informacija za učinkovito vođenje programa i aktivnosti.

Standard 8 – Fakultet na svojim mrežnim stranicama na hrvatskom jeziku objavljuje relevantne informacije o studijskim programima, podatke o Fakultetu, ustroju, djelatnicima, aktivnostima fakulteta. Posebnu pozornost Fakultet daje njihovoj ažuriranosti i pravovremenoj dostupnosti.

Standard 9 – Ekonomski fakultet u Osijeku kontinuirano prati i revidira svoje programe. Također,

Fakultet kontinuirano surađuje s poslodavcima kako bi se ponuđeni programi uskladili s potrebnim znanjima u poslovnoj praksi.

Standard 10 – Svi provedeni oblici i postupci vanjskog vrednovanja pridonijeli su poboljšanju sustava unaprjeđenja i osiguravanja kvalitete na Fakultetu, uz aktivno sudjelovanje brojnih unutarnjih i vanjskih dionika.

Uvažavajući navedeno, Povjerenstvo je zaključilo kako je u odnosu na prethodno razdoblje ostvaren bitan napredak sustava za osiguravanje i unaprjeđenje kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, ali i da kroz prihvaćanje i provedbu preporuka za unaprjeđenje ima prostora za daljnji razvoj.

Članovi Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava
za osiguranje kvalitete Ekonomskog fakulteta u Osijeku
u akademskoj 2023./2024. godini:

doc. dr. sc. Dario Šebalj
prof. dr. sc. Antun Biloš
doc. dr. sc. Petra Mezulić Jurić
doc. dr. sc. Jelena Franjković
dr. sc. Mia Cirkveni
dr. sc. Ivana Unukić
Valentina Helajz, univ. spec. oec.
Karla Sajfert, studentica
Matej Švob, student

izv. prof. dr. sc. Dražen Koški, Predsjednik Povjerenstva

EFOS

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Ekonomski fakultet u Osijeku